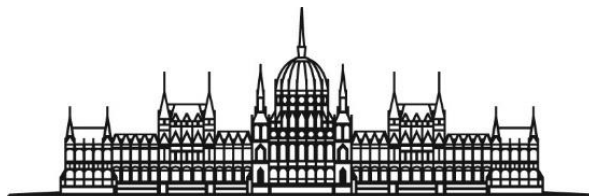

Országgyűlési Napló

Dúró Dóra, dr. Latorcai János és dr. Oláh Lajos
elnöklete alatt

Jegyzők: *Dócs Dávid, Földi László, Mihálffy Béla*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása.....	20419
Megemlékezés Magyarország náci megszállásának emléknapijáról.....	20419
A határátlépéssel járó csapatmozgások engedélyezéséről szóló 1385/2024. (XII. 9.) Korm. határozatban foglalt döntésekről szóló beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	20420
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	20420
Dr. Ferencz Orsolya , a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadója, a napirendi pont előadója.....	20421
Felszólalók:	
Dr. Ferencz Orsolya , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	20422
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	20423
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előadói válasza	20423
Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz) előadói válasza	20424
A mûhús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	20424
Dr. Nagy István agrárminiszter, a napirendi pont előadója	20424
Felszólalók:	
Dr. Fazekas Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	20428
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	20432
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	20433
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	20435
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	20440
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	20443
Dr. Apáti István (Mi Hazánk).....	20444
Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)	20445
Dr. Nagy István agrárminiszter előadói válasza.....	20447
Az egyes állami tulajdonban lévő részvénytársaságokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	20451
Dr. Fónagy János nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	20451
Felszólalók:	
F. Kovács Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	20452
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	20453
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	20455
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	20457
Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	20462
Dr. Fónagy János nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	20467
A nemteljesítő hitelmegállapodások hitelgondozóiról és a nemteljesítő hitelmegállapodások felvásárlóiról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	20469
Dr. Fónagy János nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár.....	20469
Felszólalók:	
F. Kovács Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	20471
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	20473
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	20474
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	20475
Dr. Fónagy János nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	20477
Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	20479
Dr. Fónagy János nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	20479
Felszólalók:	
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	20481
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	20482
Gelencsér Attila , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	20483

Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	20484
Dr. Fónagy János nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	20489
Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvény-	
javaslat általános vitája a lezárásig	20491
Dr. Gondola Csaba energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	20491
Felszólalók:	
F. Kovács Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	20492
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	20495
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	20497
Dr. Apáti István (Mi Hazánk).....	20499
Dr. Gondola Csaba energiaügyi minisztériumi államtitkár előadói válasza	20500
Napirend utáni felszólalások:	
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	20501
Balassa Péter (független)	20503
Kanász-Nagy Máté (független)	20504
Az ülésnap bezárása	20506

Az ülésen jelen voltak:

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, DR. GONDOLA CSABA energiaügyi minisztériumi államtitkár, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakának
6. ülésnapja
2025. március 19-én, szerdán
(9.02 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: Földi László és Dócs Dávid)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó reggelt kívánok! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretettel köszöntöm valamennyiüket, és köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik mai munkánkat. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László és Dócs Dávid képviselőtársaim mint jegyzők vesznek részt.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakának 6. **ülésnapját megnyitom.**

Tisztelt Országgyűlés! Amint az Alaptörvényünk preambuluma is rögzíti, hazánk 83 évvel ezelőtt e napon, 1944. március 19-én közel fél évszázadra elveszítette függetlenségét és állami önrendelkezését. A szuverenitását 1990-ben visszanyert magyar állam első szabadon választott Országgyűlése a 14/1994-es határozatában **emlékezett** meg hazánk náci megszállásának 50. évfordulójáról és a megszállást követő tragikus események áldozatairól.

Tisztelt Képviselőtársaim! A náci Harmadik Birodalom hadosztályai 1944. március 19-én megszállták a mindaddig területileg és katonailag független Magyar Királyságot. Magyarország címerét két lebegő angyal tartja. „Már csak e két angyalban bízom, igaz, ez nem csekélység” - írta naplójába ekkor Márai Sándor, tisztán felismerve e napban a végső emberi kiszolgáltatottság és a jövőbeli alávetettség tragikus magyar sorsának nyitányát.

A német hadvezetés már Olaszország átállását követően, 1943-ban elkészítette országunk megszállásának tervét. Hitler csak az alkalomra várt, hogy megmutassa, számára Magyarország nem szövetséges, csak egy a vazallus államok sorában. 1944 februárjában a magyar béketapogatózások ismeretében megszületett a döntés hazánk német érdekeknek való teljes alávetésére, állami önrendelkezésünk elvételére. Bethlen István egykori miniszterelnök, aki maga is a német titkosrendőrség üldözöttje és végül a szovjet megszállók áldozata lett, emlékiratában így fogalmazott erről a napról: „Magyarország kálváriája most vette igazán kezdetét. Mindenkitől elhagyatva, ellenségtől, baráttól egyaránt üldözve igazán egyedül állottunk a világban, és mérőföldléptekkel közeledtünk a dicstelen megsemmisülés felé.”

A németek kérésére kinevezett Sztójay-kormány ellentmondás nélkül teljesítette a megszállók kéréseit. Az ország gazdasága, közigazgatása és honvédsége a német katonai érdekeknek rendelődött alá. Betiltották az ellenzéki lapokat, a pártokat feloszlatták. A Gestapo már a megszállás napján megkezdte az ellenségnek tekintett politikai és katonai vezetők, társadalmi szereplők letartóztatását. Pár nap leforgása alatt mintegy tízezer személyt hurcoltak fogságba,

míg több ezren bujkálásra kényszerültek. És ne feledjük, a német katonai megszállás egyenes következménye lett, hogy hazánk, benne különösen fővárosunk rövid időn belül a világháború egyik legborzalmasabb hadszínterévé vált.

1944. március 19-e nemzeti történelmünk gyásznapjai sorába tartozik, azért is, mert ezután indulhatott meg igazán zsidó honfitársaink teljes jogfosztása, kizsákmányolása, haláltáborokba deportálása. A megszállás végőrái utat nyitottak a nyilas terror elszabadulása előtt is.

A mai napon Magyarország Országgyűlése kegyelettel emlékezik meg mindazokról, akik a náci megszállást követő terror, népiirtás, elnyomás és üldöztetés áldozataivá váltak.

Tisztelt Képviselőtársaim! A mai napon kötelességünk emlékezni azokra is, akik az embertelen történelmi időkben képesek voltak a szó igaz értelmében embernek maradni és saját életük kockáztatásával embermentőkké válni. Őrizzük emléküket, tetteik pedig mutassanak példát valamennyiünk számára.

Tisztelt Országgyűlés! Most soron következik a **határátlépéssel járó csapatmozgások engedélyezéséről szóló 1385/2024. (XII. 9.) Korm. határozatban foglalt döntésekről** szóló beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés B/10869. számon, a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/11066. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Vargha Tamás úrnak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkárának, miniszterhelyettesnek, a beszámoló előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszterhelyettes úr, öné a szó!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Ahhoz, hogy lássuk, s jól lássuk, milyen veszélyek fenyegetnek minket, sokszor az országhatárainknál jóval messzebb is kell tekintenünk. És ha körülnézzük, azt látjuk, hogy a világ biztonsági helyzete folyamatosan változik. A szomszédságunkban több mint három esztendeje háború dúl, és ártatlan emberek vesznek életüket nap mint nap. De kihívásokat látunk déli irányból is. A Közel-Kelet és Észak-Afrika stabilitásának biztosítása, megőrzése minden eddiginél fontosabb.

Ebben a helyzetben Magyarországnak egy olyan jogszabályi környezetre van szüksége, amely biztosítja a gyors és hatékony döntéshozatalt.

(9.10)

Ennek megfelelően módosult az Alaptörvény 47. cikke, amely rögzíti, hogy a Magyar Honvédség és a külföldi fegyveres erők csapatmozgásainak engedélyezését sarkalatos törvény szabályozza. Ezzel nemcsak hazánk biztonságát garantáljuk, hanem eleget

teszünk a NATO és az Európai Unió által elvárt katonai mobilitás követelményeinek is, biztosítva ezzel, hogy a csapatok gyorsan mozdulhassanak.

Ez az új engedélyezési rendszer egy átláthatóbb, hatékonyabb és rugalmasabb rendszer, miközben az Országgyűlés szerepe a szuverenitás védelmében továbbra is biztosított.

A kormányzati döntések átláthatóságát és az Országgyűlés tájékoztatását az új jogszabályok garantálják, a kormány pedig a határátlépéssel járó csapatmozgások engedélyezésével összefüggő beszámoló benyújtásával tesz eleget a törvényben előírt kötelezettségeinek.

A Magyar Honvédség feladata mindenekelőtt a magyar emberek védelme, azonban jól látjuk azt is, hogy vannak olyan kihívások, amelyek ugyan közvetlenül nem érintik hazánkat, de közvetett hatásuk jelentős, és ezeket csak nemzetközi összefogással, több ország együttműködésével lehet hatékonyan kezelni. Éppen ezért a Magyar Honvédség napjainkban is jelentős erővel és képességekkel járul hozzá mind az UNIFIL-, mind a KFOR-, mind pedig az EUFOR-ALTHEA-műveletekhez.

Ha az EUFOR-ALTHEA-műveletről beszélünk, el kell mondanunk, hogy a magyar katonák megbízhatóságuk és professzionalizmusuk révén kiemelkedő nemzetközi elismerést kaptak a misszióban, amelyben egy éven keresztül dr. Sticz László vezérőrnagy úr parancsnokként bizonyította a magyar katona hozzáértését és elkötelezettségét a békefenntartás terén.

A magyar katonák nemzetközi szinten elismert és megbecsült szereplői a békefenntartásnak, amit az is bizonyít, hogy 2025 májusától ismét magyar katona tölti be az EUFOR-ALTHEA törzsfőnöki posztját, majd 2026 márciusától magyar parancsnokhelyettes fogja segíteni a misszió vezetését. Elismerés és köszönet tehát a magyar katonáknak kiemelkedő szolgálatukért hazánkban és a világ minden táján.

Az elmondottakra tekintettel a tárgybeli kormányhatározat a külföldi fegyveres erők magyarországi csapatmozgásait engedélyezi, ideértve az ENSZ-, az Európai Unió- és a NATO-missziók áthaladását, a NATO előretolt szárazföldierő-harcsoport keretében történő áthaladásokat és a Magyarországon települő nemzetközi katonai szervezetek tevékenységével kapcsolatos csapatmozgásokat. Kérem tehát képviselőtársaimat, hogy támogassák javaslatunkat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Most megadom a szót Ferencz Orsolyának, a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadójának, a határozati javaslat előterjesztőjének. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. FERENCZ ORSOLYA, a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Valóban, az előttünk fekvő javaslat, a beszámoló önmagáért beszél. A veszélyek korában élünk,

rendkívüli geopolitikai kihívásokkal nézünk szembe. Ha végiggondoljuk azt, hogy a történelemből milyen sok nehéz időszakot kellett megtanulnunk mindannyiunknak, egyikünk sem gondolta, hogy a XXI. század elején ezek a szörnyű történelmi példák esetleg újra felsejlenek mint lehetséges bekövetkező jövőképek.

El kell kerülnünk a destabilizációt, ehhez pedig egy stabil, kiszámítható szövetségi rendszerben stabil, kiszámítható szövetségesként kell helytállnunk. És jelenthetem azt, hogy a Magyar Honvédség magas szakmai színvonalon és nagyon komoly hozzájárulással vesz részt a különféle szövetségi feladatok ellátásában. Éppen ezért azt tudom mondani, hogy az előttünk fekvő beszámoló és a hozzá kapcsolódó határozati javaslat önmagáért beszél. Az Alaptörvény 47. cikke alapján a kormány dönt a Magyar Honvédség és a külföldi fegyveres erők határátlépéssel járó csapatmozgásairól, amely döntéséről beszámol az Országgyűlésnek. A B/10869. számú beszámoló benyújtásával az Alaptörvényben foglalt kötelezettség teljesült.

A Honvédelmi és Rendészeti Bizottság 2025. március 4-ei ülésén a beszámolót megtárgyalta. Az ülésen a beszámoló tartalma röviden ismertetésre került, és feltehetjük a külföldi fegyveres erők határátlépéssel járó csapatmozgásaira vonatkozó kérdéseinket, melyekre kielégítő válaszokat is kaphattunk.

A beszámolót a bizottság elfogadásra alkalmasnak találta, így erre irányuló határozati javaslatot terjesztettünk az Országgyűlés elé. Kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság állásfoglalását elfogadva támogassák a H/11066. számú határozati javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Ferencz Orsolya képviselő asszony. Parancsoljon!

DR. FERENCZ ORSOLYA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az előbb elhangzottakat talán csak annyi gondolattal egészíteném ki, hiszen nem szeretném túl hosszúra eresztani, hogy egy olyan helyzetben van jelenleg egész Európa és benne hazánk, Magyarország, amikor nagyon fontos az, hogy kellő felkészültséggel, kiszámíthatóan, minden helyzetre kellően és gyorsan reagálva és alkalmazkodva tudjunk olyan kihívásokban segítséget nyújtani szövetségeseinknek, ami azt jelenti, hogy adott esetben csapatmozgásokkal járó feladatokat kell elvégezni, végrehajtani. Éppen ezért fontos az, hogy kellően rugalmasan és gyorsan tudjunk reagálni. Azt gondolom, hogy ennek a jogszabályi környezete és amint a beszámoló mutatja, a gyakorlati alkalmazása is meg tudott valósulni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Nacsa Lőrinc. Parancsoljon, képviselő úr, ön a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A veszélyek korát éljük, amikor háborúk dúlnak, terrorista merényletek zajlanak szerte a világban, s ami számunkra ennél még fontosabb, hogy a saját kontinensünkön, itt, Európában is.

Magyarország nagyon határozottan és nagyon erősen, elkötelezetten a béke mellett és a háborús konfliktusok deeszkálációja mellett áll. Magyarország érdekelt a nemzetközi béke és biztonság előmozdítására tett erőfeszítésekben, és érdekelt vagyunk és részt veszünk a terrorizmus elleni küzdelemben is. Üdvözöljük, hogy az elmúlt hetekben amerikai vezetéssel közelebb került az orosz-ukrán háborúban a tűzszünet gyakorlati lehetősége is. Üdvözöljük, hogy párbeszéd van a felek között.

Magyarország Alaptörvényének 2024. június 11-én elfogadott módosításával úgy módosult az Alaptörvényünk, idézem: „A Magyar Honvédség katonai műveleteinek, állomásozásának és más, határátlépéssel járó csapatmozgásának, valamint a külföldi fegyveres erők Magyarország területét érintő katonai műveleteinek, állomásozásának és más, határátlépéssel járó csapatmozgásának engedélyezésével összefüggő alapvető szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.” Az előttünk fekvő beszámoló célja tehát, hogy a kormány eleget tegyen a honvédelmi törvényben foglalt beszámolási kötelezettségének az Országgyűlés előtt.

A magyar katonákról minden nemzetközi misszióban a szövetségeseink a legmagasabb fokú tisztelettel és elismeréssel beszélnek, magas szakértelemmel, magas hozzáadott értékkel vesznek részt a Magyar Honvédség katonái a nemzetközi missziókban. Jómagamnak is lehetőségem volt meglátogatni például a KFOR-missziót Koszovóban. Azt gondolom, hogy innen is elismerésünket kell kifejezni a magyar katonák helytállása iránt, legyen az akár Magyarországon, akár nemzetközi misszióban. Így a KDNP-frakció támogatni fogja a beszámoló elfogadását. Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki a vitában felszólalni. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az együttes általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Vargha Tamás miniszterhelyettes urat, hogy kíván-e az elhangzottakra válaszolni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, miniszterhelyettes úr, öné a szó.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Szeretném megköszönni képviselőtársaim támogató hozzászólását, és szeretném megköszönni minden Magyarországon és külföldi misszióban szolgálatot teljesítő magyar katona szolgálatát. És arra kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák a határozati javaslatunkat a szavazáskor. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Megkérdezem Ferencz Orsolya képviselő asszonyt is mint a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadóját és mint előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Parancsoljon!

DR. FERENCZ ORSOLYA (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak röviden. Csatlakozva miniszterhelyettes úrhoz szeretném jelezni, hogy abszolút egyetértek azzal, hogy a Magyar Honvédség kitűnően helytáll, és én is azt gondolom, hogy az Országgyűlés a támogató szavazatával ezt ki fogja tudni fejezni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most arra kérem a teremszolgálat munkatársait, hogy szóljanak Nagy István miniszter úrnak, hogy fáradjon be. Köszönöm szépen. *(Dr. Nagy István megérkezik az ülésterembe, és elfoglalja miniszteri helyét.)*

(9.20)

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **műhús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/11151. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Nagy István miniszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszter úr! Öné a szó.

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Ház előtt fekvő, a műhús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmáról szóló törvényjavaslat a laboratóriumi hús hazai előállításának és forgalomba hozatalának általános tilalmára tesz javaslatot. A kormány elkötelezett az emberi egészség és a környezet védelme, valamint az agrárium fenntartható termelése és a hagyományos vidéki életforma védelme mellett.

A laboratóriumi hús előállításának és forgalmazásának lehetővé tétele és elterjedése ezeket az értékeket veszélyezteti. Kötelességünk ezeknek az értékeknek a védelme. Ezért dolgoztuk ki azt a törvénytervezetet, amely korlátot szab a laboratóriumi hús termelésének és forgalmazásának. A hazai élelmiszer-gazdaság jövőjének szempontjából kiemelt jelentősége van a hagyományos állattartáson alapuló húselőállításnak, különös tekintettel az élelmiszer-termelés fenntarthatóságára, valamint a vidék megtartó szerepére. A laboratóriumi hús előállításának térnyerése az agrárium és a vidéki életkörülmények egészére egyaránt káros hatásokat gyakorolhat.

Egyre több olyan élelmiszer jelenik meg a kínálatban, amelyeket a hús helyettesítésére fejlesztenek ki. E termékek körébe sorolható a világ néhány országában már a fogyasztók számára hozzáférhető, az

Európai Unióban azonban új élelmiszerként még nem engedélyezett laboratóriumi hús, amelyet állati eredetű szövetek mesterséges körülmények között való tenyésztésével állítanak elő. Semmi sem indokolja, hogy ilyen módon hozzunk létre emberi fogyasztásra szánt élelmiszereket. Elborzasztó az a technológia, amelynek során kivesszük egy élő állatból egy szövetet, majd egy kádban, mesterséges körülmények között sejtszaporítással növelik; ez lényegében a teremtésbe történő beavatkozást jelenti.

A leghatározottabban fel kell lépni ellene, ragaszkodni kell ahhoz, hogy minden élelmiszert a termőföldre kövte állítsanak elő. A kultúra akkor kezdődött, amikor az ember elkezdte megművelni a földet, és addig tart, amíg megműveli. Nem szabad megszakítani a termőföld és az ember munkájának kapcsolatát, mert ha ezt az egyensúlyt megbontjuk, abból mindig baj lesz. Nem csak abból az aspektusból kell ezt a kérdést megközelíteni, hogy ez most környezetszennyező vagy nagyobb ökológiai lábnyomot hagy-e maga után. Ha mindezt bevezetjük, engedélyezzük és elterjed, azzal a hagyományainkat és a kultúránkat bontjuk fel, ami aztán olyan gyökértelenséghez vezet, aminek beláthatatlan következményei lehetnek.

Ha a termőföldtől elválasztjuk az élelmiszer-termelést, akkor minden hagyományunktól, minden kultúránktól eltávolodunk, identitásunkat veszítjük, ami gyökértelenséghez vezet. Az európai létforma kerülhet veszélybe, ha elfogadjuk a műveleg előállított húsok forgalmazását. Azt látjuk, hogy vidéki hagyományaink, kultúránk és életmódunk kerülhet válságba, amikor olyan témák kerülnek elő, hogy együnk-e mūhúst, rovarfehérjét, sáskát, tücsköt vagy éppen bogarat. E folyamat ellen a lehető leghatározottabban fel kell lépniünk, és két lábbal a normalitás talaján kell maradni.

Ha fölváltjuk a magunk hagyományainból eredő termékeket egy idegen kultúra termékeivel, akkor az önazonosságunkat, a gyökereinket vágjuk el. Ez alapvető és hosszú távon ható veszélyeket hordoz magában, mert a föld, a hagyomány és a vidék egyaránt megtartó erőt jelent. De ahhoz, hogy az országban megélhetés és jövőkép legyen, ahhoz a hagyományos mezőgazdasági termékekre mindig is szükség lesz.

A laboratóriumi hús előállításával és forgalomba hozatalával kapcsolatban számos aggály fogalmazható meg. Elsődleges szempont számunkra az élelmezés és élelmiszer-biztonság megerősítése és fenntartása. Magyarország részéről mindenekelőtt az elővigyázatosság elveit tartjuk szem előtt, és nem támogatunk semmilyen kezdeményezést, ami lehetővé teszi, hogy ezek a termékek megfelelő egészségügyi és környezeti kockázatértékelés nélkül kerülhessenek forgalomba.

A felvetődő kérdések megválaszolása csak átfogó hatásvizsgálat alapján lehetséges. Az előzetesen vélelmezhető negatív hatások azonban olyan mértékűek, hogy indokolt ezek alapján már a jogszabály útján biztosítani a laboratóriumi hús előállításának és forgalomba hozatalának a tilalmát.

A szóba jövő aggályok között meg kell említeni az etikai kérdéseket, amelyek szerint a laboratóriumi hús engedélyezése különösen visszas lehet annak fényében, hogy a tiltó szabályok vonatkoznak a hormonkezelt és klónozott állatokból származó húsrá. Ráadásul a laboratóriumi hús előállítása is állatok leölésével jár, ezért kérdéses, hogy ez a termelési mód az állattenyésztés állatbarátibb alternatívájának tekinthető-e egyáltalán.

Gazdasági szempontból is rengeteg nyitott kérdés van. Az állattenyésztés biztosítja ugyanis a vidéki területek életképességét. Ez veszélybe kerülhet a laboratóriumi hús elterjedésével. Fennáll a veszélye, hogy a laboratóriumi hús engedélyezése esetén monopóliumok és oligopóliumok jönnek létre az élelmiszer-gazdaságban, melynek egyes, jelenleg autonóm szereplői függő helyzetbe kerülhetnek. Kérdéses, hogy állattartás nélkül fenntarthatók maradnak-e a gyep-területek és az extenzív gazdálkodási gyakorlatok, amelyek egyéb környezetvédelmi hatások mellett biztosítják a szén-dioxid tárolását.

Nem ismert jelenleg a laboratóriumi hús előállításának tényleges karbonlábnyoma sem. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a laboratóriumi hús térhódítása esetén egyenlőtlenségek jöhetnek létre a fogyasztók között a valódi húsalapú termékek megfizethetősége kapcsán.

Gondolnunk kell a közegészségügyi kérdésekre is. Nem világos, hogy hogyan garantálható a sejttalapú technológia biztonságossága a fogyasztók egészségügyi kockázatainak elkerülése érdekében. Egyetlen fajta élelmiszer sem engedélyezhető úgy, hogy a fogyasztók ne legyenek teljes mértékben tisztában a gyártási módszerekkel, beleértve a más országokból származó termékek előállítását is. Kérdéses továbbá, hogy megfelelő és átfogó keretet biztosít-e az új élelmiszerekről szóló jelenlegi európai uniós szabályozás a laboratóriumi hússal kapcsolatos lehetséges kockázatok értékelésére, és teljes mértékben figyelembe veszik-e az elővigyázatosság elvét. Ezek a potenciális veszélyek megelőzhetők, ha a laboratóriumi hús előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó tiltó rendelkezéseket bevezetjük, mielőtt ezek a tevékenységek érdemben megjelenének Magyarországon.

Az emberi egészség és a környezet védelme, valamint az agrárium fenntartható termelése és a hagyományos vidéki életforma megőrzése indokolja a szabályozás bevezetését. A laboratóriumi hús előállításának és forgalmazásának lehetővé tétele és elterjedése ezeket az értékeket veszélyeztetheti. A hazai élelmiszer-gazdaság jövőjének szempontjából kiemelt jelentősége van a hagyományos, állattartáson alapuló hús-előállításnak, különös tekintettel az élelmiszer-termelés fenntarthatóságára, valamint a vidék megtartó erejére.

A laboratóriumi hús előállításának térnyerése az agrárium és a vidéki életkörülmények egészére gyakorolhat káros hatást. Jó hír, hogy álláspontunkkal nem vagyunk egyedül az Európai Unió tagállamai között. A mūhús kérdése Magyarország uniós elnökségének

napirendjén is szerepelt. Aggódnak a tagországok miatt, hogy alapjaiban változik meg a termőföldhöz kötött élelmiszer-előállítás, amely a kultúra és a hagyomány része. Ha kivesszük a termőföldet az élelmiszer-előállításból, ha mesterséges úton állítunk elő élelmiszert, akkor egy olyan dominót indítunk el, aminek nem látjuk a végét. A vidék, a tájfenntartás, az ökológiai sokszínűség, nemzeti értékeink és kultúránk is megváltozna.

Megértéssel van a kormány azon tagállamok iránt, amelyek aggódnak emiatt, és fontosnak tartják, hogy az élelmiszert a termőföldhöz kell kötni. Meg kell tenni mindent azért, hogy kiküszöböljük annak a lehetőségét, hogy laboratóriumokban történhessen az előállítás, mert ez olyan fokú változást idézne elő a gazdaságban és a tradicionális európai gasztronómiában, aminek beláthatatlan következményei lesznek. A veszély közvetlenül érint bennünket, ugyanis már két olyan kérelem elbírálása van folyamatban az Európai Bizottság előtt, amely a laboratóriumi hús új élelmiszerként való engedélyezésére irányul.

(9.30)

Egy francia vállalkozás kacsamáját szeretne előállítani sejtvonalból, egy holland vállalkozás pedig szarvasmarhazsír, faggyút készítene sejtkultúrából. És bár, ahogy említettem, több uniós tagállam mellettünk áll a törvényjavaslat európai uniós notifikációja során, az Európai Bizottság, Ausztria és Litvánia részletes véleményt fogalmazott meg, Csehország és Hollandia pedig észrevételt fűzött a tervezethez. A kifogások tartalmi lényege, hogy a tagállami szintű tiltás elentétes a közösségi joggal.

A valóság az, hogy jelenleg az Unió egész területén tilos a laboratóriumi hús forgalmazása, hiszen ilyenre még egyetlen engedélyt sem adtak ki. Ennek megfelelően a törvényjavaslat rendelkezései az uniós tilalom kifejezett megerősítését jelentik, de csak hazai törvényi szintű szabályozással előzhetjük meg mindazokat a ma még nem teljesen felmérhető káros hatásokat, amelyek mindannyiunkat érintenek, ha nem lépünk fel időben ellenük.

Fontos hangsúlyozni, hogy a javaslat által bevezetendő tilalom nem jelenthet gátat a tudományos fejlődésnek. Ezt szolgálja az a rendelkezés, amely kivételként határozza meg az orvosi és az állatgyógyászati célú felhasználást. A lényeg, hogy laboratóriumi hús élelmezési célra ne kerülhessen forgalomba, mert meg kell védenünk a magyar emberek egészségét, a jól működő és kiváló fejlődési lehetőségeket rejtő agráriumot, és nem utolsósorban a hagyományos vidéki életformát. Meg kell becsülni a normalitást és a gazdák munkáját, akik két lábbal a földön állnak. Az emberek egy része ugyanis eltávolodott a természettől, álromantika alakul ki az élővilág kapcsán.

A társadalom többségének meg kell értenie, hogy gazdák nélkül nincs élelmiszer és nincs jövő sem. Ezért azon dolgozunk, hogy miként tudjuk a gazdatársadalom számára a társadalmi elismertséget helyreállítani.

Azt látjuk, hogy az élelmiszer egyre inkább felértékelődik, maga a termelés, a mezőgazdasági tevékenység egyre inkább felértékelődik, a minőség is egyre inkább felértékelődik. És látjuk azt is, hogy mennyire fontos megvédeni azokat az értékeket, amelyek bennünket egyedivé és megismételhetetlenné tesznek. A jövőnk és az egész vidéki Magyarország megerősödése függ ettől.

A magyar kormány elkötelezett a hagyományos vidéki életforma megőrzése és megerősítése mellett. Kérem ezért önöket, hogy az előbb elmondottak szellemében vitassák meg a törvényjavaslatot, észrevételeikkel javítsák vagy egészítsék ki, ha az szükséges, végül pedig szavazataikkal támogassák annak elfogadását. Köszönöm, hogy meghallgattak. Elnök úr, köszönöm a türelmet. *(Taps a kormánypartok padsoraiából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Fazekas Sándor képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó. Képviselő úr a felszólalását az emelvényen fogja elmondani. Megvárjuk, míg felérkezik. *(Megtörténik.)* Parancsoljon, képviselő úr.

DR. FAZEKAS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Miniszter Úr! 10-15 éve még csak a tudományos-fantasztikus könyvek és filmek világában láthattuk a műhúsokat, a mesterséges élelmiszereket, amelyeket nyugodtan tekinthetünk élelmiszer-hamisítványoknak is. Eltelt jó néhány év, és ma pedig olyan mértékben terjednek, hogy indokolt az állami beavatkozás ezen a területen. Indokolt az, hogy tiltást fogalmazzon meg a magyar állam.

Megfigyelhető az, hogy a műhúsok az elmúlt években törvényi legalitást nyertek több országban, elsőként Szingapúrban, Izraelben, az USA egyes tagállamaiban; az Egyesült Királyságban pedig most akarják engedélyeztetni ezeket az élelmiszereknek kikiáltott termékeket.

Tisztelt Országgyűlés! A Fidesz-frakció részéről üdvözlöm a kormány azon szándékát, amely a műhúsok általános betiltására irányul, és amely az előttünk lévő tervezetben benne foglaltatik. Orbán Viktor miniszterelnök úr a 2024-es évértékelőjében rögzítette a magyar kormány álláspontját, idézem: „Egészséges, helyben termelt élelmiszer helyett műhúst és GMO-s vackokat sóznak ránk. Brüsszelben nemcsak tücskötbogarat beszélnek, hanem azzal is etetnének minket.” Mindez jól mutatja azt a gyakorlatot, amelyet Brüsszel, engedve a különböző lobbik nyomásának, az elmúlt években az úgynevezett új élelmiszerekre vonatkozó szabályozás terén felmutatott. Tanulságos a novel food rendelet, illetve az, hogy abba milyen vegyi anyagok, különböző biokémiai termékek kerültek be. És most látszik, hogy egy olyan kapunyitás előtt állunk, amely a műhúsok forgalmazását is lehetővé tenné.

Magyarország fontos döntést hozott néhány évvel ezelőtt, amikor a GMO-s termelést betiltottuk,

most pedig reményeim szerint betiltjuk a mûhúsokat és ezen keresztül azokat a termékeket is, amelyekhez ezek felhasználhatóak lennének. A mûhúsok az állati sejtekből vagy szövetből mesterségesen előállított vagy forgalomba hozott termékeket jelzik. Ez a kifejezés az élelmiszer-hamisítványokkal azonos, hiszen ha valami nem eredeti, akkor az hamisítvány; ha hamisítvány, akkor azzal becsapjuk a vásárlókat, becsapjuk a fogyasztókat.

Arról nem is beszélve, hogy miképpen állítják ezeket elő, és milyen hatásuk lehet az emberek egészségére. Talán érdemes ezzel egy kicsit alaposabban foglalkozni. A szabályozni kívánt termékek, tehát a mûhúsok úgy készülnek, idézem: úgynevezett miogén, tehát izomi eredetű szatellita sejteket nyernek ki az állatból, ezeket egy meleg oldatba, tápoldatba helyezik, amely körülbelül 100 különböző tápanyagcsoportot és az adott állatfaj magzati vérsavóját tartalmazza. Pár nap elteltével a sejtecskékből vékony izomlemez alakul ki, amelyeket elektromosságnak kitéve, spontán rángásra ösztönöznek. A jelenlegi eljárás mellett egyetlen biopsziával - tehát ilyen kimetszett szövetmintával - eltávolított mintából 10 tonna mûhús hozható létre nagyjából 7 hét alatt. Ez a szintetikus hús azért nem olyan, mint amit a hentesnél megszoktunk. Inkább sötét színű, massza jellegű fehérjeforrás, például fasírtok előállításához, konzervekhez használható fel a leírások szerint. Tehát egy tápoldatban szaporított anyagról van szó, élőnek tűnő anyagról. Ezeket laborokban, bioreaktorokban, ipari üzemekben ma már nagy tételben állítják elő a már említett országokban.

A nyomon követés, a technológia, a higiénia, az élelmiszerbiztonság, az élelmiszer-biztonság sok kérdést vet fel, ezekre mindenképpen érdemes kitérni, de fontos az, hogy lássuk, hát igen, ez egy olyan eljárás, amely nagyon távol áll a természetétől, és közel áll valahol a vegyiparhoz, a gyógyszertermeléshez, vagy ki tudja, mihez. Egyébként kísérleti célra továbbra is engedi a törvénytervezet a felhasználást az állatgyógyászatban, a tudományban, de nyilván az egy más történet, más jelentőségű, mint amikor az étkezésünkbe kerülne bele.

Hiszen milyenek is itt a kockázatok? Amikor étkezésre kerül sor, ennivaló épül be az ember szervezetébe, abból nyerjük az energiát, akkor fontos az, hogy a negatív hatásokat lehetőleg kizárjuk, tehát egészséges, szermaradványoktól, vegyszerektől mentes, tápláló élelmiszer, jó minőségű ennivaló legyen az asztalokon, amely természetes környezetből származik. Minden más ennivaló, az ultrafeldolgozott termékek, az adalékanyagokkal, mesterséges színezékekkel, mesterséges körülmények között létrehozott élelmiszerek kockázatot jelentenek. Ezekre a kockázatokra oda kell figyelnünk, és ha kell, a jogalkotás eszközeivel kell beavatkoznunk. Az általános tilalom az emberi egészség védelme, valamint a környezet védelme mellett az agrárium fenntarthatóságát ezért is fontos szempontnak tekinti, hiszen a hagyományos élelmiszerek, az eredeti, természetes élelmiszerek az eredeti, természetes környezetből származnak.

Tisztelt Országgyűlés! Potenciális veszélyek merülhetnek fel akkor, ha a mesterséges élelmiszerek kerülnek előtérbe, ha a mûhúsok térhódítása folytatódik. Egyrészt a sejtenyészési folyamat során számolnunk kell biológiai szennyeződésekkel, ahol több száz adalékanyag kerül felhasználásra. Bizonytalan az, hogy milyen baktériumok és vírusok támadhatják meg ezt a tápanyagnak tekintett masszát. Tartósítószer, színezék, stabilizátorok, állományjavítók kellene ahhoz, hogy ez a massa egyáltalán fennmaradjon. Genetikai mutációk léphetnek fel a sejtenyészés során, sőt vannak olyan technológiák - ezt a sajtóban láthatjuk, és dicsekednek is vele -, ahol genetikai manipulációkkal biztosítják azt, hogy kellőképpen szaporodjon a mûhús, hogy hasonlítson az eredetire, hogy jó legyen az íze. Hát, köszönjük szépen ezeket a genetikai befolyásolásokat, ezekre érdemes külön tiltó szabályokat megfontolni.

(9.40)

Ezek a mûhúsok nem feltétlenül tartalmaznak olyan tápanyagokat, amelyekre az emberi szervezetnek szüksége van, mesterséges vitaminokkal, ásványi anyagokkal kell dúsítani. Ezekre terjedelmi okok miatt nem térek ki, de ezek között az ásványi anyagok között a körömlakkoldószertől kezdve az utak síkoságmentesítésénél felhasznált különböző vegyületekig terjed a skála. Ezek negatív hatást gyakorolhatnak az emberi szervezetre, sőt az együttes hatásuk más élelmiszerekben található tartósítószerrel és vegyi anyagokkal különösen kockázatos, és ilyen kockázatokot felesleges vállalni. Ezeknek az egymást erősítő és a szervezetet romboló hatását jelenleg is sok intézmény, kutató vizsgálja.

Tisztelt Országgyűlés! No, de kell-e egyáltalán mûhús, vagy miért akarnak gyártani ilyen terméket, miért akarják ráerőltetni az emberiségre? Hiszen látjuk azt, hogy különböző tetszetős érvek vannak, hogy egészséges, környezetkímélő, kevesebb az üvegházhatású gáz, megkíméljük a szántóföldeket, visszadhathatjuk a természetnek a legelőket. Nézzük meg ezeket az érveket egy kicsit alaposabban! Jogos ugyanis a kérdés: van-e szükség egyáltalán ilyen termékekre?

Hogy egészséges-e egy mûhús, hát, mitől lenne egészségesebb a természetesnél? Akár formállogikailag is eljuthatunk erre a következtetésre, de az biztos, hogy amit ma fogyaszt az emberiség, az az élelmiszerek evolúciójának köszönhetően van az asztalunkon. Generációk tapasztalták ki azt, hogy mi az, amit meg lehet enni, mi az, amit nem lehet megenni, mi az, ami káros, miből mennyit lehet fogyasztani, és mi az, amittől tartózkodni kell, vagy csak egy adott mennyiség az, amit érdemes elfogyasztani.

Kiseb-e a környezeti terhelése a mesterséges élelmiszereknek, a mûhúsoknak, mint a valódiaknak? Gondoljunk bele, hogy laborokat, bioreaktorokat, vegyi üzemeket kell építeni hozzá, ipari parki létesítményeket. Hát, nem kell nagy számítás ahhoz, hogy szembesüljünk azzal, hogy ezeket az energiát felhasználó,

betonból, acélból, üvegből épített objektumokat bizony elég nagy ökológiai lábnyommal tudjuk elképzelni, és amikor a termelés végére érnek, akkor mentesíteni kell tőlük az adott területet; bontás, ártalmatlanítás, rekultivációs szükségletek merülnek fel.

Fontos érv az is, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátása a laborhúsoknál, műhúsoknál kisebb, mint a gazdák esetében, akik klímagyilkos teheneket tartanak. Sokan a mezőgazdaságot teszik felelőssé a globális felmelegedésért, de elfelejtik azt, hogy azért van tengeri közlekedés, légi közlekedés, van gépjárműgyártás, sőt az ipar is nagyon komoly üvegházhatásúgáz-kibocsátó.

Tisztelt Országgyűlés! Nemrégiben látott napvilágot az az adat, hogy a 15 legnagyobb konténerszállító hajó több üvegházhatású gázt termel, mint a Földön a jelenleg forgalomban lévő 52 millió személygépjármű, gépkocsi. Tehát kérdelem én akkor: biztos, hogy az üvegházhatású gázoknál a műhúsra való áttérés az, amely megkíméli a környezetet? A cement, a beton felhasználásával készülő gyárak, az acélból készülő gyárak lennének a környezet megmentésének, a Föld megmentésének a letéteményesei?

Összességében: tanulságos az, hogy különböző érdekcsoportok érnek össze, Brüsszelben erősek, és más államokban is, illetve egyes államokban is erősek. Itt a sötétzöld aktivisták, a radikális állatvédők, a klímadszihadisták és a nagytőkés befektetők érdekei azok, amelyek megjelennek ezekben a törekvésekben, hiszen ha nincsen szükség ezekre a termékekre, akkor mégiscsak kell valamilyen társadalmi felhajtóerő. Azt is mondják ezek az érdekcsoportok, hogy a mesterséges élelmiszerek az éhezés leküzdésében is komoly szerepet játszhatnak. Milliárdokat fektetnek be ezekbe a kísérletekbe és gyárakba.

Ha megnézzük azt, hogy a Föld élelmezési helyzete, az élelmezésbiztonság, az élelmiszer-biztonság miképpen áll, akkor elgondolkoztató az, hogy jelenleg a Földön olyan mennyiségű élelmiszert termelünk, amely körülbelül egyharmada, negyede a kukákban köt ki. Az élelmiszer-pazarlás - mint jelenség - a nyugati civilizációnak, sőt egyre inkább a fejlett civilizációnak egy lesújtó és elgondolkoztató tünete, következménye. Körülbelül egymilliárd embernek elég az az élelmiszer-mennyiség, amit most elpazarolunk. Hogy ez fejenként évre vetítve mekkora tétel, Magyarországon mintegy 60 kilogramm, de Norvégiában 640 kilogramm/fő/év, Dániában 660 kilogramm/fő/év, az Amerikai Egyesült Államokban 760 kilogramm/fő/év, Angliában, az Egyesült Királyságban pedig egy tonnát dobnak ki, pazarolnak el. Ez több, mint amit egy ember el tud fogyasztani fejenként évente. Tehát van elég ennivaló, nem kell hozzá mesterséges, hogy ellássuk az emberiséget.

Tehát ez az érv is, azt hiszem, hogy felülírható. Ez is mutatja azt, hogy feleslegesek ezek a termékek, és nekünk arra kell koncentrálnunk, hogy a természetes erőforrásokat beosztással, takarékosan felhasználva, a fogyasztókat arra ösztönözve, hogy becsüljék meg azt, amit a gazdák az asztalra tesznek, továbbra is a

valódi élelmiszereket preferáljuk, azokat támogassuk, és ehhez képest a mesterségeseket pedig szorítsuk ki a piacokról, tiltsuk ezeknek a megjelenését, gátoljuk meg. Hogy mennyire a biznisz és nem a jótékonykategorijába tartozik a műhús, jól mutatja egyébként, hogy nem az éhezők megsegítésére, a Száhel-övezetbe akarják bevinni ezeket a termékeket, nem oda, hanem a jómódú, fejlett, nyugati társadalmakat akarják ellátni ezekkel a hamisítványokkal. Ez is mutatja azt, hogy igazából egy kőkemény biznisz, kevesek biznisze sokak kárára az ultrafeldolgozott műélelmiszerek, a műhúsok és az egész termékkör, amelyre érdemes odafigyelni az elkövetkező időszakban is.

Érdemes odafigyelni a közvélemény vonatkozásában, felhasználva az elektronikus világ adta lehetőségeket, az internet adta lehetőségeket, de oda kell figyelni meggyőződés szerint az Országgyűlésnek és a kormánynak is, hiszen vannak még olyan termékkategóriák, amelyeknél, azt hiszem, a tiltás hasznos lenne. Van elég ennivaló, nem kell kidobni, és nem kell beengedni a novel foodként forgalomba kerülésre szánt különböző hamisítványokat, és akkor meglátjuk azt, hogy tudunk boldogulni ezek nélkül is, hiszen akár a kacsamáj, akár a mesterséges szarvasmarhazsír mellett megvannak a növényi eredetű hamisítványai is ezeknek a természetes élelmiszereknek, tehát vannak állati eredetűek és növényi eredetűek egyaránt, ahol a hatósági odafigyelés indokolt.

Tisztelt Országgyűlés! Meggyőződés, hogy majd akkor járunk el helyesen, ha elfogadjuk a vírusok betiltására vonatkozó törvényt, és ezáltal is védjük a magyar emberek egészségét, a környezetet és a magyar gazdákat. A teremtésvédelemnek egy fontos döntése lesz az Országgyűlés részéről. Köszönöm szépen. *(Taps a kormányparti padosorból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Földi Judit képviselő asszony. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az indoklás szerint a műhús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmáról szóló törvényjavaslat a laboratóriumi hús előállítása és forgalomba hozatala tekintetében általános tilalmat fogalmaz meg az emberi egészség, a környezet védelme, valamint az agrárium fenntartható termelése és a hagyományos vidéki életforma védelmének szükségessége érdekében. A javaslat szerint fontos, hogy étkezésünk alapját a jó minőségű és természetes alapanyagokból előállított élelmiszerek jelentésék. A laboratóriumi hús előállítását és forgalomba hozatalát kizárólag az orvosi és az állatorvosi célú felhasználás esetén szabad megengedni.

A törvényjavaslat címe a műhús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmáról szól. A törvény címében a műhús megfogalmazása nincs összhangban

a javaslat 1. §-ában található fogalommal, amely laboratóriumi húsként hivatkozik a mûhúsra. A mûhús szót olyan termékekre használják, amelyek a húst íz, állag és funkció szempontjából is helyettesíteni próbálják. Léteznek ilyenek például növényi darált hús, húsgolyó vagy hamburgerpogácsa formájában is. A törvényjavaslat címe ily módon megtévesztő, amely alapján azt lehet feltételezni, hogy a kormányzat nemcsak a laboratóriumban előállított hús előállítását és forgalomba hozatalát tiltja be, hanem a növényekből kivont fehérjéből és egyéb hozzávalókból készült húshelyettesítőket is.

(9.50)

Javasolnánk, fontolják meg, hogy ezt a címet módosítsák, illetve azt is, hogy a törvényjavaslatban a laboratóriumi hús kifejezés helyett laboratóriumban előállított hús, tenyésztett hús vagy in vitro hús megnevezés szerepeljen.

A laboratóriumban előállított hús előállításával és emberi fogyasztásra történő forgalmazásával kapcsolatban jelenleg is megoszlanak a tudományos vélemények. Egyrészt a sejtenyészett hús technológiájának bevezetése nagy lehetőséget jelent az üvegházkibocsátás visszaszorítására, hatalmas, gazdálkodástól elvett területeket adhatnának vissza a természetnek, drasztikusan csökkenthető lenne az állattartáshoz használt víz- és energiamennyiség és felszámolhatókná lennének a nagyüzemi módszerek kegyetlen körülményei. Másrészt viszont mégiscsak mesterségesen előállított élelmiszerről beszélünk, így nem látható előre, hogy tömeges előállítása és fogyasztása milyen hatással lesz az emberi szervezetre.

Az élő állat leölése nélkül, bioreaktorban kitenyésztett hús előállítása ma még magas költségekkel járó, lassú folyamat, így tömeggyártásra a jelenlegi technológia egyelőre nem alkalmas. A legfrissebb felmérések szerint a magas energiaigényű sejtszaporítás csak abban az esetben járhat kisebb környezetterheléssel a hagyományos állattartásnál, ha a folyamatokhoz teljes egészében megújuló energiát használnak.

Véleményünk szerint, a jelenlegi ismereteink szerint indokolt a sejtenyészett hús előállításának és forgalmazásának tilalma. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Miniszter Úr! Felszólalás közben nem tudtam a DK-s képviselőtársam álláspontját megérteni, a végén aztán mondott egy egyértelmű mondatot, mert közben ilyen brüsszeli érvek is elhangoztak képviselő asszonytól, hogy miért fontos a mûhús előállítása, tehermentesítés, üvegházhatású gázok és így tovább. Itt Fazekas miniszter úr azért hosszan beszélt

erről a részről, hogy miért álságos ez az érvelés, illetve Nagy István miniszter úr is az expozéjában elmondta, hogy itt van egy álságos érvelés, amit üzleti célokból szeretnének ránk erőltetni, miközben van egy nagyon tiszta álláspont.

Magyarország egy agrárország alapvetően, nekünk itt, a magyar parlamentben a magyar gazdák védelmét kell szem előtt tartanunk és első helyen tartanunk, itt nekünk a legfontosabb a magyar fogyasztók és a magyar gazdák, a magyar termelők érdeke. Nekünk mindig ebből a szemüvegből kell nézni bármilyen ilyen jellegű törvényjavaslatot, és egyébként a különböző brüsszeli javaslatokat is, legyen az tücskök, szöcskék, bogarak fogyasztása vagy éppen a mûhúsnak a különböző módon való bevezetése.

A magyar fogyasztók és a magyar agrárium védelme érdekében megannyi különböző jogszabályt tárgyaltunk és már fogadtunk is el itt az Országgyűlés előtt, ugyanakkor újabb és újabb veszélyek jelennek meg a nemzetközi porondon, amellyel helyes, ha a magyar parlament is foglalkozik. Egyértelmű, hogy fel kell lépünk az egészségre káros génmódosított élelmiszerekkel szemben, s meg kell védenünk a hagyományos élelmiszer-termelést, a magyar agráriumot. Fontos, hogy étkezésünk alapját a jó minőségű és természetes alapanyagokból előállított élelmiszerek jellemezzék.

Az utóbbi időben felütötte a fejét a laboratóriumi körülmények között előállított, sejtalapú technológiát alkalmazott szintetikus hús. Az állati sejtekből vagy szövetből mesterséges körülmények között előállított hús - és itt idézőjelben értsük a húst - megannyi veszélyt jelent az emberi szervezet egészségére, a környezetünkre, valamint az agrárium fenntartható termelésére és nem utolsósorban a hagyományos vidéki életformára is. Ennek érdekében az előttünk fekvő törvényjavaslat a laboratóriumi hús előállítása és forgalomba hozatala tekintetében általános tilalmat fogalmaz meg.

A mûhús jelensége nemcsak a magyar agráriumban keltett aggodalmakat, hanem számos európai ország agrártárcája is foglalkozik a kérdéssel. Jelenleg nincs az Európai Unióban engedélyezett mûhús, így ilyen termék egyáltalán nem forgalmazható az Unió területén, így az európai és a magyar fogyasztók sincsenek ebben a pillanatban veszélyben egyelőre, de amint láthatjuk, hogy milyen elképesztő lobbitevékenység zajlik a mesterséges élelmiszerek forgalomba hozatalának érdekében, úgy helyes és szükséges, hogy a magyar Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy Magyarországon tilos a laboratóriumi hús előállítása és forgalomba hozatala. Ez a lépés egyébként összhangban áll az Alaptörvényünkkel is, hiszen abban meghatároztuk a testi és lelki egészséghez, valamint az egészséges környezethez való alapvető jogok védelmét.

Nemcsak hazánk jár el így, tisztelt képviselőtársaink. Nemrégiben, a tavalyi évben tárgyaltam Olaszországban, ahol a hagyományos húsalapú élelmiszerek védelme érdekében korábban már jogszabályban

tiltották meg a laboratóriumi hús előállítását és forgalmazását. Magyarországon szabadság van az élelmiszerek tekintetében is, mindenki a meggyőződése szerinti étrend alapján táplálkozik, ugyanakkor nekünk kötelességünk, és fontosnak tartjuk, hogy megvédjük a magyar fogyasztókat az egészségükre káros génmódosított élelmiszerektől és a laboratóriumi körülmények között előállított mûhústól is, illetve a Brüsszelben egyre divatosabb szöcskeporoktól és különböző, teljesen nonszensz, az étrendünkbe belkényszerített különböző, az abnormalitáshoz közeldő, a normálistól teljesen eltérő úgynevezett élelmiszerektől.

Nekünk fontos a magyar gazdák védelme, fontos a magyar fogyasztók védelme. Fontos, hogy a magyar fogyasztók legnagyobb részben a magyar vidék, a magyar agrárium által előállított élelmiszerekhez jusssanak hozzá jó minőségben, és ezek úgy kerüljenek akár az ünnepi asztalokra, akár a hétköznapiakra, hogy az magyar termék, Magyarországon előállítva, jó minőségben. Így nyilvánvalóan a KDNP frakciója ezt a törvényjavaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen a lehetőséget. (Taps a kormánypártok soraiból.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Maximálisan üdvözlöm ezt a javaslatot, mert ha nem így tennék, akkor a saját korábbi javaslatommal fordulnék szembe, ami nyilvánvaló módon nonszensz. 2024 februárjában, február elején kérdezett meg több sajtótermék a mûhús kérdésében, és amikor a reagálásomra sor került, akkorra már megjelent európai berkekben a Momentum elképesztő nyilatkozata a mûhúskérdésben. Szerintük a laboratóriumi hús egyszerre biztosíthat élelmiszer-biztonságot, fenntarthatóságot és adhat lökést az etikus állattartásnak. Tehát valóban, ezt a kottát mintha egy közös mûhelyben írták vagy szereztek volna.

Egészen elképesztő lobbierőket mozgósít meg az a multinacionális, nagy hálózatokból álló valami, vagy konglomerátum, ami egészen biztos, hogy nem a magyar gazdák és nem a magyar fogyasztók érdekeit képviseli. Akkor, amikor én ezeket az elhangzott mondatokat multibérenc magatartásnak neveztem, és felhívtam a figyelmet a mûhús, a laboratóriumban előállított hús veszélyeire, szerettem volna aláhúzni azt is, hogy kinek jó ez a technológia. A kinek jó című klaszrikus kérdést mindig érdemes feltenni.

Ha Magyarországon ez szélesebb körben meghonosodna, és mondjuk, rentábilisabb lenne, vagy megfizethetőbben lehetne előállítani ezt az élelmiszeripari szemetet, kinek lenne ez jó? A magyar gazdák tömegesen elkezdene mûhúst előállítani egy profilváltás után? Vélhetően nem, hiszen a mostani alaptevékenységükhöz is nagyon nehezen találnak pótlólagos

forrásokat. Ha a kormány vizsgálatát elvégezzük, akkor gondolhatnánk azt, hogy az oligarcháinak akar valamivel kedvezni - ez egy gyakorta megfogalmazódó vád a kormány tevékenységével szemben -, de még olyan magyar agrároligarchát sem nagyon ismerünk, akinek megfelelő tőkeereje lenne ahhoz, hogy tömegével állítsa elő a laboratóriumi húst, és ezt nagy profittal utána terítse a piacon. Tehát vélhetően Magyarországon ez senkinek nem lenne jó, kivéve azokat a multihálózatokat, melyek valószínűleg most sokkal többet költenek lobbira és marketingre, mint a termékcsoportjuknak a fejlesztésére.

Az a nagy helyzet, hogy a kísérletek azért megvannak arra, hogy a mûhús betörjön Európába. Korábban egy cseh forgalomba hozatali próbálkozás volt, most két engedélyeztetési kísérlet van az európai uniós központban. Tehát azt látjuk, hogy ha ekkora lobbierő tornyosul, az előbb-utóbb meg fogja találni a kiskapukat. Ezért én maximálisan üdvözlöm azt, hogy nemzeti jogkörben próbáljuk a lehető legtöbbet megtenni. Nagyon olcsó lenne azt mondanunk, hogy az ellenzékbeli megfogalmazott javaslatunkat végre megcsinálja a kormány, legyünk ebben korrektek, szerencsére nagyon sokféle politikai erő küzdött azért, hogy ez az örület megálljon.

De két irányban kell tovább gondolkodnom. Egyrészt a konkrét javaslatban is mindig van kozmetikáz-nivaló. Ezek apróságok, nem annyira múlnak rajtuk nagy dolgok, hiszen a szándék teljesen egyértelmű, de a javaslat forgalomba hozatalról beszél és ezt tiltja. Két kérdés van ezzel kapcsolatban: a forgalmazásnak arra a vetületére gondol-e a jogalkotó, amikor valaki egy webshopon keresztül teljesen szabadon megrendeli az élelmiszeripari szemetet - ugye, ezt nem lehet megtiltani senkinek, hogy egy webshopon keresztül vásároljon -, és aztán a mondjuk, nagy tételben, webshopon keresztül megvásárolt élelmiszeripari szemetet elkezdni akár illegális, akár félillegális módon teríteni, vagy próbálja továbbértékesíteni.

(10.00)

Tehát jó lenne egy teljes körű fogyasztóvédelmi pajzsot tartani a magyar polgárok elé a tekintetben, hogy laboratóriumi hússzármazék semmilyen formában nem kerülhet eléjük.

A rovarfehérje kapcsán felmerült, már tartottam erről sajtótájékoztatót is egy lárvákkal megtöltött dobozt tartva a kezemben, hogy ezt teljesen szabadon lehet most vásárolni Európában. Nyilván azt nem lehet megtiltani senkinek, hogy rovarfehérjét vásároljon, piacgazdaságban élünk, gyakorta szeretjük ezt elhinni.

De ha ez a helyzet, akkor még mindig ott van a kezünkben egy fogyasztóvédelmi eszköz, amit nem használunk eléggé. Lehetne egy óriási piros plectsnivel jelölni azt, ha rovarfehérje-származék vagy pedig olyan, a fogyasztói megítélés szempontjából kétes összetevőket tartalmazó élelmiszerfajta kerül a fogyasztó asztalára, ahol legalábbis felmerül a kérdés,

hogy egy döntési helyzet állhat elő. Ez a döntési helyzet pedig azt takarhatja, hogy a biztonságos, egészségesnek tartott hazai élelmiszert választom, vagy pedig azt a multinacionális háttérű ételmezt, amely mondjuk, rovarfehérjére épít a megszokott étrendi összetevők helyett.

A helyzet az, hogy ez a piros plecsni című fogyasztóvédelmi terv elég régi, talán még a miniszter úr is emlékszik rá, hogy az első ciklusban, 2010 és '14 között még volt fogyasztóvédelmi főbizottság, és ott a „Magyar termék” védjegy kapcsán nagyon sokszor vertem az asztalt, mert azt láttuk, hogy a dél-amerikai vagy akár távol-keleti összetevőket nagy túlsúlyban vagy akár egészében tartalmazó élelmiszerekre rátették a „Magyar termék” védjegyet piros-fehér-zöld zászlóval, megtévesztve a fogyasztókat, és azzal védekeztek, hogy a védjegy törvény lehetővé teszi nekik, hogy védjegyként amúgy használjanak egy olyat, aminek semmi köze a benne lévő termékhez. Ezt szerencsére azóta felszámoltuk, nagyon helyesen.

De itt egy állandó odafigyelési kényszer áll fenn, és valóban egy nagy piros pecséttel kellene jelölni azokat az élelmiszer-féleségeket, amelyekről nem állapítható meg egyértelműen, hogy károsak vagy rákkeltők, vagy potenciálisan rákkeltők, de ideális esetben mindenképpen egy döntéshelyzet elé állítják a fogyasztót.

Ne felejtjük el, hogy a fogyasztó az állandó információs aszimmetria következtében folyamatos információhátrányban van a multihálózatokkal szemben. A mi jogalkotási kötelességünk ezt az információs aszimmetriát, amennyire lehet, kiegyenlíteni. Nyilván nem lehet teljesen, de ha ez a jelölési rendszer lehetőséget vagy teret ad számunkra, hogy könnyebben eligazodjon a magyar vásárló, akkor ezt bizony meg kell tennünk, és elvárjuk, hogy a kormánynak legyen álláspontra a webshopos, másodlagos forgalmazásról, tehát teljes körben is meg lehet próbálni kizárni ezeket a termékeket.

Még egy apró köztöködés: az van a tervezetben, hogy a jogkövetkezményeket alkalmazhatja az erre hivatott szerv. Mi azt mondjuk, hogy alkalmazza kötelező jelleggel, tehát válasszon egy jogkövetkezményt, és ha azzal szembesül, hogy műhús vagy laboratóriumi hús kerül a magyar piacra, akkor alkalmazza a jogkövető jogkövetkezményt, tehát ne legyen olyan döntési kompetenciája, hogy esetleg nem csinál semmit. Ez egy apró javítás, de talán egy olyan korrekció, ami előreviszi az ügyet. Azt látjuk, hogy eddig tartott a félig-meddig dicséret vagy az egyetértés része.

Meg kell ugyanakkor jegyeznem valamit: Magyarországon nagyon sokan szeretnének egészségesen táplálkozni. A gyermeket nevelők közül is rengetegen szeretnének a családtagjaik asztalára egészséges magyar zöldséget és gyümölcsöt letenni. A helyzet az, hogy milliók vannak ebben az országban, akik ezt nem tudják megtenni. Nyilván ennek az anyagi és szociális vetülete az egy kérdés, majd erről is szöveg pár szót, inkább gazdasági megközelítésből.

De 2010 környékén volt egy elvárás jobbikos részről, és úgy tűnt, hogy azért a kormány is osztja ezt

az elvárást, hogy a nagy láncolatok, hipermarketek, szupermarketek polcain legyen legalább 80 százalék magyar termék. Ezt, ugye, megfogalmaztuk annak idején. Egy hosszú, többéves statisztikai bűvészkedés kezdődött, egyrészt, hogy mi számít magyar terméknek, tehát az itt feldolgozott vagy az itt előállított, ez egy fontos eldöntendő vita volt, és egyfajta élelmiszerkommandót állított fel itt több párt meg a kormányzati háttér is, hogy vizsgáljuk ezeket a folyamatokat.

De az a helyzet, hogy ha ma bemegyek bármelyik multilánchoz, és mondjuk, kígyóborkát vagy salátát keresek, vagy bármi egyebet, nyilván szezonnak megfelelő terméket, akkor még mindig azt látom, hogy 50 százalék fölötti a külföldi, a spanyol, a nem tudom, honnan származó termékek aránya, és nagyon sokszor mintha ezek a multicégek nem dolgoznának azon elég erőteljesen, hogy előtérbe helyezze az egészséges magyar terméket. Hozzáteszem: a fogyasztóvédelmi jellegű és laborvizsgálatok során azért sajnos a magyar előállítású termék is fenn szokott akadni, de mondjuk, egy paprika esetében én biztos, hogy a magyart választom minden esetben, és nem azt, amit adott esetben egy másik kontinensről hoznak ide. Egészen elképesztő rémtörténeteket hallunk a fogyasztóvédőktől ezekben az ügyekben.

De az biztos, hogy a kormánynak sokkal több figyelmet kellene fordítania arra, hogy ezek a multihálózatok, ha van magyar termék, akkor azt előtérbe tolják. Ami pedig a kormány felelőssége, hogy nagyon sok területen nincsen elegendő magyar termék. Nagyon olcsó lenne tőlem a Pick szalámi példáját újra és újra idehozni, meg hogy abban honnan szerzik a húst, tehát nyilván számtalan ilyen példa van a piacon. De azt látjuk, hogy a magyar élelmiszer-termelés volumene jelenleg nem elegendő ahhoz, hogy mindenki számára megfizethető és minőségi ételmezt tegyen le az asztalra.

Ne felejtünk el még egy dolgot! Amikor két-három évvel ezelőtt a világ top 10 élelmiszer-drágulásában volt a magyar, tehát volt időszak, amikor 40 százalék fölötti volt az élelmiszer-drágulás, ezt elintézhette a kormány azzal, hogy ez egy egyszeri kisiklás volt, visszahoztuk, nagyon jó. De a kormány elfeledkezik a bázishatásról, tehát egy 40 százalékos áremelkedés után nem következett be a piacon az a korrekció, ami az árak akár átmeneti és hosszabb távú csökkenésével járt volna, hanem a minimálisabb élelmiszerár-emelkedés arra a 40 százalékos árrobbanásra rakódott rá mintegy kamatos kamatként. Tehát mi most irreálisan magas élelmiszerárakat fizetünk.

A kormány igyekszik azzal nyugtatni minket, hogy amúgy most már kisebb a százalékos árnövekedés üteme, de ez egy baromi magas bázisra rakódott rá, és európai mércével mérve nagyon-nagyon alacsony magyar fizetésekkel találkozott. Ez a kettős kombó végzetes hatással bírt azoknak a pénztárcájára nézve, akik egészséges magyar terméket szeretnének odaadni a gyerekeik elé az asztalra.

És azt is látjuk, hogy azért a közétkeztetésnek is több eleme dőcög. Tehát a gyermekétkeztetésről előszeretettel elmondja a kormány, hogy bizony ez

ingyenes mindenki számára, aztán az intézményekben meg ugye, van a gyümölcsnap és a gyümölcsfelélősök beosztása, mert akkor jut elegendő és tápláló élelmiszer. Tehát furcsa kettősség van ebben is.

De összességében azt látjuk, hogy amíg a kormány az élelmiszerárak frontján nem lép végre valami bátrát, addig esélytelen arról beszélni, műhús ide vagy oda, hogy tömegek egészséges élelmiszert tegyennek az asztalra.

Mit tehetne a kormány? Régóta mantrázzuk az egészséges élelmiszerek és az alapvető élelmiszerek áfacsökkentését - most már akár az áfanullázás is szóba jöhet -, és sokáig az volt erre a kormány ellenérve, hogy az áfacsökkentés, bár maga a kormány is többször csinálta, mégiscsak egy veszélyes eszköz, mert a kereskedő lenyeli a különbözetet. A helyzet az, hogy ez hat vagy nyolc éve igaz lett volna, és ebbe senki nem köthetett volna bele.

De a helyzet az, hogy - többek között az én javaslatomra - a kormány változtatott, és létrejött az online árfigyelő rendszere. Az online árfigyelő pedig megfelelő fejlesztés után tökéletesen alkalmas lenne arra, hogy egy színkóddal kidobja azokat a termékcsoportokat, ahol nem engedték át az áfacsökkentést, tehát ahol úgy maradt szinten a magas ár, hogy nem volt mögötte piaci folyamat, miközben volt egy adóváltozás és egy olyan engedmény, amit nem a kereskedőnek szántunk, hanem a fogyasztónak.

Simán alkalmas lenne az online árfigyelő arra, hogy egy áfacsökkentés esetén garantálja azt, akár a nyilvánosság erejével és a népharag igénybevételével, hogy rámutathassunk azokra a multicégekre, amelyek lenyelték ezt a különbözetet, és nem engedték eljutni a fogyasztókhoz. Tehát ami hat vagy nyolc éve nem volt lehetséges, az most már lehetséges.

Nagyon kérem tehát a kormányt, hogy gondolkozzon el ezeken. Ha az áfacsökkentés tekintetében csak a zöldség-gyümölcs fronton beavatkozna, mindez óriási könnyebbséget jelentene azoknak a magyar családoknak, akik az egészséges magyar élelmiszert most is vadásszák a boltokban, és nagyon-nagyon nehezen jutnak hozzá.

Itt a miniszter úr a korábbiakban a klímahisztivel kapcsolatban osztott meg velünk gondolatokat. Én magam is nagyon-nagyon mérges vagyok, amikor mondjuk, egy német klímaaktivista azt javasolja, hogy Magyarországon ne vállaljunk sok gyereket, mert mennyire túlnépesedett a Föld, és amúgy egy kihalófélben lévő országban mondja ezt az örületes hagymázás baromságot. Ilyenkor én is kiakadok, de a másik véglet sem jó.

Nem mondhatjuk azt, hogy nincsen klímaváltozás, mert igenis van. Nem mondhatjuk azt, hogy nincsen elsivatagosodás, mert igenis van. Nem mondhatjuk azt egy szűkülő erőforrásokra épülő és állandóan a növekedést hajkurászó világban, hogy minden rendben van. Nem fenntartható az, amiben élünk, nem marad meg az általunk ismert Magyarország 10, 20 vagy 30 év múlva. Ezzel a gondolattal jobb megbarátkozni és alkalmazkodni, ha úgy tetszik, mélyalkalmazkodni

kellene, elkezdni fejleszteni Magyarország ellenálló képességét minden tekintetben.

(10.10)

Egy jövőbeni esetleges összeomlás előtti helyzetben is vannak évtizedek, amikor nagyon fontos az, hogy van-e élelmiszer-önrendelkezésünk; nagyon fontos az, hogy a természeti erőforrásaink maradványát meg tudjuk-e becsülni egy tisztességes szinten, és rettenetesen fontos az, hogy a polgárok lelkiállapota milyen, tehát paráztatják őket adott esetben és kizárólag a különböző klímával kapcsolatos hírekkel, vagy pedig lehetővé tesszük egymás számára azt, hogy felkészüljünk egy nagyon rohamosan változó világra. Én inkább az utóbbit javaslom, a felkészülést és az alkalmazkodást, ehhez azonban a mindenkorai kormány őszinte szembenézésére szükség lenne. Én egyelőre ezt hiányolom mindamelllett, hogy azt a javaslatot, amely előttünk fekszik, értelemszerűen támogatom és üdvözlöm. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Dócs Dávid képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó, és úgy is mint az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon!

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Hát, most bőven kaptam muníciót az előttem szólóktól. Talán azzal érdemes kezdeni, hogy egy normális világban soha nem fordulhatna elő, hogy egy ilyen teljesen idióta gondolatról vitázzunk, hiszen egyáltalán nincsen rákényszerítve az emberiség arra, hogy ilyen alternatívákat keressen. Ha mondjuk, megnézzük a XVI. század végén Párizs ostromát, akkor sajnálatos módon - akár ott, akár más korszakokban a történelemnek - bizony előfordult olyan, amikor csontlisztből sütötték a kenyerüket nagy ínség idején az emberek, de most nem itt tartunk. Ahogy elhangzott Fazekas Sándor felszólalásában is, Nagy-Britanniában több mint egy tonna élelmiszert dobnak ki az emberek fejenként évente, ami azt gondolom, azt vonja maga után, hogy talán táplálkozási kultúrát vagy szemléletet kellene váltani, nem pedig olyan blőd alternatívákat keresni, mint mondjuk, a műhús gyártása, ami nemhogy nem természetes, de egészen egyszerűen nem nevezhetjük fenntartható fejlődésnek, hiszen ez nem fenntartható.

Ha megvizsgáljuk az ökológiai lábnyomát egy hagyományos gazdálkodásnak, hagyományos állattartásnak, ami a természet rendjébe beleillik, vagy megvizsgáljuk azt, hogy egy gyáriasított, iparosított, laboratóriumi körülmények közé áthelyezett termelés az, ami kisebb ökológiai lábnyomot hagy, akkor az számunkra, akik valamilyen szinten közel állunk a természethez, vagy ne adj' isten gazdálkodunk is, egyértelmű, nekünk ezt nem kell bizonygatni.

A probléma az, hogy vannak a világon olyanok, akik mindig fel akarják találni a meleg vizet; vannak a világon olyanok, akik mindig valamiért - vagy gazdasági haszon érdekében, vagy azért, hogy rákényszerítsék másokra az ördögi terveiket - előállnak ilyen dolgokkal. Majd most nagyon meg fogjuk kapni a baloldali véleményformálóktól, az MSZMP-, bocsánat, MSZP- vagy MZP- vagy MP-élharcosoktól a virtuális térben, hogy most ezt a javaslatot a kormány előterjesztése után, illetve a vezérszónoklat után támogatni fogjuk, de szerencsére mi a normalitást támogatjuk, és ha ez a kettő egybeesik, akkor ennek borzasztó módon tudunk örülni. Illetve ezt a fajta baloldali mantrát talán az is árnyalja, hogy az előttem szóló DK-s képviselőtársam, illetve jobbkios képviselőtársam is ennek a javaslatnak a támogatásáról biztosította a kormányt. Tehát azt gondolom, hogy hál' istennek, legalább akkor ilyen kérdésekben egy ilyen összépi egyezség tud létrejönni itt, a Parlament falai között.

Hál' istennek, van ilyen is, ha már a tegnapi napon más dolgok árnyékolták itt be a nap dolgait, és azt gondolom, egy olyan eseményét, amire már 15 éve várt a magyar társadalom. Borzasztóan örültünk annak, hogy a Pride nevű, szintén nagyjából ugyanazok fejből kipattanó vonulgatást végre ezzel a törvénymódosítással be lehet majd tiltani. Csak azért itt hozzatenném, hogy a kormányzatnak pont 15 éve lett volna arra, hogy ezt megtegye. Mindenesetre mi nagyon örültünk, hogy a javaslatunk végre halló és értő fülekre talált, de voltak itt olyanok, akik az ellenvéleményüket nem a legmegfelelőbb módon és nem a legmegfelelőbb helyen fejezték ki, amivel, azt gondolom, hogy az átlagmagyarnál a megbotránkozást érték el. Talán azt sem kell nagyon ecsetelni, hogy remélhetőleg jövőre ők ezt a patkót már nem fogják gyengíteni, hanem valahonnan nagyon messziről fogják csak tudni ezeket az okkultista és teljesen emberellenes ideológiájukat kombinálni, de itt, a magyar Országgyűlésben biztosan nem fognak tudni, hál' istennek, tovább fertőzni.

Ha megnézzük most például, hogy a hagyományos állattartás, agrárium vagy mezőgazdaság milyen kihívásokkal néz szembe, és milyen kihívásokkal küzd, és ha csak az állattartásra szűkítem ezt le, akkor láthatjuk, hogy amikor azt mondták, hogy a járványok korát fogjuk élni ebben a században, akkor nem nagyon tévedtek, hiszen látjuk, hogy a száj- és körömfájás támad északnyugatról, délnyugatról a kiskérődzők pestise, jelen pillanatban északról és délkeletről is újra felütötte fejét az afrikai sertéspestis, illetve a madárinfluenza is mutat sajnos kiújuló jeleket. Hozzatenném csak zárójelben, tudom, mi mindig hiszünk a konteókban, és nagyon szeretünk összeesküvés-elméleteket gyártani, amelyekről aztán idővel kiderül, hogy inkább összefüggés-elméletek, de én ennyire nem hiszek a véletlenben, hogy most ilyen osztűz alá került az ország. Elképzelhető, hogy itt is gazdasági érdekek vagy ellenérdekek vannak inkább a háttérben, ez idővel majd ki fog derülni. Mindenesetre azt gondolom, hogy el a kezeket a magyar állattartástól,

mert annak éppen elég problémával kell most szembenéznie.

Egy ilyen teljesen blőd dolog, mint a mūhús forgalomba hozása, értelemszerűen, hál' istennek, az ország épeszű része szerint teljesen elképzelhetetlen; már csak azért is, mert ha ebben a mai világban valaki élelmiszer-vásárlásra adja a fejét, akkor nem aközött kell döntenie, hogy magyar vagy külföldi élelmiszert vesz le a boltok polcairól, hanem lassan már ott tartunk, hogy azt kell eldöntenie, hogy valódi vagy mū-élelmiszereket tud beszerezni. Én az előbbit támogatom. Én nem szeretném, ha az a világ köszöntene be ránk, hogy az étteremben, mondjuk, a GMO-s burgonyapüré mellé valamilyen rovarfehérjéből készült akármit kapnák. A bécsi szeletemet biztosan nem fogom lecserélni egy ilyen mūhúsfasítra. De nagyon úgy néz ki, hogy valakik ezt annyira komolyan gondolják, hogy sajnos bizonyos országokban már ez nem-hogy abban a szakaszban van, hogy erről vitázik a helyi törvényhozás, hanem bizony ott már a felhasználókhöz, a végfelhasználókhöz, a fogyasztókhöz is eljutnak ezek a termékek, amelyek, azt gondolom, majd hosszú távon fogják azokat a káros hatásait megmutatni, amelyekről most még nem tudunk.

Itt egy nagyon kis kitérőt tennék, hiszen egyébként a természetes úton készült húskészítményeknél is talán egy nagyobb szigorúsággal megírt szabályozás elkélne. Ha a feldolgozott húskészítményekre gondolunk, akkor a nátrium-nitrit sajnos még mindig nagyon nagy százalékban megtalálható ezekben a készítményekben. Ha a dohánnyással összehasonlítva megnézzük bizonyos vizsgálatokat, akkor azt kapjuk, hogy a dohánnyás tüdőrákot okoz, ez a nátrium-nitrit pedig sajnos a vastagbél-daganatok kialakulásáért tehető felelőssé. Tehát azt gondolom, hogy ezen a téren kell inkább nekünk sok munkát beletenni még ebbe a témába és sokat dolgozni azért, hogy minél egészségesebb hústermékek, valódi hústermékek kerülhessenek a boltok polcaira.

Ha azt nézzük, hogy gazdaságilag ez mennyire veszélyes, akkor azt láthatjuk, hogy a gazdaságunk így is ezer sebből vérzik; azt láthatjuk, hogy sajnos a mezőgazdaság így is ezer támadás alatt van. Most nem is akarom részletezni mindet, de azt látjuk, hogy a keleti szomszédunkból hogyan árasztották el az országunkat és Európát is silány minőségű termékekkel. Azt gondolom, hogy végképp nincs arra szükség, hogy egyesek gazdasági térnyerése vagy még nagyobb haszna érdekében akár ilyen mūdolgok is szóba kerülhessenek, ha az élelmiszerekről vitázunk vagy az élelmiszerekről van szó.

Talán ezt az egész folyamatot ahhoz lehetne hasonlítani, amikor kínai mintára az előző érában a délkeleti szomszédunkban Ceauşescu egy falurombolási folyamatot indított el. Ezek a folyamatok, amelyeket egyesek táplálnak és próbálnak szítani, nem mások, mint a vidéki életnek a lerombolására tett kísérletek, amelyek, azt gondolom, hogy elfogadhatatlanok, hiszen a vidéki élet nem egy gazdasági szemléletű dolog, hanem egy életforma, egy tradíció, egy hagyomány.

Azt gondolom, ha valaki ezt a vidéki életformát jól végzi vagy jól csinálja, akkor ez a természettel nagyon is összhangban van, szimbiózisban, szinergiában tud működni.

Itt a DK-s képviselőtársam felszólalásánál felkaptam a fejem arra, hogy állapotbarátabb körülmények között kell a húst előállítani.

(10.20)

A nagyüzemi állattartásnak én sem vagyok feltétlen híve, viszont az állattartásnak, hál' istennek, ennél sokkal jobb formái is léteznek. Ilyenek például a családi gazdaságokban előállított hízóállatok, amelyek igenis megkapják azt az odafigyelést, amit egy hásonállatnak meg kell kapnia.

Hallottuk itt a jobbikos képviselőtársamtól is, hogy ez a jelenlegi szabályozás is, ami az asztalon fekszik, egy kicsit egyértelműbben fogalmazhatna. Erre én is szeretném felhívni agrárminiszter úr figyelmét, hogy ne hagyjon kikaput ez a javaslat, hanem egyértelműen szűkítse le a kört, hogy semmilyen mûhús eredetű dolgot, vagy laboratóriumban keletkezett húsról hasonló dolgot ne lehessen forgalomba hozni Magyarországon, mert erre abszolút semmi szükség nincs egy agráradottságú országban.

Sajnos mindig valahogy ezek a szegény tehenek jönnek ki vesztesen abból a klímaharcból, amikor is rájuk fogják a globális felmelegedést, és a metángázok kibocsátásáért őket teszik leginkább felelőssé, de ahogy hallottuk az előttem szólóktól is, mondjuk, azokat a konténerszállító hajókat vagy azokat az erőműveket is meg lehetne vizsgálni, amik, mondjuk, azokat az elektromos autókat hajtják, amikben egyesek a jövőt látják. Én viszont azt gondolom, hogy ha sumázni kell a dolgokat, akkor semmilyen szinten nem a tehenek okolhatók a globális felmelegedésért, hanem azok a körök, akik tegnap is itt parádéztek a Parlament falain belül. Azt gondolom, hogy ezeket a köröket kell őrlágra csavarni Magyarországon is, és akkor talán nem kell ilyen blőd javaslatokról vitáznunk itt a parlamentben. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kétperces hozzászólásra. Meg is adom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, a Fidesz-képviselőcsoportból. Parancsoljon!

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszter Úr! Kétperces felszólalásomban Fazekas Sándor képviselőtársam hozzászólására kívánok reagálni.

Brüsszelnek folyamatosan jó ötletei vannak, ezúttal a mindennapi étkezésünk tekintetében. Természetesen a „jó” szót erősen idézőjelben értem ez esetben is. Brüsszel előszeretettel pécézi ki a gazdákat, az agrárgazdaságból élőket vagy egyáltalán a magyar

embereket különböző javasolataival, ötleteivel. Ilyen volt például annak idején az az ötlet, hogy a közös agrárpolitika forrásait a migráció támogatására csoportosította volna át, vagy legalábbis ezek egy részét. A magyar gazdák egy petíciót indítottak ezzel szemben, és meg is tudták ezt akadályozni.

Most itt van a mûhús fogyasztásának a gerjesztése. Az örület terjed, hiszen sok helyen már törvényi legalitást nyertek ezek a dolgok, amelyek nem élelmiszerek, hanem élelmiszer-hamisítványok, ahogy azt a téma szakértője, Fazekas Sándor képviselőtársam is említette, aki egyébként egy komoly szakmai művet, egy könyvet is írt ebben a témakörben „Mindenmentes helyett természetest!” címmel.

A mûhús elterjedése rendkívül nehéz helyzetbe hozná a magyar állattenyésztőket, a húspart, és mérgezné a magyar társadalmat, a magyar embereket. Magyarország egy agrárország. Nekünk, Fidesz-KDNP-nek, Magyarország Kormányának egyértelműen a magyar emberek, a magyar gazdálkodók, a magyar fogyasztók mellett kell hogy álljunk, és ezt így is tesszük.

Mérgezné a magyar embereket a mûhús elterjedése, mondtam az előbb. Ez így is van, nem véletlenül tiltották be anno a GMO-s élelmiszereket hazánkban olyan komoly szinten, hogy az még az Alaptörvényünkben is szerepel. Bízom benne, sőt biztos vagyok benne, hogy Magyarország a mûhús kezelésének kérdésében is egy komoly példát tud mutatni Európának, példát tud mutatni a világnak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kétperces felszólalásra jelentkezett a Mi Hazánk képviselőcsoportjából Apáti István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Arra buzdítom önöket, hogy a lendület ne fogyjon el, ne fogyjon ki a szuflla. Sokkal tovább kellene menni, Btk.-ba kellene foglalni, bűncselekménynek kellene minősíteni egyáltalán azt, ha bárki mûhúst vagy mûhúsalapú készítményeket akar Magyarországon eladni, Magyarország területére behozni, átszállítani, külföldre kivinni. Tehát bármilyen kereskedelmi, forgalmazási tevékenységet egy magas büntetési tétellel kellene fenyegetni, hiszen ezt a deformációs örületet meg kell állítani.

Tehát a deformációnak láttuk a bizonyos kivetüléseit tegnap, és úgy látszik, hogy ehhez a napirendi ponthoz is kapcsolódik. Szép lassan daganatos beteggé és egyéb súlyos beteggé szeretnének minket etetni a globális maffia emberei, hogy aztán ugyanazok az érdekeltségek gyógyítsanak ki minket, vagy próbáljanak kigyógyítani, akiknek a kezében az élelmiszeripar is van, mert az élelmiszeripar és a gyógyszeripari érdekeltségek sokszor egy és ugyanazon kezekben futnak össze. Az élelmiszeripar megtermeli azokat a betegeket, akiket aztán általában gyógyítgatnak, vagy megpróbálnak meggyógyítani, de általában

gyógyíthatatlan betegségeket okoztak ezek a józan paraszti észről és a normális emberi életformától hatalmas távolságban elhelyezkedő készítmények.

A GMO-mentességre szeretnék még reagálni. Lehet, hogy valami félreértés van. Akkor a miniszter urat kérném, hogy gazdagítsa az ismereteimet, mert szerintem ezt a GMO-mentességet nem sikerült megvalósítani, ugyanis a különböző boltok, áruházláncok polcain külön feltüntetve látom a GMO-mentes termékeket, mondjuk, különösen a csirkehús jellegű készítményeknél, ahol nincs feltüntetve az, hogy GMO-mentes, ebből következőleg nem kizárt, hogy valamilyen GMO-s adalékanyagot vagy előzményt tartalmaz vagy hordoz magában. Tehát azt, hogy itt teljesen GMO-mentes az ország, sajnos meg kell cáfolnom, vagy akkor mondja el miniszter úr, ha ez nem így van.

A legnagyobb szennyező a tankerhajók. A legnagyobb szennyezők a sztratoszférában zajló termonukleáris kísérletek, meg akik ezeket kitalálják. Sem a személygépjárművek, sem a mezőgazdaság nem szennyez és nem okoz klímakatasztrófát. Ez egy ilyen bel-budai meg bel-pesti drogmámorban kitalált örület, amit fel kell számolni és ki kell irtani a gondolkodásból. Köszönöm. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Ház! Folytatjuk a rendes felszólalásokat. Ismételt felszólalásra jelentkezett a Fidesz képviselőcsoportjából Fazekas Sándor. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. FAZEKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársak! Én mindenképpen hasznosnak és üdvönsnek tartom azt, hogy az alapkérdésben, abban, hogy nincsen szükség műhúsokra meg egyéb ilyen élelmiszer-hamisítványokra, egyetértünk, és különböző érvek és ellenérvek hangzanak el ilyenkor, amit akár a műhúsnál is hallhattunk, hogy a klímát kíméli a laborban előállított hús meg a sejtszövetek. De azoknak is van anyagcseréjük, tehát a bioreaktorokban, laborokban előállított különböző húsimitációk élőnek tekinthető szervezetek, nem csak úgy maguktól lesznek, izolált környezetben vannak adott technológia mellett, de mégiscsak anyagot, energiát vesznek fel és szaporodnak, és ennek során melléktermékek is, például széndioxid és más üvegházhatású gázok is keletkeznek.

Az, hogy ez kevesebb vagy több, mint egy tehén, szarvasmarha esetében, arra vonatkozóan nyilatkozatok vannak, de mérések nincsenek. Tehát állítják a termékekről ezeket a pozitív körülményeket, pozitív adottságokat, de ez nincsen alátámasztva. Ezek az eljárások általában ráadásul szellemi alkotásnak minősülnek, tehát jogilag is védettek, ipari titkok. De azért gondoljunk bele, hogy a cementipar, az üvegipar, az acélgyártás, az építőipar, ezek mind-mind üvegházhatású gázokat termelnek, a szállítási költségekről nem is beszélve. Tehát, ha egy ilyen üzem létrejön, akkor annak bizony komoly ökológiai lábnyoma, vízlábnyoma van, és terheli a légkört is.

Talán az üvegház hatású gázokra érdemes még kitérni abban a vonatkozásban is, hogy most egy fel-törekvő iparág ez az úgynevezett bitcoinbányászat. Ez annyi energiát használ el, mint egy Lengyelország méretű országnak az energiaszükséglete. Gondoljunk bele, hogy ahhoz bányák, erőművek, energiaszállítás, minden kell. Hát, a bitcoin sem egy környezetbarát történet. Ha egy kicsit jobban a mélyére ásunk, akkor továbbra is ott van a kérdés, hogy tényleg most a mezőgazdaság-e az, amely a mindennapi betevőt leteszi az asztalra, egy valódi célpont vagy egy valódi eszköz arra, hogy megváltoztassuk a felmelegedési folyamatokat, vagy esetleg máshol is lehetne kereskedni vagy keresgélni ebben az esetben a virtuális világban.

Egy másik dolog is felvetődött a kereskedelem, a webshopok és a többi vonatkozásában. A hatósági eljárások képesek szankcionálni ezeket az úgymond, behozatali pontokat, ha így fogalmazzunk. Nyilván a terméken fel kell tüntetni az összetételt. Az összetételt tudja ellenőrizni a hatóság, jogkövetkezményeket alkalmazhat, eltilthat a jogellenes cselekménytől, betiltathatja, leállíthatja a céget, működési engedélyt módosíthat, felfüggeszthet, visszavonhat, törölheti a cégnyilvántartásból.

(10.30)

Tehát vannak hatósági eszközök, amelyeket más esetekben is föl lehet használni. Az egy jogos kérdés, hogy milyen szinten kell belenyúlni a szabályozásba azért, hogy ha egy ilyen új jelenség bukkan föl, akkor azzal tudjuk követni a hamisítokat.

Nagyüzemi állattartás, itt elhangzottak dolgok. Érdemes megnézni azért egy mai állattartás telepet szerintem. Tehát ma már az állattartás nem rémfilmekbe illő történet, nem olyan, mint Amerikában a hizlalótelepeken. Az Európai Unióban, így Magyarországon is a nagyüzemi állattartás modern, világos, tiszta, az állatjóléti előírásoknak megfelelő körülmények között zajlik. Olyan épületek vannak, amelyek ezt illusztrálják, és meg is tekinthetők nyilván akkor, amikor erre megvan a lehetőség, adott feltételek mellett. Tehát sokkal jobb az állattartási körülmények, még a tömeges állattartási körülmények is sokkal civilizáltabbak, mint akár 10-20 évvel ezelőtt vagy a szüleink és nagyszüleink idejében.

Az elnevezések körüli vita - ez az egyik legnehezebb történet, mert az elnevezéseken keresztül jönnek be a műhúsok és a különböző műélelmiszerek. Itt a gazdaszervezetek, a fogyasztókat védő szervezetek sajnos minden pert elveszítettek az elmúlt években, emiatt lehet végán kolbásznak hívni a kolbászt, a hamburgerutánzatot és más műhúst és mesterséges termékeket, mert az elnevezéseknél az Unió Bírósága, az Unió szervei elhárították az akadályt az imitációk elől.

Itt is még lesz egy komoly küzdelem a magyar jogszabálynál, hiszen úgymond ez a kereskedelmet gátoló normának minősül majd elfogadása esetén, de bízom benne, hogy ez nem tántorít el bennünket attól,

hogy megvédjük ezt a szabályozást, és továbbiakat, újabbakat is hozunk. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Most megkérdem Nagy István miniszter urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, miniszter úr, öné a szó.

DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter: Köszönöm szépen. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Nagyon örülök annak, hogy kivétel nélkül minden frakciófelszólaló, akár a vezérszónokok között is, azzal zárta az előterjesztését, hogy támogatja a kormány által benyújtott törvényjavaslatot, támogatja a mûhús forgalmazásáról, előállításáról és annak betiltásáról szóló javaslatunkat. Ez egy nagyon fontos kiindulópont, innen már csak néhány lépés vezet el odáig, hogy valóban megtegyünk mindent azért, hogy megvédjük a magyar termelõket és megvédjük a magyar embereket azért, hogy minél egészségesebb és természetes élelmiszert tudjanak fogyasztani.

Amikor Fazekas miniszter úr arról beszél, hogy tudományos fantazmagória volt néhány évvel, évtizeddel ezelõtt ennek a kérdése, bizony a világ így gyorsul és így változik, hogy ma már fenyegetõ rém, mert itt van velünk, és néhány országban már mûködik is. Ezért valóban indokolt ennek a tiltásnak a bevezetése, hiszen a mezõgazdaságot egy ipari termelõssé akarja átfõmálni.

Nyugodtan fogalmazhatunk egészen egyértelmûen és drasztikusan: a mûhús-elõállítás kérdése a teremtés folyamatába való beavatkozást jelent, és ennek óriási veszélye van. Nem hagyhatjuk, hogy ez megtörténhessen, hiszen maga a GMO-s előállítás is a teremtés folyamatába való beavatkozás, hiszen azt tekintjük génmódosításnak, ami egyébként a természetben soha nem fordulhatna elõ. Ezért az is és maga a mûhús is nagyon komoly kockázatot jelent.

Fõlmerül a kérdés, hogy kell-e mûhús, és nagyon helyes választ adott miniszter úr rá, hogy egyáltalán nincs szükség rá, hiszen a világ ma is inkább a túltermeléssel küzd, inkább az élelmiszer-pazarlással küzd, és nem azzal, hogy itt mûhúst kell előállítani. Az viszont nagyon komoly erkölcsi felvetést igényel, hogy miért nem jut el a fölösleges élelmiszer, miért nem jut el az a sok-sok élelmiszer, ami nálunk és szerte a világban, a fejlett társadalmakban a kukába jut mint hulladék, miközben majd' egymillió ember a Földön éheznek. Tehát ez feltétlenül egy erkölcsi, etikai kérdés is, hogy ennek az elosztását, ennek a biztosítását a rászorulóknak számára hogyan lehetne megoldani.

Arra az egyértelmû kérdésre, hogy kell-e a mûhús, nagyon helyes választ fogalmazott meg miniszter úr, és több érveléssel indokolta, hogy gyakorlatilag egyáltalán nincs szükség a mai világban erre.

Földi Judit DK-s képviselõ asszony. Örülök annak, hogy indokoltnak tartja a mûhús előállításáról és forgalmazásáról szóló tilalmat. Aztán azokra a felvetéseire pedig, amelyeket a mûhús vagy laboratóriumi hús vagy laborban előállított hús kérdésében fogalmazott meg, azt tudom mondani, hogy az emberek számára a rövid és egyértelmû üzenetekre, fogalmakra van szükség, hogy megértsék, hogy mirõl is szól. Ezért döntöttünk ennek az elnevezésérõl.

Fõlvetett egy másik kérdést is, és errõl kell beszélünk a közvélemény nyilvánossága elõtt is, mert ez egy nagyon fontos különbségtétel, hogy a növényi alapanyagokból előállított készítmények, amelyek húsutánzatúak vagy tejutánzatúak, természetes alapú élelmiszerek, de nem mehetünk el amellett, hogy ezeket az eredeti elnevezéssel nem lehet illetni. Mindent el kell követnünk azért, hogy a szõjából készített terméket ne lehessen húsnek hívni, a szõjából készített italt ne lehessen tejnek nevezni, hiszen ennek megvan az egyértelmû elnevezése. Nem lehet úgy összekötni ezeket a fogalmakat, ami a lakosság megtévesztéséhez vezet. Egyértelmû elnevezést kell kitalálni az ilyen termékeknek, és akkor annak a forgalomba hozatalával semmilyen probléma nincs.

Örülök, hogy képviselõ asszony is az elõvigyázatlanság elvét tette hangsúlyossá és tette elõtérbe, mert valóban addig, míg nincsenek meg a tudományos eredmények, nincs társadalmi igény, és több képviselõ hozzászólásában is nagyon intenzíven fölmerült az etikai háttere ennek a kérdésnek, tehát ezért valóban általa is indokoltnak tartott maga a tilalom.

Nacsa Lõrinc képviselõtársunk véleménye is üdvözlendõ, hogy igen, a magyar emberek érdeke és védelme számunkra az elsõ, és ezért mindent el kell követni.

Z. Kárpát Dániel jobbkios képviselõtársunk is támogatja a törvényt, és föl hívta a figyelmet arra, hogy teljes tiltást kell megfogalmaznunk, és valóban a törvényalkotónak pontosan ez a szándéka, semmilyen kibívót, kiskaput nem lehet hagyni, tehát a webshopos forgalmazást ugyanúgy tiltani kell, és ugyanúgy mindent el kell követni azért, hogy ne lehessen, fõleg ne megtévesztõ módon vagy bármilyen módon kijátszani ezt. Tehát a lehetõ leghigorúbban kell tenni.

Itt jutottunk el odáig, amikor arról gondolkodott, hogy az egy multinacionális, globális konzorcium által előállított termék lehet, és ennek valóban nagyon komoly veszélyei vannak. Gondoljunk végig a történelmünkön! A kommunisták is melyik társadalmi réteget kezdték rögtön legelõször föl számolni és követtek el mindent ezért? A parasztságot. Miért a parasztságot? Most is, ha megnézzük - gondolatfelvetel -, miért az élelmiszerbe akarnak beavatkozni, miért nem mással foglalkoznak? Mert pontosan föl akarják számolni azt a gondolkodó, önálló, független társadalmi réteget, amely egy-egy nemzet arculatát, karakterét meghatározza. Ezért bizonyított valóban az, hogy ennek a hagyomány, kultúrája, identitása végtelenül fontos, hogy ragaszkodjunk a termõföldhöz kötéshez, ragaszkodjunk ahhoz, hogy hagyományosan előállított élelmiszert forgalmazzunk, mert ennek ilyen társadalmi

következményei is vannak. Fölszámolni, eltörölni mindent, ami a hagyományainkhoz, a kultúránkhoz, a nemzeti mivoltunkhoz köthető.

(10.40)

Szóba került a klímakérdés nagyon sokszor, több képviselőtársunknál, így Z. Kárpát Dánielnél is. Igen, azt kell mondani, a legfontosabb dolog, hogy szemléletváltásra van szükség. Arra a szemléletváltásra, hogy mindnyájunknak feladata és dolga van a klímaváltozás vagy az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. A nagy hibát most még ott követjük el, hogy mindenki arról beszél, hogy mit kéne tenni a másoknak ahhoz, hogy a világ jobb legyen. Én szeretném ezt megfordítani. Szeretnék eljutni odáig, hogy mindenki azt a kérdést tegye föl - és akkor leszünk jó úton -, hogy mit kell tenni nekem személy szerint ahhoz, hogy elérhetőbb és fenntarthatóbb világban tudjunk élni. Ez az, ami szerintem nagyon-nagyon fontos.

Javaslatot tett a piros pont vagy a piros pecsét alkalmazására. Teljességgel lehet egyezséget kötni a különböző rovarféhérje-tartalom jelölésekkel kapcsolatosan, de az a kormányzati szándék, és erről is született döntés, hogy minden olyan terméknél, amely rovarféhérjét tartalmaz, azt a lehető leghatározottabban fel kell tüntetni a terméken, sőt, azt a terméket a hagyományos termékek melletti polcon nem is lehet forgalmazni, tehát elkülönített helyen, elkülönített polcon és jelölésekkel kell mindenképpen ellátni.

Szóba került - és sokszor vita tárgya - a boltok polckészlete, az, hogy a polcokon milyen a magyar termék aránya. Azt kell mondjam, hogy a többi európai országhoz képest egészen büszkék lehetünk: 70 százalék fölötti. Tehát nagyon jók vagyunk ilyen téren, csak tudatos vásárlónak kell lenni. Ne tévesszen meg bennünket a vásárlásnak vagy a készleteknek a sokszínűsége, sokasága, hiszen a boltok vevőcsalogatóként mindenféle akciót, mindenféle terméket a lehető legszelebb spektrumból kínálnak a vásárlók számára. De mindig ott van a magyar termék, s aki keresi, az mindig meg is találja, hiszen több mint 20 millió ember ellátására vagyunk képesek. Az Európai Unió egyik alapértéke, amiért létrejött, pont a szabadkereskedelem. Tehát a magyar terméket ugyanúgy meg lehet találni más európai boltokban és azok polcain, mint ahogy mások termékeit is be kell fogadnunk. Sima vásárlói döntés, hogy melyiket is választjuk.

Itt a tudatosság szerepe végtelenül fontos, ebben kormányzati feladat is van, és minden olyan szereplő, aki a közéletben megnyilvánul, fel kell hívja a figyelmet arra, hogy aki magyar terméket fogyaszt, az minőséget választ, biztonságot választ, helyi gazdaságot erősít és a vidéki megmaradást tudja vele támogatni. Tehát nem csak egy liter tejet veszünk le akkor, amikor egy polcra választunk terméket.

Köszönöm Dócs Dávidnak, a Mi Hazánk képviselőjének is, hogy támogatják a törvényt. Úgy fogalmazott, hogy a normalitást támogatják. Valóban erről van szó. S ma már egyre több tanúbizonysága van annak,

hogy olyan dolgokban kell védelmet indítanunk és ellenállást tanúsítanunk, ami a normalitás ellen van. Magam sem gondoltam volna egy-két évvel ezelőtt, hogy azon kell vitázni, mondjuk, hogy mi a család fogalma, vagy hogy hogyan áll össze egy család, vagy milyen nemek vannak a világban. Elképesztő örületek fogalmazódnak meg, és azt nem lehet hagyni, hogy akár az élelmiszeripar terén, akár a mindennapi életünk valóságába bejöjjenek ezek az abnormalitások.

A járványügyi helyzet is előkerült. Valóban küzdünk országos szinten a járványok ellen. Engedjék meg nekem, hogy innen is köszönetet mondjak a magyar állategészségügyi hatóságoknak, a járványügyi védekezésben részt vevő minden egyes kollégának, akik erejüket megfeszítve küzdöttek az újonnan felmerülő ragadós száj- és körömfájás ellen és a járvány hatékony megfékezésében játszottak szerepet, illetve hogy sikerült megőriznünk a hazai sertésállomány afrikai sertéspestis-mentességét, meg hogy a kiskérődzők pestisét is két telepen sikerült lokalizálni, és gyakorlatilag már újra mentességet tudunk az ország számára biztosítani.

És a vidéki életforma fontosságára is felhívta a figyelmet. Valóban így van, beszéltem róla, ne hagyjunk kiskaput, és egyáltalán nem is szeretnénk kiskaput hagyni. Mindent elkövetünk azért, hogy ez a kérdés megmaradjon.

Apáti István szigorítani szeretne, a Btk.-ba szeretné foglalni, hogy legyen bűncselekmény ez a szabályszegés. Én azt gondolom, ha valaki a törvény ellenére fogalmaz meg valamit, azt valóban komoly bűnnek kell majd tartanunk.

A GMO-s jelölésekkel kapcsolatban csak egy tisztázandó kérdést szeretnék fölvetni és ismertetni. A törvény úgy szól, hogy azokat a termékeket kell jelölni nagyon látványosan, amelyek GMO-sak. Csak hogy nagyon ügyesen, marketing eszközökből vannak olyan termelők, akik kifejezetten nagybetűvel ráírják a termékre, hogy GMO-mentes termék. Ebből is látszik, hogy az emberek értik, a termelő ügyes, a feldolgozó ügyes, mert rájön arra, hogy a vásárló számára fontos, hogy GMO-mentes legyen, ezért föl is tüntetik. Ezt nem lehet szankcionálni, ezt nem büntetni kell, ez szerintem egy nagyon helyes cselekedet. A törvény viszont azt írja elő, hogy feltétlenül tájékoztatni kell a vásárlókat arról, ha az GMO-s termék. Tehát amelyik terméken nincs rajta, hogy GMO-mentes, az nem azt jelenti, hogy GMO-s. Ezt muszáj volt elmondanom, hogy ne zavarjunk össze senkit, mert a GMO-mentes termék felirat a terméken egy marketingeszköz, amely a valóságot tartalmazza, viszont ha GMO-s lenne a termék és nincs rajta felirat, az pedig bűncselekmény. Ez a kettő között a különbség.

Nagyon köszönöm minden képviselőtársamnak, hogy támogatásáról biztosította ezt a törvényt. A jobbit, kiegészítő javaslataikat, a módosító indítványait várjuk, és azt remélem, hogy mindnyájan közösen, egyhangúlag el tudjuk fogadni ezt a törvényt. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelt Ház! A módosító javaslatok benyújtására holnap, csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az egyes állami tulajdonban lévő részvénytársaságokkal kapcsolatos törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/11149. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Fónagy János úrnak, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárának, miniszterhelyettesnek, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszterhelyettes úr, öné a szó.

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője: Köszönöm, elnök úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat két törvény módosítását tartalmazza, a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény és a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény módosítására vonatkozó rendelkezéseket. Az Eximbankra és az MFB-re vonatkozó törvények módosításának célja, hogy új lakásfejlesztési tőkeprogram indításával társasházak, lakások építésével segítse elő a lakáshoz jutást és ezen keresztül a hazai ipar és a gazdaság fejlesztését, másrészt a tőkekiegyenlítés rendszerével egy kockázatkezelési mechanizmus alkalmazását vezesse be az említett szervezetek által birtokolt befektetési jegyek vonatkozásában.

Az Eximbank és az MFB az egyes befektetési alapokban történő befektetéseivel kiemelt szerepet tölt be a kormány gazdaságfejlesztési céljainak megvalósításában. A tőkekiegyenlítés alapján a költségvetés főszabály szerint az alapok zárásakor megtéríti az Eximbank részére a bank által az alap részére teljesített vagyoni hozzájárulás és az Alap zárásáig az alap által az Eximbank részére teljesített összeg különbözetét. A javasolt szabályozás azt is rögzíti, hogy amennyiben az adott alap zárásakor az Eximbank az elvárt hozam feletti hozamot realizál, úgy a pozitív különbözet tekintetében befizetési kötelezettsége keletkezik a költségvetés részére.

A törvényjavaslat rögzíti ugyanakkor az Eximbank vonatkozásában, hogy a tőkekiegyenlítés nem vonatkozik azon befektetési alapok által kibocsátott befektetési jegyekre, ahol az alap futamideje a jogszabály-módosítás hatálybalépését megelőzően már lejárt, de az alap megszüntetési eljárása még nem zárult le hivatalosan.

(10.50)

A törvényjavaslat ehhez kapcsolódóan tartalmaz egy felhatalmazó rendelkezést az Eximbank tőkekiegyenlítési rendszere részletes szabályainak megállapítására vonatkozó kormányrendelet megalkotására.

Tisztelt Ház! A javaslat rendelkezéseket tartalmaz az Eximbank követeléseinek értékesítésével kapcsolatos jóváhagyási folyamat hatékonyabbá tételére.

Az MFB vonatkozásában a törvényjavaslat a tőkekiegyenlítést úgy szabályozza, hogy az MFB, valamint a többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság befektetési alapokban befektetett tőkéje tekintetében az állam külön megállapodásban rögzített feltételek szerint biztosítja a tőkekiegyenlítést a központi költségvetés terhére. Továbbá az MFB forráskihelyezési aktivitásának növelése érdekében a törvényjavaslat rögzíti, hogy a befektetési alap által kibocsátott, az MFB által lejegyzett befektetési jegyekre teljesített vagyoni hozzájárulások együttes összege nem haladhatja meg az MFB szavatoló tőkéjének 300 százalékát.

A javasolt szabályozás továbbá szerződésátruházás esetén eltérési lehetőséget biztosít az MFB számára a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 17/A. §-ától oly módon, hogy nemcsak a 20 szerződés vagy 10 milliárd forint tőketartozást elérő szerződésállomány átruházása esetén kérhető a Magyar Nemzeti Bank mint felügyelet engedélye, hanem az MFB mint a szerződésbe belépő pénzügyi intézmény 20 szerződésnél vagy 10 milliárd forintnál kisebb szerződésállományt is átvehessen a felügyelet engedélyével, amit az MFB által refinanszírozott pénzügyi vállalkozásokkal kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok, e pénzügyi vállalkozások mérete és átlagos szerződésállománya indokolt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Meggyőződésem, hogy e fontos kérdéseket szabályozó törvényjavaslat a hazai ipar és gazdaság erősítésével hozzájárul a kormány nemzetgazdasági céljainak teljesüléséhez. Ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a T/11149. számú törvényjavaslatot megvitatni és a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelt figyelmüket. Elnök úr, köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormány-párti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka F. Kovács Sándor képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

F. KOVÁCS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő, az egyes állami tulajdonokban lévő részvénytársaságokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 11149. számú törvényjavaslat célja a Magyar Export-Import Bank zártkörűen működő részvénytársaság befektetési jegyeire vonatkozó tőkekiegyenlítési elszámolás és az állami készfizető kezesség beváltását követő elszámolási szabályok bevezetése, valamint a külföldi követelések értékesítésével kapcsolatos jóváhagyási folyamat és hatáskörök szabályozása.

Jelen törvénymódosítás célja, hogy a hazai ipar és a gazdaság fellendítésén keresztül az új lakásfejlesztési tőkeprogram indításával a társasházak, lakások építése segítse elő a lakáshoz jutást, figyelembe

véve a minőségi lakhatási feltételek mellett az energiahatékonyság, a környezetvédelem és a társadalomfejlesztési szempontok érvényesülését is. A cél a saját tulajdonú lakáshoz jutás elősegítése a hazai ipar és gazdaság fellendítésén keresztül, társasházak, lakások építésének támogatásával, amelyben kedvező költségek és minőségi lakhatási feltételek mellett energiahatékonyság, környezetvédelem és társadalomfejlesztési szempontok is érvényesülnek. Az új lakásfejlesztési tőkeprogram indításával a hazai ingatlanalapokon keresztül alaponként akár 30 milliárd forinthez is jutnak az ingatlanpiaci szereplők akár nyilvános, akár zártkörű alapok esetén. A programnak köszönhetően a várakozások szerint több mint 300 milliárd forint áramolhat az ingatlanpiacra, a tőkealapokban az állami források részaránya legfeljebb 70 százalékot érhet el. Az állami befektetés száz százalékának megfelelő összeget magyarországi fejlesztésre kell fordítani, amelynek 60 százaléka a következő célokra használható fel: új lakás építése, bérlakásépítés, kollégiumfejlesztés.

Itt fontos megemlíteni, hogy a lakhatási tőkeprogram keretei között nyújtott további 200 milliárdnyi forrás is érdemben támogatja a lakás kínálat bővítését. Ez összességében 800-1000 milliárd forintnyi fejlesztést indíthat meg a lakás piacon, öt év alatt 30 ezer lakás megépüléséhez járulhat hozzá. A felsőoktatási hallgatók lakhatási helyzetének javítása érdekében a kollégiumi férőhelyek számát jelentősen kívánja emelni a kormány. Emellett megvalósulhat a Diákváros-projekt is, amely 12 ezer fiatal számára biztosít kollégiumi férőhelyet.

Tisztelt Ház! A javaslat fontos célja a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokért való felelősségi körhöz kapcsolódóan egy tőkekiegyenlítési mechanizmus bevezetése az Eximbank által birtokolt befektetési jegyek vonatkozásában. Az Exim-törvény módosításának indoka az, hogy az Eximbank befektetési jegyeire vonatkozó tőkekiegyenlítési elszámolás bevezetése azért szükséges, mert az Eximbank egyes befektetési alapokban történő befektetéseivel által jelentős szerepet tölt be a kormány gazdaságfejlesztési céljainak megvalósításában.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezek ismeretében úgy vélem, hogy a törvényjavaslat támogatandó, ezért kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Földi Judit képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat értelmében az állam a központi költségvetés terhére a kormányrendeletben megállapított feltételek szerint és módon

biztosítja az Eximbank részére a kamatkiegyenlítést és a tőkekiegyenlítést. Az Eximbank működésének biztosítása érdekében szükség is lesz ezekre. A javaslat értelmében ezek a tételek a központi költségvetés terhére kerülnek elszámolásra, ezért fontos kihangsúlyozni, hogy az adófizetők pénzéről van szó.

De nézzük meg, hogyan is működik az Eximbank! Az Eximbank eredeti feladata az volt, hogy a külföldre termelő cégeket kedvezményesen hitelezze, és ezzel segítse őket abban, hogy fel tudják venni a versenyt a nemzetközi piacon. Aztán a kormány elérkezettnek látta az időt, hogy saját holdudvara részére is az Eximbankon keresztül helyezzen ki hiteleket. Ehhez az is kellett, hogy tíz évvel ezelőtt egy jogszabály-módosítással az Exim által folyósítható hitelek céljai közé bekerült a nemzetközi versenyképességet javító befektetés is. Ezt követően így már többek között kaphatott hitelt Garancsi István cége a Kopaszi-gátas lakópark-projekt megvalósításához, de jutott az eximes hitelből a Hunguest szállodalánc felvásárlásához is. A szállodalánc ma már a nemzet gázszerelőjének tulajdona. Ezeknél a hitelkihelyezéseknél csak nagy fantáziával lehetett a nemzetközi versenyképességet javító befektetési célt megtalálni.

2022 decemberében derült ki, hogy a kormány az Eximbankon keresztül 45 milliárd forinttal támogatja a Putyin-barát Boszniai Szerb Köztársaságot - akik a korábbi hiteleik törlesztésére fordítják a magyar kormány nagylelkű segítségét; a 110 millió eurós gyorssegélyt tíz év alatt, egy év türelmi idővel és évi 5 százalékos kamattal kell visszafizetni -, az Eximbank részt vett abban a hitelezési folyamatban is, amelynek segítségével részben megvásárolta a Vodafone-t. Jutott hitel a Hernádi Zsolt MOL-vezér érdekeltségébe tartozó Ganz-MaVag Holding Kft.-nek is: az Eximbank 345 millió eurós, vagyis több mint 134 milliárd forintot adott a társaságnak, amely a Talgo spa nyolc vonatgyártó felvásárlására készült.

(11.00)

2024 decemberében jelent meg, hogy a magyar kormány 1126 millió euró hitelt, mintegy 450 milliárd forintot folyósított az Eximbankon keresztül többek között Csád és a Maldív Köztársaság hitelezésére is.

A kormány az általa kreált veszélyhelyzetet kihasználva egy kormányrendelettel írta felül a költségvetési törvényt és 600 milliárd forinttal megemelte a keretet, amelyből a kormány egyedi célú hitelt nyújthat. A hitelek mögé pedig az állam kezesként is beáll, vagyis ha gond van a hitelek törlesztésével, akkor azt a költségvetésből kell fizetni az Eximbank részére.

Észak-Macedóniának 1 milliárd euró kedvezményes hitelt nyújtott két részletben az Eximbank az elmúlt időszakban. Az első 500 millió eurós kölcsön-rész után egy kormány-előterjesztés szerint évi 5,1 milliárd forint kamatkiegyenlítéssel számolt. Ezzel kapcsolatosan tettem fel írásbeli kérdést, a válasz az egyenlő a semmivel.

(Az elnöki székét Dúró Dóra,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Magyarország az elmúlt időszakban rosszabb feltevésekkel jutott hitelhez, mint ahogyan azt kihelelyezte. Orbán Viktor a tavalyi évzáró sajtótájékoztatóján azt mondta: Magyarország nemzeti érdeke a Balkán stabilitása, és mivel ezek szegény országok, olykor a kamatkülönbözetet is vállalva kell támogatni őket, az erőnkhez mérten. Ez voltaképpen a biztonságunk ára. Érdekes módon a szuverenitási kérdések ilyenkor nem merülnek fel a kormányban. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. A vitát pedig Nacsa Lőrinc képviselő úr felszólalásával folytatjuk, aki a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Földi Judit képviselő asszonytól kérdezném, hogy ugye, ismeri ön a „kötött segélyhitel” programok kifejezést és eszközét. (Földi Judit: Igen!) Ez nem Magyarországon egyedülálló program, ez az OECD-államokban is, illetve mindenhol a világon az exporttevékenység egyetlen államilag támogatott lehetősége. Hiszen Magyarország, ahogy ön is tudja, egy exportorientált ország, a gazdaságunk bevételei, a gazdaság működőképességéhez szükséges forrás alapvetően exportbevételekből származik. Egy tízmilliós belső piac nem elég annak a gazdasági növekedésnek a fenntartására, amit mi annak érdekében céloztunk meg - és teljesítjük évről évre, különösen a Covid előtti években, illetve idén is már növekedési pályán vagyunk -, hogy az garantálja azt, hogy a magyar emberek évről évre folyamatosan bérnövekedéshez jussanak, illetve a gazdaság folyamatosan tudjon bővülni, tisztelt képviselő asszony.

A kötött segélyhitelek az exporttámogatás egy formái, amelyeknek a kölcsönös nemzetközi megállapodásokon keresztül a nemzetközi fejlesztéspolitikában fontos szerepük van, tisztelt képviselő asszony. És lehet, hogy ön ezeket lenézi, de számos fejlődő országot egyébként Németország, Franciaország, az Egyesült Királyság és így tovább hasonló módon támogat, ami jó az ő exportjának, és jó annak a fejlődő országnak is, ahová ezek a „kötött segélyhitel” programok mennek. Úgyhogy lehet ezt, tisztelt képviselő asszony, kritizálni, de ugyanakkor ön kritizálja a teljes nyugat-európai gyakorlatot, európai uniós tagállamok gyakorlatát és így tovább, mert ez mindenhol így működik, mert ez egy fontos része a nemzetközi fejlesztéspolitikának, tisztelt képviselőtársaim.

De ugyanakkor, hogy a lényegről beszéljünk, mert nem arról szól a törvényjavaslat, amit a DK-s képviselő asszony itt elmondott, hiszen az előttünk fekvő gazdasági tárgyú törvényjavaslat több törvényt kíván módosítani a gazdaságfejlesztés, valamint - és

erről szeretnék beszélni - a lakhatási támogatások fejlesztése érdekében. Ahogy napjainkban a nyugati világban, úgy hazánkban is egyre nagyobb problémát jelent a lakhatás kérdése, a fiatalok önálló lakáshoz jutása, önálló otthonhoz jutása, valamint a lakások energetikai korszerűsítése. A legnagyobb probléma éppen Budapesten van. Itt öt éve a budapesti vezetés teljesen tétlen és semmit nem csinál ennek érdekében, nem indít a fiataloknak lakásszerzési programot, nem indít energetikai korszerűsítési programot, és tétlenül nézi, hogy ez a lakhatási válság kialakuljon.

Ennek a problémának a leküzdése érdekében bár a főváros nem, a kormány sorozatosan újabb és újabb programokat indít, hogy segítse a fiatalok és a családok önálló otthonhoz jutását. A megfizethető lakhatás és a családok otthonteremtési támogatása érdekében a kormány többek közt elindította a 3 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást nyújtó vidéki otthonfelújítási programot. A programra eddig közel 4 milliárd forint értékben nyújtottak be igényeket.

A Széchenyi-pihenőkártyára érkező juttatások 50 százalékát lakásfelújításra is lehet majd fordítani. Az intézkedés mintegy 25 milliárd forinttal segítheti a családok otthonfelújítását.

A kormány lehetővé tette, hogy a munkáltatók kedvezményes adózás mellett havi akár 150 ezer forintos lakhatási támogatást adjanak a 35 év alatti fiatal munkavállalóik számára.

További két évvel meghosszabbítjuk az új építésű lakásokra érvényes 5 százalékos áfát is.

A mostani törvényjavaslatban a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló törvény módosításának eredményeképpen az MFB Zrt. szavatoló tőkéjének százalékos limitje a jelenlegi 250 százalékról 300 százalékra emelkedne, ezáltal költségvetési többletforrás igénybevétele nélkül válna lehetővé az MFB Zrt. számára a kormány gazdaságstratégiájában kitűzött lakhatási helyzet fejlesztése érdekében egy lakhatási tőkeprogram indítása. Cél a saját tulajdonú lakáshoz jutás elősegítése a hazai ipar és gazdaság fellendítésén keresztül társasházak építésének támogatásával, amelyben a kedvező költségek és minőségi lakhatási feltételek mellett az energiahatékonyság, környezetvédelmi és társadalomfejlesztési szempontok is érvényesülhetnek.

A programnak köszönhetően a várakozások szerint több mint 300 milliárd forint áramolhat az ingatlanpiacra. A tőkealapokban az állami forrás részaránya legfeljebb 70 százalékot érhet el. Az állami befektetés 100 százalékának megfelelő összeget magyarországi fejlesztésre kell fordítani, amelynek 60 százaléka a következő három célra használható fel: újlakás- és bérlakásépítés, kollégiumfejlesztés.

Magyarország egy olyan ország, ahol az emberek több mint 90 százaléka saját tulajdonú ingatlanban él. Ezzel az elsők között vagyunk Európában, Horvátországgal holtversenyben. Ennél nagyobb arányban csak Szlovákiában és Romániában élnek saját tulajdonú ingatlanban. Ezzel szemben Németországban, Dániában vagy Ausztriában az emberek 60 százaléknál kevesebb

része él saját tulajdonú ingatlanban. Lehet arról gazdaságfilozófiai vitát folytatni, hogy melyik a jobb megoldás, saját tulajdon vagy a bérlakás, ugyanakkor ez egy adottság, egy örökség, és mi azt gondoljuk, hogy a fiatalokat, a családokat segíteni kell a saját tulajdonú lakás vagy otthon megszerzéséhez.

A magyar emberek tehát vágynak saját lakásra, és ragaszkodnak az otthonukhoz. Ennek megfelelően a kormány és a Fidesz-KDNP elsősorban, de nem kizárólag az otthonteremtési programokat a saját tulajdonú ingatlanok vásárlására irányozza elő. Ilyen volt a CSOK, a CSOK Plusz, most a vidéki otthonfelújítási támogatás, az otthonfelújítási támogatás, a lakhatási támogatás, a kedvezményes lakásáfa az új építésű lakásokra, és sorolhatnám azt a széles programot, amivel igyekszünk segíteni a fiatalokat és a családokat saját tulajdonú otthonhoz jutáshoz.

A mostani törvénymódosítás egy további célja a Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság befektetési jegyeire vonatkozó tőkekiegénylési elszámolás és az állami készfizető kezesség beváltását követő elszámolási szabályok bevezetése, valamint külföldi követelések értékesítésével kapcsolatos jóváhagyási folyamat és hatáskörök szabályozása. Ez inkább egy technikai rész, a lakhatási kérdésre fókuszáltam a vezérszónoki felszólalásomban is, hiszen bár a banknak egy technikai módosítása is, illetve elszámolási szabályai is módosulnak, mégis sokkal fontosabbnak érzem a magyar emberek mindennapi életében, a magyar fiatalok és a magyar családok lakhatási problémáiban azt a részt, amely a lakhatási programot javasolja, és amely a lakhatási programokat fogja segíteni.

Mindezen gazdasági tárgyú javaslatok, módosító javaslatok a megfizethető lakhatást tehát és ezzel együtt a gazdaságfejlesztést is szolgálják, éppen ezért a KDNP-frakció támogatni fogja a javaslatot. Köszönöm a lehetőséget, elnök asszony. *(Taps a kormány-pártok soraiból.)*

ELNÖK: Most Z. Kárpát Dániel képviselő úr következik, a Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka. Parancsoljon!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Itt a miniszterelnök úr bejelentésénél azért jobb volt a kedvem. Tehát ott úgy tűnt, hogy a lakhatási káoszt és kataklizmát végre látja a kormány, szembesül ezzel, és megoldási javaslatokat dolgoz ki. És bár régóta húzódik közöttünk egy vita a bérlakás versus saját tulajdonú lakás kérdéskör tekintetében, én azt hittem, hogy a Fidesz kijózanodott ebben a kérdésben, és észrevette azt, hogy persze mindannyian saját tulajdonú lakásban, otthonban szeretünk jobban lakni, csak hát van jó néhány százezer honfitársunk, akinek erre anyagi lehetősége soha a büdös életben nem lesz, és bárcsak ne így lenne. És mi ugyanúgy felelünk ezekért a honfitársainkért, és számukra is kutya kötelességünk lenne programokat kidolgozni.

Akkor, amikor most a bejelentés megtörtént egy lakhatási fordulatról, nem gondoltam volna, hogy a kormány kitart a mantrája mellett, ami a saját tulajdonú ingatlanok erőltetésébe torkollik. Azt hittem, hogy egy állami háttérű bérlakásprogram irányába kinyitja a fantáziáját, és akár még cselekszik is ezen a téren.

(11.10)

A helyzet ugyanis az, hogy a kormány regnálása alatt, a tizenöt év alatt olyan kevés új építésű ingatlan épült - a jobb években jártunk 25 ezer környékén -, hogy a teljes ingatlanállomány kicserélődéséhez ebben a tempóban 250 év, rosszabb időszakokban 300 év kellett volna. A mi békásmegyeri panelházaink tekintetében ez a 250 vagy 300 év alatt cserélődik ki az ingatlanállomány állítás legalábbis riasztó.

És azt látjuk, hogy amikor 2012-13-ban javasoltuk a „Mi várunk” programot, egy állami háttérű bérlakásépítési programot, akkor ezt el lehetett volna indítani évente 300 milliárd forinttal. Most már nyilván sokkal nagyobb nagyságrend szükségeltetik ide, de egy új lakhatási tőkeprogrammal nem az a baj, hogy van vagy indul, mert lehetne ezt jól csinálni, ne legyünk ellendrukkerek, a probléma nemcsak az, hogy saját tulajdonú lakásokra épít, hanem annyira kiszolgáltatja ezt a rendszert igazából a magántőkének és magánelképzeléseknek, hogy pontosan az a kiegyensúlyozó láb hiányzik a rendszerből, ami egy állami háttérű bérlakásprogram képében meg tudna testesülni. Az új építésű lakások 5 százalékos áfája pontosan arra jó, hogy az eddigi építési szintet valahogy fenntartsa, ezt a nem túl magasat, de pont a másik láb hiányzik Magyarországról és a hosszú távú stratégia.

Az építőanyagok, alapanyagok árainak a robbanását is meg lehetett volna előzni azzal, ha a lehető legszélesebb mértékben magyar alapanyagokra épít Magyarország, és biztosítja a kiegyensúlyozott utánpótlási vonalakat ebben a kérdésben.

A munkaerőkérdés a másik ilyen nagyon komoly kérdés. Ugye, mi nagyon hangosan kikelünk a szervezett vendégmunkásimport ellen, de azt látjuk, hogy két olyan ágazat van, amit hagyott a kormány lesúlylyedni vendégmunkásigény szempontjából. Az egyik a mezőgazdaság, a másik pont az építőipar. Ebben a két ágazatban irgalmatlan nehéz helyzetben van az, aki kizárólag magyar munkaerőből kívánja verbuválni a csapatát. Remélem, minél többeknek sikerül. De az látható, hogy a vendégmunkások jelenléte elképesztő ezeken a területeken, és ez sem biztos, hogy a jövő felé mutat.

Az egész lakhatási káosz, ugye, a kormánynak maximum a tervezeteiben csúcsonyodott ki, ahol külföldi működő tőkét hozott volna be rendkívül előnytelen feltételek mellett. Alapvetően egy luxuslakásépítési vagy luxusépület-építési programnak nevezhetjük ezt a szerencsére hamvába holt tervezetet, és a kivitelezési munkákat sajnos és értelemszerűen vendégmunkások ezrei vagy akár tízezrei végezték volna

el, mert ugye, nem merült fel más ötlet vagy más elképzelés.

Az sem tetszik sokkal jobban, hogyha a főváros elképzeléseinek megfelelően, mondjuk, baloldali milliárdosok vagy olyan magántőke jelenne meg ebben a szegmensben, aki szintén értelemszerűen magántőke lévén a saját hasznát keresi.

Amit mi hiányolunk, ez az egyértelmű üzenet a szülőföldön való boldogulás lehetőségét illetően azoknak a honfitársainknak, akik egy lakótelepi albérletben sínylődnék, horrorisztikus albérleti díjakat fizetnek közepesen magas rezsi mellett, és esélyük sincs arra, hogy akár egy normális feltétellel megáldott bankhitelnek az önrészét letegyék, mert a túlélésért küzdenek.

Ezeknek az embereknek megmondom, hogy mi lehetne az alternatíva. Nyilván az, hogy ajándékba kapjanak holnap egy öröklakást, ez nem képzelhető el. Az viszont elképzelhető lenne, hogy egy állami háttérű bérlakásprogram épít évente öt-tíz ezer új építésű bérlakást; ezeket a lehető legnagyobb mértékben magyar alapanyagokkal, magyar kivitelezővel, magyar munkaerő igénybevételével, és aztán azt mondjuk, hogy ezek a lakások beköltözhetőek a piaci albérleti díj maximum feléért, de mondjuk, játszunk el azzal a gondolattal, hogy 100 ezer forintért egy 60 négyzetméteres lakásba. Alkalmos az első gyermek vállalására, alkalmos a méltó együttélés feltételeinek a kialakítására. Játsszunk el a gondolattal, hogy ha az igénybe vevő honfitársunk képes arra, hogy 6-8 évig betartsa a társadalmi együttélési minimumfeltételeket, a minimumelvárásokat - a legtöbben azért szerencsére megugorják ezt a lécezt -, akkor el kell gondolkodni azon, hogy ez a bérleti díj egy önkéntes - tehát ha ő úgy választja - törlesztőrészzé váljon, és gyakorlatilag bekerülési költségen néhány év után az érintett polgár tulajdonába is kerüljön ez a lakás.

Nyilván ez egy nagyon hosszú távú program, és ahogy épülnek a lakások, valahogy el kell dönteni, hogy kik, mely igénylők jussanak hozzá az első körökben. Itt az én elképzelésem szerint nem szabad kizárni senkit a programból, viszont egy osztrák-német szociális jellegű pontrendszer alapján előnyben lehet részesíteni bizonyos társadalmi csoportokat. Előnyben lehet részesíteni, mondjuk, a gyermekekkel foglalkozó védőnőket, egészségügyi szakdolgozókat, nemzetstratégiai fontosságú ágazatokban dolgozó honfitársainkat. Előnyben lehet részesíteni a családalapítást, gyermekvállalás előtt állókat. Nagyon szép, szimbolikus gesztus, hogy Magyarország biztosít egy nagyon kedvezményes lakhatási lehetőséget is ahhoz, hogy valaki családot alapítson, és Magyarországon képzelje el a jövőjét; magyarul szólva, hogy a jövő adófizetői is Magyarországon szülessenek meg, ne pedig Nyugat-Európában.

És ha mindezt teljesítettük, akkor érdemes lenne megvizsgálni azt is, hogy miért van ennyi üres ingatlan Magyarországon. Tehát most az óbudai időközi választás alatt is végigkoptattuk a teljes kis körzetet. Ipari mennyiségű üres ingatlanral találkozunk,

nagyon sok olyan üres ingatlanral is, ahol egyébként külföldi név volt a névtáblákon, de a kutya nem lakott benne, és nem volt ott senki. Egyszerűen külföldiek megvásárolták ezeket az ingatlanokat, és pusztán befektetési célból tartják őket, még ki sem voltak adva, tehát nem bajlódtak ilyen részletekkel. Egyszerűen arra bázároztak, hogy a magyar ingatlanárak robbanása miatt öt vagy nyolc év múlva nagyon komoly profitot tudnak realizálni az ingatlanok újbóli értékesítése által. Ezzel az a probléma, hogy mindez a piacon forgó és kivehető ingatlanok számát nagymértékben csökkenti - az Airbnb is ezt tette -, és amiből kevés van, annak az ára felmegy alapon, és hogy az albérletárak miatt tartanak a 260-270 ezer forintos sávban a fővárosban, nagyjából meg is válaszoltuk. Az új építésű képes lenne ezt a kínálati szűkösseget is enyhíteni, és még most is lehetne forrásokat találni erre.

De sokáig mondogattam, hogy azt a 600-650 ezer üresen álló magyar ingatlan meg kéne vizsgálni, hogy mi van ezekkel. Lázár miniszter úr kijavított, hogy miket beszélek-én, mert már 700 ezer üres ingatlanról van szó Magyarországon. Azóta korrigáltam, és ezt a frissített mutatót, frissített számot használom. De a kérdésem adja magát: miért van 700 ezer üres ingatlan Magyarországon?

És ne játszunk nagy gondolatokkal, csak azzal, hogy mondjuk, ezeknek a 10 százaléka van olyan állapotban, hogy az minimális átalakítással lakhatóvá tehető. Akkor is tudunk rövid távon, rövid úton körülbelül ötévnyi új építésűnek megfelelő, kibérelhető ingatlan biztosítani a „Mi várunk” programban vagy egy állami háttérű bérlakásépítési programban.

Itt jutunk el oda, hogy a kínálati szűkösseget hogyan lehet még oldani. A pusztán befektetési célú külföldi ingatlanvásárlásokat a mi politikai közösségünk álláspontja szerint külön adóztatni kell, akár 100 százalékos különadóval, tehát olyan mértékű különadót tenni rá, hogy ezt ne tudja kereskedő beépíteni az árakba, ezt ne lehessen szétteríteni a piacon. Ez gyakorlatilag lehetetlenítse el azt, hogy csak befektetési célból, külföldiek tömegesen és szervezeten ingatlanokat vásároljanak Magyarországon.

Viszont mi nem hiszünk abban, hogy csak tiltással előrébb lehetne jutni, tehát kellene ennek a programnak egy negyedik láb is. Ez a negyedik láb pedig nemcsak adókedvezményben, de adómentességben tudná részesíteni azokat, akik magyar állampolgár számára és hosszú távra adnák ki az ingatlanjukat. És azt látjuk, hogy ha ezzel az Airbnb-t tudnánk ellenpontozni legalább a fővárosban vagy nagyvárosokban, akkor komoly érdemi előrehaladást tudnánk elérni. Ezek tehát azok a programpontok, amelyek nagymértékű, látványos és néhány éven belüli lakhatási ugrást tudnának előidézni, és honfitársaink széles körének tudnának segíteni.

De vannak itt még apróbbak. Itt az új lakhatási tőkeprogram kapcsán a társasházépítések szóba kerültek, nagyon helyesen. Itt az van, hogy nyakra-főre épülnek főleg az új lakópark-beruházások. Az összes építési szám nem túl nagy, de azon belül ezek az új

csilivili lakóparkok viszonylag nagy arányban vannak jelen.

Nyugat-Európában van egy-egy piac, ahol azt csinálják, hogy minden ilyen társasházban megépített lakás bizonyos százalékát hadd kezelje az az önkormányzat, amelyik ért hozzá a szociális rendszere révén, hogy kinek van szüksége bérlakásra, és a megépülők 1-2 vagy akárhány százalékát kezelhesse az önkormányzat.

Magyarországon is voltak ilyen kísérletek. Nem lenne eretnek gondolat azt mondani, hogy minden új építésű lakóparknál az ingatlanok 5 vagy 10 százalékát kötelező legyen önkormányzati kezelésbe adni, akik aztán bérlakásként hasznosítsák ezt nyilván olyan társadalmi csoportok számára, akiknek a szülőföldön való boldogulása kiemelt szempont Magyarország számára. De azt látjuk, hogy így is lehetne a pusztán befektetési célú lakóparképítésekbe valamifajta társadalmi hasznosságot vinni. Tehát ha úgy tetszik, ez lehetne egy ötödik pillére ennek a programnak.

(11.20)

Nagyon jól látta a kormány, és ezért meg kell dicsérni, hogy a lakhatási támogatás rendszere még egy további pillért teremthetne, de nem úgy, ahogy a kormány kitalálta. Tehát azzal, hogy a kormány a felelőséget áthárította, és nem saját maga vezetett be lakhatási támogatási rendszert, hanem pusztán lehetővé tette ezt a cégek, a munkáltatók számára, így már megint csak a munkáltatók kénye-kedve szerint történik mindez, és sajnos mi nem hallunk arról, hogy tömegesen vezették volna be a lakhatási támogatást Magyarországon. Én remélem, hogy nincs igazunk - megpróbálunk majd valamifajta adatigényléssel élni -, de jó lenne szembesülni azzal, hogy ezt a kedvezményes lakhatási támogatást hány munkáltató, milyen formában, mekkora összegben fogatosította.

Egy dologra viszont biztos tud majd válaszolni a kormány képviselője is, hogy az ilyen kedvezményeket, amiket a munkáltató adhat, mindig érdemes megvizsgálni, hogy az ország legnagyobb munkáltatója, a magyar állam hogyan tudta applikálni vagy bevezetni a mindennapjaiba. Tehát az is egy fontos adat lehet, hogy példát mutattunk-e mi mint Magyarország, hogy az állami szféra dolgozói irányába ezt a lakhatási támogatást széles körben elkezdjük-e adni. Én erről sem tudok, mert nem vagyunk statisztikai hivatal, tehát én nyilván csak kérdést tudok feltenni ebben a témában, de szimbolikus és jelzésértékű, hogy miközben ezt a piactól várjuk, a magyar állam a saját maga dolgozói irányába az érdemi rétegek felé ki tudta-e nyitni - tehát mondjuk, néhány száz emberen túl széles társadalmi csoportok felé - ezt a lakhatási támogatást.

És egy utolsó gondolat a Diákváros tekintetében: itt a tömeges kollégiumépítések szintén csak akkor lennének elképzelhetőek, hogyha ezek nemcsak Budapest egy pontján valósulnának meg. Tehát rémesen irritáló az a leegyszerűsítő Diákváros-projekt, ami Budapest egy pontjára koncentrálna, hogy alakítsanak

ki egy ilyen városrészt, de amúgy megfelelnek arról, hogy egy korábban kétmillió, most már csak bő másfél milliós világvárosban azért van legalább 7-8 olyan rozsdaovezeti pont, ahol simán azt lehetne mondani, hogy a megfelelő rekultiváció után oda is épüljön néhány száz vagy akár egy-két ezer kollégiumi férőhely, netán bérlakás. Ezeket Budapest több pontján teljesen kulturált módon meg lehetne építeni, tehát nemcsak egy pontra koncentrálna, és ha ez programszerűen működne, akkor nyilván sokkal olcsóbbá is válna.

Tehát a kormány álláspontja az ügyben is várat magára, hogy ezt a Diákváros-projektet hogyan képzelel el, ragaszkodik-e a korábbi egy helyszínes kivitelezéshez, vagy pedig ki tudja nyitni a gondolkodását. Még egyszer szeretném hangsúlyozni: annyira kevés lakás és otthon épül, hogy az ingatlanállomány 250-300 évente történő megcserélődése nagyon-nagyon riasztó. És azt látjuk, hogy bizonyos esetekben a meglévő ingatlanállomány állapota is elképesztően rossz, tehát a korszerűtlen szigetelés, ezáltal az utca fűtése a legnagyobb pénzkidobás, ami egy nemzetállamban elképzelhető.

Éppen ezért, ha lakhatási programról beszélünk, akkor széles körben el kellene indítani egy épületfelújítási programot is, nemcsak kampányszerűen, nem néhány ezer ingatlant illetően, hanem úgy, hogy mindenki részt tudjon ebben venni, aki akar. Ha ezt a csomagot így egyben megvalósítjuk, akkor lesz lakhatásiszint-lépés Magyarországon. Ha csak a tőkeprogramokra várunk, és kiszervezzük ezeket a feladatokat, amelyek azért jórészt állami feladatok is, akkor csak a reménykedés marad, márpedig a mostani helyzetben a reménynél sokkal több kell Magyarország számára.

Ezért arra bátorítom önöket, hogy valósítsák meg a lakhatási program minden említett fejezetét. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Most Apáti István képviselő úr, a Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Azért nem ennyire fekete-fehér és nem ennyire egyértelmű ez a javaslat! Maradjunk annyiban, hogy az Eximbank és az MFB rendkívül jól fog járni, tehát az ő tőkehelyzetük és ezek szerint majd az ő megrendelésállományuk, már ami a lakásépítési megrendeléseket illeti, hosszú távon akár évtizedekre előre biztosított lesz, de itt azért vannak sajátos ellentmondások és hiányosságok az általános indokolás és a preambulum, illetve a javaslat szövege között.

Tehát nagyon szép dolgok szerepelnek az általános indoklásban és a preambulumban, hiszen ki ne értene azzal egyet, hogy a környezetvédelmi szempontokat szem előtt tartó, az energiahatékonyságot előtérbe helyező lakásépítés vagy lakóingatlan-építés és -fejlesztés egy kiemelt cél és kiemelt feladat, és ez a

társadalomfejlesztésnek egy sajátos módszere. Épel-méjű ember ezzel valószínűleg nem fog vitatkozni.

Ugyanakkor, ha egy kicsit jobban belenézünk, azt látjuk, hogy a javaslat, maga a normaszöveg nem igazán szól a lakásfejlesztésekről. Tehát úgy néz ki, hogy vagy sebtében összetákolt javaslatról van szó, vagy ami még nagyobb probléma, hogy rendeleti szintre vagy alacsonyabb szintű szabályozási kategóriába helyezik majd a részletszabályok kialakítását, amire az Országgyűlésnek már végképp semmilyen ráhatása nem lesz, a parlamenti ellenzéknek meg aztán végképp semmi. Azért ez nem igazán elegáns megoldás! Tehát amikor önök a kétharmados többség birtokában bármit és akármit keresztülvihetnek, akkor mi szükség van arra, államtitkár úr, hogy a részleteket - és tudjuk, hogy az ördög mindig a részletekben lakozik - kiszervezik a törvényhozásból, azt rendeleti szintre helyezik, és akkor majd értesülünk róla a Közlönyből?

Mellesleg azt a bűvös szót nem nagyon hallottam még, hogy nagyon fontos a lakás- vagy ingatlanfejlesztés, de megfizethető, az átlagemberek számára átlagfizetésekből megfizethető lakhatásra lenne szükség, legyen szó bérleményről, vagy ami a legjobb, legbiztonságosabb, nemcsak értékőrző, hanem értéknövelő vagyonelem: a saját tulajdon megvásárlásáról. Amikor arról lehet hallani most, hogy az új építésű ingatlanoknál a piaci alapú fejlesztéseknél 1 millió 400 ezer forintos vételáron kínálják a magyar embereknek a 40, 50, 60 négyzetméteres társasházi lakásokat, akkor ebből lehet látni, hogy még távolabb kerül, évről évre egyre távolabb kerül nemcsak a magyar fiatalok, hanem akár a középkorú vagy az idősebb honfitársaink számára a saját tulajdonú lakóingatlan megszerzése, vagy ha tulajdonjogot tudnak vásárolni, akkor évtizedekre eladósítják magukat több tíz millió forint - 30, 40, 50 vagy ki tudja, hány millió forint - hitellel.

Államtitkár Úr! 10, 20, 30 évre felvenni 40-50 millió forintokat, az a legteljesebb bizonytalanság. Ott már el kell gondolkodni azon, hogy mivel jár jobban a magyar ember, egy bérleménnyel, vagy egy olyan tulajdonnal, ami ilyen értelemben feltételes, és nem egy stabil, biztos tulajdon, hiszen ha közben történik egy válás, történik egy súlyos betegség, bekövetkezik egy baleset vagy egy tragikus haláleset, akkor azonnal, egy pillanat alatt felborul minden, még akkor is, ha az átlagosnál magasabb fizetésre vagy magasabb jövedelemre vállalták ezeket a hiteleket. Tehát ne vicceljünk, most már nem 50-60, hanem most már 70-80 millió forintba fog kerülni egy új építésű lakás, amelyhez udvar alig tartozik, és élhető tér, normális élettér aligha tartozik, és ki tudja, hogy adott esetben milyen silány minőségben valósítják meg, mert a munkaerő egy bizonyos része, meg az anyag bedolgozása azért elég sok kívánnivalót hagy maga után, ahelyett, hogy szétnéznének a most már ezek szerint 700 ezer üres vagy használaton kívüli ingatlanon, vagy ezen a terepen felújításban vagy felújításban és bővítésben is gondolkodnának. Ahogy elhangzott itt az előttem szóló részéről, akár jelentős illeték- vagy

adóteherrel, vagy bármilyen kreatív módon - ha akarják, ha akarjuk - meg lehet oldani, és a befektetési célú külföldi bevásárlást, felvásárlást gyakorlatilag teljes egészében visszaszorítva valahogy mégiscsak élhetőbb és megfizethető lakásárakat kínálunk.

Nemrég jöttek ki a KSH adatai is. Talán eléri az 500 ezer forintot a nemzetgazdasági nettó átlagkereset, államtitkár úr? De teljesen mindegy, legyen akár 600 ezer forint, körülbelül 1500 euró havonta. Mennyit tudnak abból lakáscélra félretenni a jelenlegi elköpesztően durva, extrém infláció közepette, ami három éve pusztítja a magyar emberek pénztárcáját és párologtatja el a pénzüket és a megtakarításaik nagy részét is? Mennyit lehet abból félretenni lakáscélra? 200 ezer forintot? Ez az igazi képzőművészet Magyarországon: megélni ezekből a fizetésekből és még félretenni lakáscélra is.

És ha eljártunk azzal a gondolattal, hogy mondjuk, 600 ezer forintos nettó jövedelmet feltételezve 200 ezer forintot félre tudnak tenni a magyar emberek, akkor az előbb említett 1 millió 400 ezer forint/négyzetméterárát tekintve hét hónap alatt tudnak spórolni egy négyzetméterre, és körülbelül 2-2,5 négyzetméter árát tudják megtakarítani egy esztendő alatt, ha nem üt be valami rendkívüli körülmény, hogy ezt a megtakarítást fel kell élni, fel kell égetni. De ez arra az esetre igaz, ha jóval többet kerestek, mint a nemzetgazdasági nettó átlagkereset, tehát ez teljesen reménytelen! Abban a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, tisztelt kormányparti képviselők, ahol a nettó 300 ezer forintot sem éri el az átlagkereset, ez teljesen reménytelen és teljesen kilátástalan.

(11.30)

Miért nem gondolkodnak abban az irányban, hogy azokat a vállalkozókat támogassák, azokat a kivitelezőket, akik nem feltétlenül az Eximbank és az MFB köreit, nem feltétlenül mindig a NER-es oligarchák nagy építőipari cégeit részesítik előnyben, akik lehúzással, a magyar emberek becsapásával és megkárosításával egyenlő extra haszon helyett tisztességes vállalkozói haszonért is hajlandóak lennének dolgozni? Az 1 millió 400 ezer forinthez képest még most is körülbelül fele áron is tisztességes, vastag haszonnal meg lehet építeni ezeket az ingatlanokat. Számos olyan vállalkozóval beszéltem, akik azt mondták, hogy 600-700 ezer forintból is tisztességes haszonnal meg lehet építeni. Most előre a társasházi lakások kategóriájáról beszélünk, nehogy félreértés legyen köztünk.

Visszont ezért a vállalkozók cserébe elvárnának akár áfakedvezményt vagy bármilyen adókedvezményt, vagy a munkavállalókra vonatkozó adó- és járulékkedvezményt, amely a nap végén, államtitkár úr, végül többet fog jelenteni. Mindig a kevesebből lesz a több, és sokszor a többől a kevesebb. Tehát ha az állam nagyot akar húzni a vállalkozón, abból lesz a kevesebb bevétel, amikor enged nekik, amikor belátja, hogy nekik is levegőhöz kell jutni, abból származik több bevétel, mert ha adó- és járulékkedvezményt

kapnak a munkavállalóikra, ha vállalják, hogy alacsonyabb áron építik meg a lakásokat, akkor azt mégiscsak itt fogják elkölteni. Új munkahelyek létesítésére fogják beforgatni, gép- és eszközpark felújítására, korszerűsítésre fogják beforgatni. Nyilván ezzel a feltétellel, szigorú feltételek mellett kapjanak ilyen lehetőségeket.

Ha önök belepihennek abba, vagy elfogadják azt kritika nélkül, hogy most már másfél millió forint körüli összegbe kerül egy négyzetméter, abból katasztrófa lesz. Lehet, hogy azt a szűk réteget az eximbankos meg az MFB-s kivitelezések majd megtalálják, közpénzesített tőkekiegyenlítési mechanizmusokkal, kevésbé átlátható mechanizmusokkal ők jól fognak járni, mindig lesz egy réteg, amely meg fogja tudni vásárolni ezeken a magas árakon is ezeket a lakásokat, de ez kevesebb, kevesebb, mint a piac 10 százaléka, talán már az 5 százalékot sem éri el, egyszerűen a kívánt cél vagy a kívánt hatás elérésére alkalmatlan. Ha most büntetőjogról beszélnénk, akkor ez az alkalmatlan kísérlet tipikus esete. Ha az a cél, hogy csak a felső tízezer prémium és szuper prémium ingatlanigényeit elégítsék ki, akkor természetesen arra valószínűleg elég lesz. Na, de azért az mégiscsak cinikus, hogy gyakorlatilag közpénzeket, közforrásokat bevonva építhetnek majd MFB-s és eximbankos körök meg hozzá tartozó oligarchák luxus- vagy szuperluxus-ingatlanokat.

Úgy látszik - és tudom, hogy nem ön a hibás ezért, államtitkár úr, én ebben teljesen biztos vagyok -, hogy még mindig nem fogták fel a jelenlegi politikai helyzet ellenére sem, hogy öt vagy hat, vagy hét személy, vagy hét vagy nyolc család még az általános iskolában sem számít osztálynak, össztársadalmi szinten végképp nem, gazdaságszervezési szinten végképp nem. Magyarul, nem mehet ez tovább, véget kell vetni egyszer s mindenkorra Magyarországon annak az időszaknak, hogy egy szűk kör tejből, vajból, mézben, 24 karátos aranyban fürdik, élén a nagy NER-es építőipari cégekkel, a többi pedig megoldja, nagy küszködve, nagy keservesen, ahogy tudja, vagy belepusztul, vagy elhagyja ezt az országot.

Ezzel abba az irányba fogják tolni a piacot, hogy az a torzulás valósuljon meg, mint több nyugat-európai országban, hogy az emberek számára elérhetetlen vágyálom lesz, és a gyermekeik számára meg főleg saját tulajdonú lakás megvásárlása - családi házról már nem is beszélve -, és életük nagy részét bérleményben kénytelenek leélni, ennek minden bizonytalanságával együtt. De vannak olyan élethelyzetek, amikor sajnos le kell mondani a legteljesebb dologi jogról, a tulajdonjogról és annak megvásárlásáról, és anyagilag biztonságosabb bérleménybe menni.

Csak akkor nem értem, hogy miért papolnak arról, hogy a tulajdonjog-vásárlást szeretnék erősíteni, amikor ez a bérletirányba fogja eltorzítani a piacot? Hamarosan majd beköszöntenek azok az időszakok, mikor a magyar embereknek már jóval kevesebb, mint a fele, sőt a 80 százaléka majd bérleményekbe fog kényszerülni. Ezeket az árakat mikor tudja kifizetni egy átlag fiatal? Tegye a szívére a kezét mindenki! Ha örököl a szüleitől, vagy olyan szerencsés

helyzetbe kerül, hogy valamilyen egyéb vagyontárgyat tud értékesíteni, és akkor az abból származó bevételből nagyobbrészt vagy egészben ki tud fizetni egy ingatlanvételt.

Legyünk őszinték - megint csak józan paraszti ésszel, mindenféle túlzott közgazdasági eszmefuttatás nélkül -, ha ránézünk ezekre a társasházi lakásokra, 30-40 év múlva körülbelül azt a szintet fogják képviselni, mint a '60-70-80-as években épített panellakások, és nem látjuk benne azt az értéket, közel sem látjuk benne azt az elvégzett munkát és bedolgozott anyagot, amelyet elkérnek érte, vagy elvárnának érte.

Tényleg képtelenség önmérsékletre kényszeríteni a többszörösen száz- és ezermilliárdokkal kibélelt NER-es oligarchákat? Nem lehet az, hogy a magyar embereknek többet kellene juttatni, hogy eljussanak, ha másért nem, a saját jól megfontolt politikai érdekeikből, tisztelt kormánypárti képviselők, hogy a rendszer mérhetetlen önzését végre felszámolják? Nem veszik észre, hogy az önök saját nevelésű játékos pontosan ebből táplálkozik? Nem veszik észre, hogy ennek a társadalmi dühnek a nagy része azért megalapozott? Ilyen mérhetetlen mohóság és ilyen mérhetetlen önzés mellett persze, hogy sokan megutálják, teljes joggal utálják meg a fennálló rendszert, hogy egy szűk kör tobzódik a lehetőségekben, válogathat a jobbnál jobb lehetőségek közül, az átlagemberek pedig gyakorlatilag a modernkori rabszolgaság jegyében holnaptól holnapig valahogy elvannak, de nagy célok megvalósulásáról önök miatt le kell mondaniuk.

Hát, 15 év kétharmados kormányzás után a mostani kialakult ingatlanárakért azért mégiscsak elévülhetetlen felelősség terheli önöket! És akkor még mindig csak ott tartunk, hogy saját tulajdonú ingatlan legyen, nem beszélünk az életről, a mindennapi létfenntartással járó ezer más kiadásról. Nem beszélünk arról, hogy a gyermeket taníttatni is kellene, vagy legalább egy megfelelő szakma megszerzéséig eljuttatni, vagy egy piacképes diplomát meg kell hogy szerezzen, annak számos egyéb költségéről. Azt feltételeztük, hogy erőben, egészségben eljutunk, eljut az átlag magyar a nyugdíjaskorig, ami sajnos megint nagyon ritka; teljesen reménytelen, eximbankostól, MFB-stől, tőkekiegyenlítő mechanizmusostól, mindenestül. Totálisan reménytelen helyzetbe kerülnek az emberek, ha 180 fokok fordulat nem következik be az önök gondolkodásában, társadalom- és gazdaságszervezésében.

Én majd erre is választ kérnék öntől, államtitkár úr: talán egy gondolatot nem érne meg ez a mi hazánkos javaslat? Vállalják be az építőipari cégek a mostani árakhoz képest jóval kedvezményesebben, jóval olcsóbban, és nemcsak NER-es cégek, hanem a NER-től független építőipari vállalkozások is, hogy mondjuk, csak mondok egy összeget, 600 vagy 700 ezer forintból - az is bődületes pénz - megépítenek egy négyzetmétert, cserébe kapnak adó- és járulékkedvezményeket, amelyeket mondjuk, a vállalkozásuk fejlesztésére és új munkahelyek létesítésére kell elkölteniük. Visszacirkulál a pénz, illetőleg a rendszeren belül marad. Csak elérnénk végre azt, hogy nemcsak egy szűk

kör hízna belőle, hanem a lehetőségeket - amit önök elfelejtettek az elmúlt 15 évben - szétterítenék, szétterítenék a kis- és középvállalkozások szintjére is, és akkor talán több szakember jönne vissza Nyugat-Európából, és nem a magyar nyelvet megtanulni teljesen képtelen pakisztániakkal meg bangladesiekkal kellene küszködni. Erre is várnék érdemi választ tisztelt államtitkár úrtól. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)*

Mivel további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom. Fónagy János államtitkár úrnak 30 perces időkeret áll rendelkezésére, hogy a választ megadja a vitában elhangzottakra. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A törvénytervezet vitája során zárszóként elsősorban megköszönöm a támogató nyilatkozatokat, a támogató frakciók, a Fidesz, a KDNP és az utóbb felszólaló képviselőtársak - ugyan megjegyzésekkel kibővített, de alapjaiban támogató - hozzászólásait. A vita során - lévén, hogy a téma lehetőséget adott rá - képviselőtársaim egy része kitért elsősorban a magyar lakhatási kérdésekre és ezen belül a lakásépítéssel kapcsolatos szinte valamennyi kérdésre.

(11.40)

Tökéletesen egyetértünk abban, hogy az optimális megoldás az lenne, hogy magyar alapanyagból, magyar vállalkozók, kizárólag magyar bérlők számára olcsó bérletű olyan lakásokat készítsenek, ahol a fiatal magyar lakásbérlők fiatal magyar újszülötteket fabrikálnak. De lássuk be, hogy ez egy olyan optimális megoldás, amelynek érdekében ugyan dolgozunk, és igyekszünk mindent elkövetni, de a dolog azért nem ilyen egyszerű, és illetén ez egyszerre nem oldható meg. Ugyanakkor az előttünk levő törvénytervezet ennek egy nagyon fontos részét igyekszik elősegíteni, méghozzá alapvetően az ipar, a gazdaság és ezen belül a lakhatás kérdéseinek a támogatását.

Egyébként ennek van biztos politikai alapja is, hiszen a kormány új gazdaságpolitikai akcióterve, amelyet idén meghirdetett, alapvetően három pilléren nyugszik: az első a jövedelmek vásárlóerejének a növelése, tehát a reálbér-növekedés, a második az itt oly gyakran elhangzott, és joggal elhangzó megfizethető lakhatás biztosítása, a harmadik pedig az általunk Demján Sándor-programnak nevezett gazdaságépítési program, amely alapjaiban a magyarországi kis- és középvállalkozók akcióképességét, gazdasági erejét, fejlődését hivatott biztosítani.

Tulajdonképpen majdnem minden intézkedés az otthonteremtésre irányul, hiszen a kormány tisztában

van azzal, hogy az otthonteremtés egy generációkon átívelő, a legfontosabb öngondoskodási kérdés, amely elengedhetetlen a fiatalok boldogulása és a családok jóléte szempontjából. Egyébként az otthonteremtést 2010 óta folyamatosan támogatjuk. Csak példaképpen mondom a babaváró kölcsönt, a korábbi CSOK-rendszereket, a falusi CSOK-ot, a CSOK Plusz-rendszereket.

Egy külön kérdés, és nem volt a hozzászólások során szó róla, egy külön súlyos lakhatási és megoldandó kérdést vet fel Budapesten a lakhatási probléma. Mint ahogy a törvénytervezet expozejában is külön kiemeltük, és külön köszönöm Nacsa képviselőtársamnak erre irányuló mondatait is, hogy ennek a gazdaságfejlesztést és lakáspolitikát támogató programnak, a jelenlegi ismereteink és számításaink szerint ennek a programnak köszönhetően több mint 300 milliárd forint áramolhat az ingatlanpiacra. Ennek a befektetésnek a száz százalékát magyarországi fejlesztésekre kell fordítani. Tehát az Eximbanknak ugyan feladata egyes olyan külföldi fejlesztések támogatása, amelyek a magyar exportlehetőségeket bővítik - és ez egyben válasz Földi Judit képviselőtársam felvetésére is, hogy az Exim miért foglalkozik esetenként támogatásjellegű külföldi kifizetésekkel -, de a 100 százalékig magyarországi fejlesztésekre fordítható összegeknek a 60 százalékát kifejezetten újlakás-, újbérlakás- és kollégiumfejlesztésre kell fordítani. Tehát a törvényalkotó és ezen tervezet összeállító, a kormány hangsúlyozottan gondolt erre a kérdésre is.

Z. Kárpát képviselőtársamnak valóban igaza van, évek óta párbeszédet folytatunk a saját lakás versus bérlakás kérdésében, és itt is meg kell ismételnem az általunk korábban is elmondottakat, hogy Magyarországon az igazi családi otthont alapjaiban a saját lakás jelenti. Tisztában vagyunk vele, hogy ez nem mindig praktikus, hiszen például a munkaerő-mobilitásnak, a belföldi munkaerő mobilitásának egyik gátja az, hogy valaki megépíti a saját lakását, és „az én házam az én váram” elv alapján nagyon nehezen mozdul, és hiába lenne három megyével odébb kedvezőbb munkalehetősége, a háza oda köti, ahol esetenként korábban, fiatalon, sok esetben családi segítséggel megépítette a családi házát. Éppen ezért a kormány ezekben a programokban, legyen ez gazdaságfejlesztési program, legyen ez lakhatási program, gondol a megfelelő bérlakásokra is.

Azt az ideális képet, amit itt több képviselőtársam felvetett, hogy építsünk, ismétlem, magyar vállalkozókkal, magyar alapanyagokból, olcsó bérleti díjú olyan bérlakásokat, amiket kifejezetten fiatal házasoknak vagy fiataloknak, döntően fiatal pároknak adunk oda otthonteremtés, életindítás céljából, ilyeneknek a támogatására azért az elmúlt évtizedekben volt példa. Ha körülnézek, van még itt egy-két olyan képviselőtársam, aki talán emlékszik rá, ezeket fecskelakásoknak hívták, és meg kell mondjam, hogy társadalmilag általában nem voltak sikeresek, nem azt mondom, hogy sehol, de általában nem voltak sikeresek, mert a talán Apáti képviselőtársam által említett

normális, békés egymás mellett élést az ott lakók nem tudták biztosítani, és ezért ezek többnyire meghiúsultak.

Apáti képviselőtársam, ha képviselőtársaim megengedik, én a törvény, az előttünk fekvő törvénytervezetnek az általános vitáját nem terjesztem ki általában az egész magyar építőipar összes, valamennyi kérdésére, de azért azt kérem, engedje meg, hogy azért Magyarországon ma több mint 40 ezer építőipari vállalkozás van, tehát nem igaz az, hogy a magyar építőipari szakma halódik, és kiment. Kétségtelen, hogy az elmúlt évek során erősen hullámozott ezeknek a teljesítménye, az is kétségtelen, hogy az elmúlt évek zömmel külföldi vagy határon túli problémái miatt - és akkor itt nemcsak a Covidra gondolok, gondolok a háborúra, gondolok a különböző szankciós politikáknak a másodlagos, harmadlagos kérdéseire -, a lényeg az, hogy bizonyos építőanyag-ipari alapanyagok ára felment. Az is nyilvánvaló, hogy Magyarországon a szintén általunk korábban meghirdetett újraiparosítási programnak nagyon fontos eleme az építőipari alapanyagok hazai előállításának biztosítása, mind anyagi, de hozzáteszem, én a magam részéről ezeket stratégiai eszközöknek tekintem, tehát a szuverenitás szempontjából is fontos például egy cementgyárnak, például egy betonacélt előállító üzemnek, vagy akár egy kavics- vagy kőbányának a hazai kézben való működtetése is.

(11.50)

Összességében a vita során a hozzászólók többsége támogatta a törvénytervezetben megfogalmazott célokat. Azokkal kapcsolatban részletjavaslatok vagy egyes részletek módosításáról szóló részletindítványok itt nem hangzottak el, úgyhogy nekem nincs más dolgom, mint hogy lényegében megköszönjem a támogatóknak az eddigi hozzáállását, és kérem, hogy a részletes vita, majd a szavazás során ennek megfelelően foglaljanak állást. Köszönöm, elnök asszony, a türelmet. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **nemteljesítő hitelmegállapodások hiteligonozói-ról és a nemteljesítő hitelmegállapodások felvásárlóiról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/11147. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót Fónagy János úrnak, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárának 30 perces időkeretben. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Asszony! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A nemteljesítő hitelek kezelése kiemelkedő fontossággal bír a pénzügyi szektor stabilitása és hatékonysága szempontjából.

A nemteljesítő hitelek azok a kölcsönök, amelyeket a hitelfelvevők nem képesek időben, vagyis a 90 napot meghaladó késedelem előtt és teljes mértékben visszafizetni. A nemteljesítő hitelek mértékének csökkentése érdekében a pénzügyi intézmények számára fontos a hatékony másodlagos piac fejlesztése, annak szabályozás útján történő kezelése és erősítése. Mivel egy szenzitív kérdéssről van szó, így fontos a bizalom fenntartásán és további erősítésén alapuló megközelítés.

A nemteljesítő hitelek felvásárlóinak és hitelgondozóinak szabályozása fogyasztóvédelmi szempontból is alapvető jelentőséggel bír, fontos szerepet játszik az adósok védelmében, a pénzügyi stabilitás megőrzésében, valamint a tisztességes és etikus követeléskezelés biztosításában. A megfelelő szabályozás segít megelőzni a tisztességtelen gyakorlatokat, elősegíti a pénzügyi tudatosságot és biztosítja a jogérvényesítés lehetőségét, miközben erősíti a pénzügyi piacok iránti bizalmat is.

Az önök előtt fekvő törvényjavaslat a hazai jogban meglévő polgári jogi, végrehajtási és pénzügyi jogi szabályok sérelme nélkül, azokat nem érintve kívánja a nemteljesítő hitelmegállapodások vagy az abból származó hitelezői jogok megvásárlóira és gondozóira vonatkozó új, EGT-szintű szabályozást kialakítani. Ez azt jelenti, hogy a törvényjavaslat által nem érintett hitelek megvásárlása és gondozása esetében továbbra is a jelenlegi szabályozás az irányadó, abban nem történik változás. Ugyanakkor a pénzügyi szektor uniós szinten is egységesen szabályozott, így előfordulhat, hogy maga a portfólió egy másik ország joga alá tartozik. Ez viszont nem keverendő azzal, hogy a fogyasztóvédelem kulcskérdés, abban változás nem állt be, tehát a fogyasztó szemszögéből nincs változás.

Azt is szükséges megemlíteni, hogy a követeléskezelői piac összetett piac. A törvényjavaslat hatályán kívül eső körben a hitelfelvásárlás továbbra is a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti engedélyköteles és hatóságilag felügyelt követelés, vásárlási tevékenység marad. Ebben tehát nincs változás.

Tisztelt Képviselőtársaim! Látható, hogy a változtatás során új fogalmak jelennek meg: a hitelgondozó és a hitelfelvásárló. A hitelfelvásárló a portfólió megvásárlásához bocsátja rendelkezésre a pénzügyi szöveget, mint egy befektető, de az ügyfélhez semmilyen kapcsolódása nem lesz. A hitelgondozó új pénzügyi piaci szereplőként jelenik meg, aki a nemteljesítő hitelek gondozójaként szigorú felügyeleti engedélyezés és ellenőrzés alá esik majd, továbbá a pénzügyi szabályok is vonatkoznak rá. Új szereplőként nevesíthető a hiteligonozási szolgáltató, aki egyes tevékenységeket kiszervezés keretében láthat el a hitelgondozók számára.

Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő törvényjavaslat célja egy olyan uniós szintű szabályokon nyugvó, egységes keret létrehozása, amely az eltérő nemzeti szabályozásból fakadó akadályok felszámolásával lehetővé teszi a belső piac előnyeinek fokozottabb

kihasználását, a hatékony, versenyképes piac kialakulását, valamint a fogyasztók védelmének megtartását, mi több, fokozását a hitelfelvásárlók és hiteligondozók számára.

A törvényjavaslat a hitelintézetek rossz, nemteljesítő hiteleinek a hitelfelvásárlókra való átruházásához kötődő akadályok eltávolításával, továbbá az átlátható és hatóságilag felügyelt hiteligondozási tevékenységek kialakításával elősegíti a hitelpiac fejlődését, védi a hitelfelvevők, a fogyasztók jogait.

A fogyasztói bizalom erősítése érdekében a törvényjavaslat részletesen meghatározza a hiteligondozó által végezhető tevékenységek tartalmát, működésének általános feltételeit. A javaslat célja, hogy a hitelezők a hitel harmadik fél részére történő eladása, továbbá a hitelek gondozása során a tevékenység feltételeinek javításával jobban és biztonságosabb feltételek mellett tudják kezelni a rossz, nemteljesítő hitelállományukat, megakadályozzák annak túlzott mértékű, gazdaságilag káros felhalmozódását.

A hazai szabályozás a korát meghaladva már régóta szigorú követelményeket állított fel a követelés megvásárlására. Ennek oka a fogyasztóvédelmi megközelítés volt hazánkban, így szeretnék megnyugtatni mindenkit, hogy az új szabályozás a napi gyakorlatban is csak kisebb változásokat hoz, és azokat is elsősorban és főként hatósági szinten.

Ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a T/11147. számú törvényjavaslatot megvitatni, a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékokat támogatni szíveskedjenek. Köszönöm figyelmüket. Köszönöm, elnök asszony. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót F. Kovács Sándor képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

F. KOVÁCS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Miniszterhelyettes Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő, nemteljesítő hitelmegállapodások hiteligondozóiról és hitelfelvásárlóiról szóló T/11147. számú törvényjavaslat a hiteligondozókról és hitelfelvásárlókról, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelvek módosításáról szóló európai uniós, 2021/2567-es európai parlamenti tanácsi irányelv átültetésére irányul.

Az uniós irányelv célja, hogy eltávolítsa a nemteljesítő hitelek hitelintézetekről hitelfelvásárlókra való átruházásához kötődő akadályokat, továbbá az átlátható és a hatósági felügyelet hiteligondozási tevékenység kialakításával elősegítse a nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlődését az Unióban, ugyanakkor megvédje a hitelfelvevők jogait.

Az átültető irányelv elfogadásának indoka az volt, hogy a hitelfelvásárlók és a hiteligondozók, valamint az általuk végzett tevékenység tekintetében a tagállamok nagyon eltérő szabályozást tartanak fenn, amely

szabályozási követelmények közötti eltérések az Unión belül jelentős akadályokat gördítenek a határon átnyúló hitelfelvásárlás, hiteligondozás elé, nehezítve a hatékony, versenyképes piac kialakulását a nemteljesítő hitelek, azaz a 90 napon túli, lejárt hitelek másodlagos piacán.

(12.00)

Az irányelv-átültető törvényjavaslat ezért egy uniós szintű keretet kíván létrehozni annak érdekében, hogy az eltérő nemzeti szabályozásból fakadó akadályok felszámolásával a hitelfelvásárlók, a hiteligondozók kihasználhassák a belső piac előnyeit. Az irányelvet átültető jogszabálynak lehetővé kell tenni, hogy a hitelintézetek a hitel harmadik félnek való eladására vonatkozó feltételek javításával jobban tudják kezelni a nemteljesítővé váló hiteleket.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat a hitelintézetek és a hitelintézeteknek nemteljesítő hitelezők által nyújtott és nemteljesítővé vált hitelek másodlagos piacának fejlesztése érdekében a tevékenység jellegétől és típusától függően állapít meg szabályokat, ennek keretében engedélyezi a felügyelési rendelkezéseket a nemteljesítő hitelmegállapodások felvásárlását és gondozását végző személyek tekintetében.

A törvényjavaslat hatálya nem terjed ki azon szereplőkre, amelyek a hiteligondozási tevékenységet jelenleg is hatósági engedély és szabályozás alapján, felügyelet hatálya alatt állva, rendes üzleti tevékenységük keretében, annak részeként végzik.

A törvényjavaslat a nemteljesítő hitelek felvásárlói tekintetében nem tartalmaz engedélyezési és felügyeleti szempontrendszerrel, mivel ezen személyek tevékenysége, amennyiben hiteligondozást nem végeznek, kizárólag a hitel megvásárlására korlátozódik; a hitelfelvevők számára biztosít védelmet, és a védelem szintjének biztosítása, továbbá a fogyasztói bizalom erősítése érdekében a törvényjavaslat részletesen meghatározza a hiteligondozó által végezhető tevékenység tartalmát, működésének általános feltételeit. A hiteligondozó új pénzügyi piaci szereplőként jelenik meg, a nemteljesítő hitelek gondozójaként szigorú felügyeleti engedélyezés és ellenőrzés alá esik majd, továbbá a pénzmossási szabályok is vonatkoznak rá.

A törvényjavaslat hatályán kívül esők körében a hitelfelvásárlás továbbra is a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerint engedélyköteles és hatóságilag felügyelt követelévásárlási tevékenység marad. A nem érintett törvényjavaslat a hitel- és pénzkölcsönnyújtási pénzügyi szolgáltatás részeként végzett hiteligondozási tevékenységére vonatkozó meglévő szabályozás, amely továbbra is irányadó marad a törvényjavaslat hatálya alá nem tartozó hitelkeret esetén.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezek ismeretében úgy vélem, hogy a törvényjavaslat támogatandó rendelkezéseket tartalmaz, ezért kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-

frakcióhoz hasonlóan támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat a hitelgondozókról és a hitelfelvásárlókról, valamint a 2008/48/EK és a 2017/17/EU irányelv módosításáról szóló 2021. november 24-ei, a 2021/2167. európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését célozza a nemteljesítő hitelmegállapodások piacán. Az irányelvet a tagállamoknak 2023. december 29-éig kellett volna átültetniük a nemzeti jogba.

Magyarországon jelenleg nincs egységes követeléskezelői törvény, ezért fontos kiemelni, hogy a magyar jogban az EU-irányelv átültetésével születik meg az első törvény, amely célzottan a követeléskezelést szabályozza. A DK álláspontja az, hogy a követeléskezelés jelenlegi rendszerét teljesen át kell alakítani. A bankok és pénzügyi vállalkozások mellett ma több szinten is folyik a követelések kezelése, és a legnagyobb gondot a harmadlagos kezelők okozzák. A kezelői eljárások szabályozatlanok és ellenőrizhetetlenek. A rendezett követeléskezelési tevékenységhez eljárási, adatkezelési jogok és lehetőségek, vagyis a kötelezettségek és a jogok egyensúlyának megteremtése elengedhetetlen, ahogyan az adós és a hitelező is egyenrangú felek a szerződésben. A bankok ugyanis szerződéseket kötnek, amelyek minden kockázatot az adósokra hárítanak: ha az adós nem tud fizetni, a bank elegánsan félreáll, és átadja a kamatokkal azóta már az egekbe nőtt adósságot a követeléskezelőknek. Ezek a cégek leginkább abban érdekeltek, hogy tovább növeljék az adósságot, ezért csak látszatintézkedéseket tesznek az adósság rendezésére. Ha közeleg az elévülés, végrehajtást kezdeményeznek, vagy addig fenyeget, amíg az adóst bele nem kényszeríti egy rendkívül előnytelen megállapodásba, vagy jöhet a levonás és az ingatlanok messze áron aluli eladása. Mindezt megtehetik, mert az Orbán-rendszer a bankok, a pénzügyi cégek és a végrehajtók oldalán áll, nem pedig az emberek és az adósok oldalán.

A Demokratikus Koalíció viszont az emberek, az adósok oldalára áll, ezért kezdeményezzük, hogy az állam végre a gyengébb fél, az adósok védelmében lépjen fel. Javasoltuk a végrehajtás államosítását, mert csak így biztosítható, hogy a végrehajtók ne legyenek érdekeltek az adósok további kifosztásában. Az áron aluli árveréseket le kell állítani, mert ezek bizony csak tovább mélyítik az adósok válságát. A hitelek eladását meg kell tiltani, ezzel megszüntetve a külön követeléskezelést, ami csak újabb teher az adósok vállán. Elengedhetetlen a teljes visszafizetendő összeg maximalizálása, hogy az adósságok ne nőhessenek a végtelenségig. Garantálni kell az összes eljárás átláthatóságát, hogy az

adósok tisztában legyenek a jogaikkal és lehetőségeikkel. Az állam feladata, hogy védje a polgárait, nem pedig az, hogy asszisztáljon a kifosztásukhoz.

Ezért javasoljuk az egységes jogszabályi háttér megteremtését, amely törvényi szinten szabályozza a követeléskezelés teljes intézményét, beleértve a közüzemi és a telekommunikációs szolgáltatásokat is. Át kell alakítani a követeléskezelés jelenlegi rendszerét, és meg kell tiltani, hogy a Bank az ügyféllel szemben fennálló követelését akár részben vagy egészben külső követeléskezelő partner, úgymond ügynök részére átadhassa, engedélyezhesse, faktorálhassa. A szabályozás során ki kell kötni, hogy az eljárás során mindig meg kell kísérelni jogi eljárás indítása nélkül az egyezség létrehozását. Jelenleg gyakran fordul elő az úgynevezett puha behajtási folyamat, hogy a követelés kezelésére jogi eljárás indítása nélkül, kommunikációs eszközökkel kerül sor. A puha behajtás azonban a jogszabályok szintjén ma Magyarországon hivatalosan nem is létezik, ezért indokolt azt kodifikálni.

A DK álláspontja szerint az elmúlt években Magyarországon az adósok kifosztásának egy rendkívül aggasztó rendszere alakult ki az önkormányzatok alatt. Ebben a rendszerben a bankok, a követeléskezelők és a végrehajtók bizony egyaránt részesei a modern adósrabszolgaság rendszerének. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most Hollik István képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Öné a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az a javaslat, amely előttünk fekszik, egy európai uniós irányelv átültetése a magyar jogrendszerbe. Az világosan látszik, hogy az átültetendő irányelv, szabályozás lényege, annak az iránya teljes mértékben egybeesik a magyar szabályozással, ezért könnyen is lehet bele- és hozzáilleszteni azokat.

Az átültetendő irányelv elfogadásának az indoka az volt, hogy a hitelfelvásárlók és a hitelgondozók, valamint az általuk végzett tevékenység tekintetében az Európai Unió tagállamainak nagyon eltérő szabályozásai voltak, és ezen szabályozási követelmények közötti eltérések jelentős akadályokat gördítettek az Unión belüli, határokon átnyúló hitelfelvásárlás és hitelgondozás elé, nehezítve a hatékony, versenyképes piac kialakulását a nemteljesítő hitelek, azaz a 90 napon túli hitelek másodlagos piacán. Az irányelvet átültető jogszabálynak lehetővé kell tennie, hogy a hitelintézetek a hitel harmadik félnek való eladására vonatkozó feltételek javításával jobban tudják kezelni a nemteljesítővé váló hiteleket.

(12.10)

Fontos megjegyezni, talán államtitkár úr is utalt rá, hogy a törvényjavaslat hatálya nem terjed ki azon szereplőkre, amelyek a hitelgondozási tevékenységet

jelenleg is hatósági engedély és szabályozás alapján, felügyelet hatálya alatt állva, rendes üzleti tevékenységük keretében, annak részeként végzik. A törvényjavaslat a nemteljesítő hitelek felvásárlói tekintetében nem tartalmaz engedélyezési és felügyeleti szempontrendszert, mivel ezen személyek tevékenysége, amennyiben hitelgondozást nem végeznek, kizárólag a hitel megvásárlására korlátozódik.

Fontosnak tartom - talán ez nem hangzott el -, hogy a törvényjavaslat lehetőséget biztosít a felügyeletet ellátó Magyar Nemzeti Bank számára, hogy a jogszabályokban, továbbá a felügyeleti határozatokban foglaltak maradéktalan betartása, illetőleg a jogsértések és a hiányosságok megelőzése, megszüntetése érdekében a hitelgondozóval, a hitel felvásárlójával vagy annak képviselőjével, a hitelintézettel, valamint vezető állású személyeikkel szemben kivételes intézkedéseket és legvégső esetben bírságot alkalmazzon. Azt gondolom, hogy ez is egy fontos garancia annak érdekében, hogy az irányelv átültetése zökkenőmentes, majd egyébként minden fél jogbiztonsága biztosított legyen.

Pontosan ezekre való tekintettel ezt a törvényjavaslatot, ennek az irányelvnek az átültetését a kereszténydemokraták támogatni fogják. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Most Szabadi István képviselő úr, a Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka következik, aki jelezte, hogy felszólalását a pulpitusról fogja elmondani. Parancsoljon, képviselő úr! Oné a szó.

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Az előttünk lévő törvényjavaslat uniós irányelv átültetésére irányul - ahogy ezt már hallhattuk is -, amely a nemteljesítő hitelek kezelése tekintetében nemzeti jogalkotási kötelezettséget ír elő. Bár eddig a terület elsősorban a hitelintézetek és a tagállamok hatáskörébe tartozott, a nemteljesítő hitelek felhalmozott állománya uniós dimenziót ért el, ezért egységes uniós stratégiát és szabályozást akarnak létrehozni.

A törvényjavaslat célja, hogy elősegítse a nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlődését az Unióban, ugyanakkor megvédje a hitelfelvevők jogait.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez utóbbi kevésbé sikerül ezzel a törvényjavaslattal. A Mi Hazánk Mozgalom álláspontja szerint a törvényjavaslatnak azon célja, hogy megvédje a hitelfelvevők jogait, nem érzékelhető ebben a törvényjavaslatban, a végrehajtási eljárás mintájára egyenlőtlen erőviszonyokat hoz létre. Erre szeretném felhívni mindenki figyelmét, ez egy súlyos hiba.

Egyetértünk azzal, hogy a hitelgondozási tevékenység engedélyköteles lesz, és hatósági felügyelet lesz majd felette. Ez a minimum. Még szerencse, hogy ez azért szerepel a törvényjavaslatban. Ugyanakkor kifogásoljuk azt, hogy a törvényjavaslat nem tartalmazza a hitelgondozók tevékenységének részletes szabályozását. Belső szabályok és eljárások szerint tevékenykedhetnek majd, amit saját maguk fognak

majd meghatározni. Ez biztosan nem fogja védeni az adósokat és az ügyek korrekt intézését, mint ahogy ezt eddig is tapasztalhattuk.

Tisztelt Képviselőtársaim! A hitelgondozó új elemként jelenik meg az eddig is kusza és sokak számára érthetetlen behajtási és végrehajtási folyamatban. A hitelfelvásárló és a végrehajtó közé ékelődik majd be, munkája után díjazás jár, amit véleményünk szerint végső soron a hitelfelvevők fognak majd megfizetni. Mivel nincs szabályozva a díjazás mértéke, a hitelgondozó és a hitelfelvásárló megállapodásától függ majd a díj. Pénzeszközök átvételére is jogosultak lesznek. Tekintettel arra, hogy ezzel kapcsolatban több visszaélés is volt, amiből büntetőeljárások is keletkeztek, egyetértünk azzal, hogy a törvényjavaslat meghatározza az átvett pénzeszközök kezelésének szabályait.

Tisztelt Országgyűlés! A hitelfelvevők jogai azzal is csorbulnak, hogy a törvényjavaslat sem a hitelgondozóra, sem pedig a hitelfelvásárlóra nézve nem tartalmaz konkrét hitelügyviteli előírásokat, például azzal kapcsolatban, hogy hányszor kell megállapodást kötni, illetve a bevételhez viszonyítva hány havi és milyen mértékű fizetési kötelezettséget írhat elő. Ez is súlyos hiba.

A Mi Hazánk Mozgalom szerint az így is bonyolult és sok esetben gátlástalan, szabálytalan tartozásbehajtást semmi értelme még egy elemmel bővíteni. Sokkal hasznosabb lenne egy elektronikusan kezelt központi adatbázis létrehozása, amelyben az adós már a hitelfelmondást követően nyomon tudná követni, hogy kihez tud fordulni a tartozásával, hol tart a behajtás, és ami nagyon fontos, mennyi a tartozásának aktuálisan fennálló összege. Meg kívánjuk jelezni, hogy a 2020-as uniós stratégia alapján a nemteljesítő hitelek, illetve azok piacának átláthatósága érdekében uniós szintű adatközpontot terveznek létrehozni, amelynek feladata lenne az információcsere biztosítása az összes szereplő között.

Kedves Képviselőtársaim! Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a felsorolásból pont a hitelfelvevők maradtak ki, ami elfogadhatatlan, hiszen nekik van a legnagyobb szükségük arra, hogy a tartozásuk állapotáról akár öt vagy tíz év elteltével is naprakész információval rendelkezzenek. Apró jó hír, hogy a törvényjavaslat a hitelfelvevők védelmében tartalmaz pozitív előírásokat, mint például a pontos tájékoztatás, illetve a magánélet tiszteletben tartása. Ezek viszont a jogügylet előrevitelét csak akkor segítenék, ha az ügyviteli szabályokat is rendeznék. A törvényjavaslat tájékoztatási kötelezettséget ír elő arra az esetre, ha hitelgondnok lép az ügybe, de gyakran az engedélyezés ténye sem jut az adóshoz, pedig azt a Ptk. szabályozza, ezért lenne szükség az elektronikus adatbázis létrehozására.

A Mi Hazánk Mozgalom elkötelezett a legkiszolgáltatottabb adósságspirálba került családok támogatása és védelme iránt, amihez a jelen törvényjavaslat nem nyújt megfelelő garanciát. Helyette átfogó intézkedésekre lenne szükség a tartozások humánusabb behajtása érdekében. Ennek részeként a hiéna módjára

működő követeléskezelők tevékenységét törvényben kellene szabályozni, ugyanis a követeléskezelők és a behajtó cégek jelenleg saját belső szabályaik szerint járnak el, amelyeket különféle MNB-s ajánlások és hatósági határozatok alapján hoznak létre. Ráadásul a jogrendszerünkben - ami óriási hiba - nincs definiálva a követeléskezelés, ami kaotikus állapotokat eredményez a piacon és a lakosság körében egyaránt. Ezt mindenképpen rendezni szükséges.

Meg kell gátolni azt, hogy a szabályozatlanság okán fogódzkodókat és kibúvókat tudjanak találni a különféle behajtó cégek. Ezért a rájuk vonatkozó törvényben a követeléskezelés teljes folyamatát, a szereplők feladat- és hatáskörét és a határidőket adóbarát módon kell meghatározni, és a kiskapuk lehetőségét be kell zárni a behajtók előtt, ami más európai országokban már biztosított, csak Magyarországon nem. Kérdés az, hogy ez miért van így.

A törvényi szabályozás hiányának a legnagyobb elszenvetői a magyar családok, enélkül ugyanis a behajtó cégek és követeléskezelők kontrollálhatatlanul kizsákmányolhatják a magyar embereket, devizakárosultakat, és ügyüket egyeztetés nélkül a végrehajtókhoz adhatják át a rájuk vonatkozó ajánlások semmibe vételével. Hitelügyi és végrehajtási szakpolitikuskunk, dr. Fiszter Zsuzsanna tapasztalatai alapján rengeteg probléma merül fel a bankok, végrehajtók és a követeléskezelők működése és eljárása kapcsán. A Mi Hazánk Mozgalom a joghézag megszüntetése érdekében 2024. január 18-án határozati javaslatot nyújtott be, de az Igazságügyi Bizottság a kezdeményezésünket leszavazta, ami ugyancsak botrány.

Összességében a törvényjavaslatban foglaltakkal nem értünk egyet, mert tovább bonyolítja az amúgy is átláthatatlan behajtási és végrehajtási rendszert, nem biztosít kiegyensúlyozott jogokat a hitelfelvevő és a hitelgondozó között, a hitelgondnokok belső szabályzatok szerint fognak tevékenykedni. Követeljük, hogy ne ennek a kizsákmányoló piacnak a könnyítése és a minél nagyobb haszonszerzés legyen a cél, hanem ellenkezőleg: határozzák meg a hitelgondozók díjazásának maximumát, amit ne lehessen a hitelfelvevőkre ráterhelni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

(12.20)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Mivel további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Az előterjesztő képviselőleltében Fónagy János államtitkár úrnak 30 perces időkeret áll rendelkezésére a válaszadásra. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági miniszteriiumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy legelőször is köszönetet mondjak azoknak a frakcióknak,

amelyek támogatják a törvényjavaslatot. Ha jól értetem, Földi Judit képviselő asszony nem támogatja a javaslatot, Szabadi István képviselőtársam meg az előbb mondta egyértelműen, hogy nem támogatják a javaslatot.

Engedjék meg, hogy a támogató javaslatokban elhangzottak megismétlése helyett inkább a nem támogatók érveire válaszoljak. Az expozémban azzal kezdtem, hogy ez egy EU-irányelvet követ, aminek az a célja, hogy az EU-tagországokban eltérő tartalommal, több-kevesebb szabályozással és a legtöbb esetben jelentős gyakorlati tapasztalattal rendelkező hazai szabályozásokat egységesítse. Meggyőződéssel vallom, hogy a magyar törvényi szabályozás jelentős mértékben eddig is megfelelt ezeknek a szabályoknak, amelyek arra vonatkoznak, amit elsősorban a végrehajtási eljárások során az elmúlt időszakban szerzett rossz, egyébként valóban rossz tapasztalatok alapján képviselőtársaim szóvá tettek. Engedjék meg, hogy megismétljem azt, hogy a követelések vásárlását eddig is szigorúan felügyelt intézmények végezték. Ezek mind hitelintézeti és pénzügyi vállalkozásoknak feleltek meg. Kérem, hogy ezt ne azonosítsák és a szabályozás tekintetében ne keverjék a végrehajtással, az egy más jogterület. Kétségtelen, hogy a végeredményben kapcsolódik ezekhez bizonyos esetekben, de ez a törvénytervezet nem erről szól.

A jelenlegi javaslat hatálya intézményi megközelítésű, és semmilyen formában nem érinti a polgári jogi végrehajtási, illetve behajtási szabályokat. Az azokkal kapcsolatos kritikák egy részét természetesen ismerjük, azoknak a kijavítására, felszámolására az elmúlt időszakban a kormány nagyon jelentős intézkedéseket tett, de ez a törvénytervezet semmilyen formában nem érinti a végrehajtási, illetve behajtási szabályokat.

Ami Szabadi képviselőtársam politikai, társadalmi és azt hiszem, bizonyos fokig személyes gyakorlata során szerzett tapasztalatokon nyugvó véleményét illeti, engedje meg, hogy indoklasként idecitoljam a törvénytervezet 16. §-át, amely azt mondja, hogy a hitelfelvásárlók és a hitelgondozók a hitelfelvevőkkel fennálló kapcsolataikban jóhiszeműen, méltányosan és a szakmai elvárásoknak megfelelően járnak el, a hitelfelvevőknek olyan információt nyújtanak, amely nem megtévesztő, nem pontatlan és nem hamis, tiszteletben tartják és védik a hitelfelvevők személyes adatait és magánéletét, és oly módon kommunikálnak a hitelfelvevővel, amely nem minősül zaklatásnak, kényszerítésnek vagy jogtalan befolyásolásnak.

Mindezek felügyeletével a Magyar Nemzeti Bank van megbízva, amelynek feladata, hogy mind a jogszabályokban, mind a felügyeleti határozatokban foglaltak maradéktalan végrehajtását és betartását ellenőrizze, a jogsértéseket és hiányokat megelőzze, a hiányok, jogsértések és hiányosságok megelőzése, illetve megszüntetése érdekében a hitelgondozóval, a hitelfelvásárlóval, a hitelintézettel, valamint a vezető állású személyekkel szemben intézkedéseket, kivételes intézkedéseket és bírságokat alkalmazzon. Mindazokat az eljárási szabályokat, amelyeknek ön a törvény

szövegében joggal kifogásolta a hiányát, kormányrendelet fogja szabályozni, tehát mindazokat az ügyviteli eljárási szabályokat, amelyeket ön kifogásolt.

Egyébként mind a DK-frakciónak, mind a Mi Hazának azt javaslom és tisztelettel kérem, hogy amennyiben úgy gondolják, hogy ezen EU-s szabály bevezetésével kapcsolatban jobbító módosító észrevételeik vannak, a módosításait nyújtsák be, terjeszték elő, és azt a parlament, a Ház rendjének megfelelően közösen vizsgálja és értékeli fogjuk. Köszönöm a lehetőséget, elnök asszony. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/11148. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Fónagy János úrnak, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének 30 perces időkeretben. Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány, mint eddig is, továbbra is elkötelezett abban, hogy mindenkinek legyen munkája Magyarországon. A 2010-es foglalkoztatási forduló óta több mint egymillió új munkahely jött létre, a munkanélküliek aránya kevesebb mint a felére esett vissza, és így az egyik legalacsonyabb az Európai Unióban. Több mint háromszorosára növekedett az átlagbér, közel négyszeresére a minimálbér és a garantált bérminimum. Történelmi mélypontra van a regisztrált álláskeresők száma. Az uniós és visegrádi országokéval szemben a hazai foglalkoztatási rátának sikerült elkerülnie a mérséklődést a tavalyi év során. A magyarországi foglalkoztatottak száma immár második éve 4,7 millió fő körüli szinten stabilizálódott a 17-74 éves korosztályban.

A magas foglalkoztatottság mellett fontos, hogy minél több munkahely jöjjön létre, elsősorban munkaviszony keretében, ugyanakkor a hazai munkaügyi szabályozás több lehetőséget is biztosít a rugalmas munkavállalásra. Ilyen foglalkoztatási forma az egyszerűsített foglalkoztatás intézménye, amely az alkalmi és idejijellegű munkák során biztosít kellő rugalmasságot mind a munkáltatóknak, mind pedig a munkavállalóknak.

Az egyszerűsített foglalkoztatás korábbi módosítására azért került sor, mert a foglalkoztatási adatok azt mutatják, hogy ez a foglalkoztatási forma túlságosan elterjedt a munkaviszony rovására, mivel az eredetileg alkalmi jellegű, illetve idejijellegű foglalkoztatás rugalmas szabályozását egyes foglalkoztatók

gyakran a rendes munkaviszonyban történő foglalkoztatás kiváltására használják. Egy munkaalapú társadalomban a munka megbecsülése elsődleges, így nem engedhető meg, hogy a magyar munkavállalók hosszú évekig egybefüggő munkavégzés után ne minősüljenek társadalombiztosítási szempontból biztosítottaknak azért, mert bizonyos foglalkoztatók visszaélészerűen alkalmazzák a hatályos jogszabályokat, így szereve versenyelőnyt a tisztességesen foglalkoztató, jogkövető vállalkozásokkal szemben.

(12.30)

A kormány ezért korábbi intézkedéseivel ez év februárjától megemelte - több mint tíz év után - a munkáltató által fizetett közterhet, illetve júliustól 120 napon belül maximalizálja az egyszerűsített foglalkoztatás keretében ledolgozható napok számát munkavállalónként.

Tisztelt Ház! A kormány figyelemmel kíséri a munkaerőpiac változásait, amennyiben pedig szükséges, intézkedéseket hoz vagy módosítja a korábban meghozott szabályozókat, amivel tovább növelheti a foglalkoztatottságot, stabilizálhatja a munkaerőpiacot.

A Nemzetgazdasági Minisztérium felülvizsgálta az egyszerűsített foglalkoztatás szigorított szabályozását a mezőgazdasági munkavégzés esetében. A szakmai szervezetekkel történt egyeztetést követően 2026. január 1-jétől az ilyen formában ledolgozható munkanapok száma a jelenlegi legfeljebb 120 napon felül még 90 nappal egészülhet ki, az emelt munkanapok számára vonatkozóan magasabb közteher fizetése mellett.

A módosítás érinteni fogja az alkalmi munka szabályozását is. A jövőben nem lesz korlát, hogy egy munkáltatónál csak 90 napot dolgozhat a munkavállaló alkalmi munkavégzés keretében.

A tavalyi évben 20-44 ezer fő között mozgott a mezőgazdasági idejijellegű munkára bejelentettek száma, a 120 nap feletti munkavégzési igénnyel érintett létszám pedig mintegy 4500 főt tett ki, ami indokolja az agrárágazat esetén a szabályozás könnyítését.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyszerűsített foglalkoztatás jogintézménye kiváló eszköz a rugalmas foglalkoztatási igények kielégítésére, ugyanakkor szabályozását folyamatosan az igényekhez szükséges alakítani. Bízom benne, hogy egyetértenek a törvénymódosítási javaslattal, amely a foglalkoztatás további növeléséhez is hozzájárul. Mindezekre tekintettel kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a T/11148. számú törvényjavaslatot megvitatni és a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm figyelmüket, elnök asszonynak a szót. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként Hollik István képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

HOLLIK ISTVÁN, A KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! 2010-ben, amikor a magyar emberek először bízták meg a Fideszt és a KDNP-t a kormányzás felelősségével, akkor nyilvánvalóvá tettük, hogy egy munkaalapú gazdaságot, munkaalapú társadalmat szeretnénk létrehozni. Tettük ezt azért, mert meggyőződésünk, hogy a munka önmagában is érték, az ember abban tud kiteljesedni - részint másban is, de ebben is, a munkában is ki tud teljesedni -, és ahhoz, hogy egy olyan Magyarországot hozzunk létre, melyben magabíró polgárok élnek, akik képesek gondoskodni önmagukról, az szükséges, hogy legyen megfelelő mennyiségű és megfelelő minőségű munkahely.

Ezen kezdett el dolgozni a kormány, és nagy eredményeket értünk el. Én emlékszem még azokra a munkahelyszámlálókra, akik ironikusan figyelték azt, hogy a Fidesz-KDNP által megfogalmazott „tíz év alatt egymillió munkahely” célja teljesül-e. Aztán ezeket a számlálókat elkezdték megszüntetni a balliberális portálok, amikor észrevették, hogy időarányosan ezeket a célokat teljesítjük, és egyébként tíz év alatt meg is valósult ez a célkitűzés. 2010-ben nagyjából 3,7 millió ember dolgozott Magyarországon, 2020-ra, tíz évvel később pedig már közelítette a 4,7-et, most meg sok esetben már át is lépjük, és valóban, ahogy államtitkár úr is utalt rá, az egyik legjobb munkanélküliségi és foglalkoztatási mutatóval rendelkezünk az Európai Unióban. Ez annak ellenére is igaz, hogy az európai gazdaságot, így benne a magyar gazdaságot is megráncigálta mind a Covid, mind pedig a szomszédunkban zajló háború, mind pedig az arra adott, teljesen elhibázott európai szankciók. Ennek ellenére a foglalkoztatás szintje nem csökkent, azaz sikerült megvédeni a magyar emberek munkahelyeit, sőt idén és már tavaly is sikerült a munkahelyek reálértékét is emelni. Az a célunk, hogy ez a folyamat tovább tudjon folytatódni.

Azt gondolom tehát, hogy amikor munkahelyteremtésről, a munkahelyek megvédéséről, új munkahelyek létrehozásáról van szó, akkor a Fidesz-kormányban van hitele. Ha tehát itt van előttünk egy törvényjavaslat, amelyről államtitkár úr is szólt - és egyébként aki elolvassa is, világosan láthatja -, miszerint az a célja, hogy a foglalkoztatást minél rugalmasabbá tegye, hogy minél többen tudjanak bekapcsolódni a munka világába, akkor azt gondolom, hogy a mögöttünk hagyott 15 év alapján bizhatunk abban az emberek, hogy ez valóban így is lesz, mivel a Fidesz-KDNP-kormány folyamatosan figyeli a munkaerőpiacot, látja és érzékeli a felmerülő problémákat.

Ez a törvényjavaslat valójában egy létező problémára ad választ, ez pedig a mezőgazdasági idénymunkások problémája, merthogy az előttünk fekvő törvényjavaslat értelmében az idénymunkások korábbi 120 munkavégzési napja 90 nappal meghosszabbítható, és ez kielégíti azt az igényt, hogy nemcsak a tavaszi-nyári, de az őszi betakarítási idénymunka során is alkalmazható legyen a munkaerő. Ezzel a mezőgazdaság, az agrárium kérését teljesíti a kormány, és az ő nehézségeiket orvosolja ezzel a javaslattal.

Mi azért fogjuk támogatni ezt a javaslatot, mert egyrészt életszerű, másrészt pedig továbbra is segít abban, hogy minden magyar ember, aki dolgozni akar, az munkát is tudjon magának találni, és munkabérből tudja a saját és a családja életét biztosítani. Ezért a KDNP támogatja. Kérem, hogy tegyenek így önök is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Most megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány jogalkotási tevékenysége nagyon sok kivetnivalót hagy maga után. A jogalkotásról szóló törvény szerint a jogszabály előkészítője előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. A kormányban az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény 2025. évi módosításánál a legfontosabb szempont a minél magasabb költségvetési bevétel elérése volt. Ezt támasztja alá, hogy amíg a 2023. évben 42,2, a 2024. évben 46 milliárd forintot tervezett, addig a 2025. évre már 82,1 milliárd forintot irányzott elő költségvetési bevételként.

Az idénymunka és az alkalmi munka esetében már a 2025-ös költségvetést megalapozó törvény módosításai alapján másfélszeresére nőtt a közteher mértéke. Február 1-jétől idénymunkánál naponként a minimálbér 0,75 százalékát, alkalmi munka esetén 1,5 százalékát kell befizetnie a munkáltatónak. Ez 2024-hez képest 62 százalékos emelkedést jelent. Idénymunkánál 1334-ről 2181 forintra, alkalmi munkánál 2668-ról 4362 forintra emelkedett a munkások után fizetendő közteher.

Drasztikus változás volt, hogy 2025. július 1-jétől a munkavállaló éves szinten összesen maximum 120 napot dolgozhat egyszerűsített foglalkoztatás keretében, több munkáltató esetében is. Eddig munkáltatóként volt korlát meghatározva. Ezek a változások leginkább a mezőgazdaságot, azon belül is az élőlétszámot érintik.

(12.40)

A termelőknek nemcsak a megemelkedett költségekkel kell számolniuk, hanem azzal is, hogy a 120 napos korlátozás miatt nem találnak kétéves munkaeget, hiszen az időkeret nagy valószínűséggel a második félévben, az intenzív betakarítási időszakban fogy el a munkavállalóknál. Ez hátrányos lesz a munkavállalóknak is, aki akár több hónapra is munka és jövedelem nélkül maradhat. A munkaszerveződéssel történő állandó foglalkoztatás terhe olyan magas, amely a gazdálkodóknál kitermelhetetlen.

A kormány végül engedett a nyomásnak, és 2026-tól a mezőgazdasági idénymunka esetén a munkavállalóként irányadó 120 nap további 90 nappal meghosszabbítható, azzal, hogy a további 90 napra vonatkozóan magasabb közteher kell fizetni.

A lehetséges foglalkoztatási időtartam meghosszabbítása önmagában valamelyest enyhíthet a gondokon, de a közterhek megemlése sok vállalkozást ellehetetlenít. A hatékony megoldás az lehetne, hogy alapos elemzések alapján, megfelelő hatásvizsgálatok után komplex módon szabályozni a mintegy 150-180 ezer mezőgazdasági munkavállaló foglalkoztatási feltételeit.

A megváltozott szabályok miatt a munkáltatókat az egyszerűsített foglalkoztatás bejelentését megelőzően ellenőrzési kötelezettség terheli majd, amely alapján minden munkavállaló esetén vizsgálni kell, hogy az adott munkavállalónak van-e még lehetősége a fel nem használt egyszerűsített foglalkoztatás keretében. A hatóság ehhez elektronikus lekérdezési lehetőséget biztosít. Ez a munkáltatóknak az adminisztrációs teher növekedését is jelentheti. Arról nem is beszélve, hogy a munkavállalók bejelentésével foglalkozók nap mint nap fognak azzal szembesülni, hogy az állami adó- és vámhatóság rendszere bizony elég döcögösen működik. Vajon ezekben az esetekben hogyan lehet majd a bejelentést teljesíteni? Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Most megadom a szót Gelencsér Attila képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

GELENCSÉR ATTILA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! A mai napon egy olyan törvényjavaslatot tárgyalunk, amely egyértelműen a magyar munkavállalók és munkáltatók érdekeit szolgálja. Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény módosítása nemcsak a mezőgazdasági ágazat működését könnyíti meg, hanem egyensúlyt teremt a rugalmas foglalkoztatás és a munkavállalói jogbiztonság között.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt időszak tapasztalatai egyértelműen rávilágítottak arra, hogy az egyszerűsített foglalkoztatás szabályait szükséges volt szigorítani. Korábban egyes munkáltatók ezzel a formával visszaélve kikerülték a hosszú távú munkaviszony biztosítását, amely sok dolgozót megfosztott a társadalombiztosítási ellátásoktól.

A kormány felelősen lépett, és az új szabályozással biztosította, hogy az egyszerűsített foglalkoztatás valóban arra a célra szolgáljon, amelyre eredetileg létrehozták: az alkalmi és az ideiglenes munkák rugalmas kezelésére.

Az új módosítás azonban egy másik fontos szempontot is figyelembe vesz: a munkaerőpiac változásait és a magyar mezőgazdaság sajátosságait.

Tisztelt Ház! A mezőgazdasági ideiglenes munka különleges helyzetben van. Az elmúlt év adatai világosan mutatják, hogy havonta 20-44 ezer fő között mozgott a mezőgazdasági ideiglenes munkára bejelentettek száma, és több ezer munkavállaló esetében merült fel az igény a 120 napos időkorlát meghosszabbítására. A termelés szezonális jellege miatt a tavaszi-nyári időszak munkái után az őszi betakarítás és egyéb mezőgazdasági munkák már nem lettek volna megoldhatók, ha a jogszabály ezt nem engedélyezné.

Éppen ezért a mostani törvény módosítás reális válasz a gazdaság igényeire. A javaslat értelmében a mezőgazdasági ideiglenes munka esetében további 90 nappal bővíthet a ledolgozható idő, ezzel biztosítva, hogy az agrárágazat megfelelő munkaerőhöz jusson.

Tisztelt Képviselőtársaim! A módosítás emellett egy másik fontos ponton is könnyítést jelent a munkavállalóknak és a munkáltatóknak is. A jelenlegi szabályozás szerint egy munkavállaló egy munkáltatónál csak 90 napot dolgozhatott alkalmi munkában. Ez az észszerűtlen korlát most megszűnik. A jövőben a munkavállalók egy munkáltatónál is akár 120 napot dolgozhatnak, így nagyobb kiszámíthatóságot biztosítunk számukra, és rugalmasabbá tesszük a foglalkoztatást.

Tisztelt Ház! Ez a törvény módosítás nem csupán egy technikai változtatás, hanem egy átgondolt, felelős döntés, amely a magyar gazdaság érdekeit és a tisztességes munkavállalók jogait egyaránt figyelembe veszi. A kormány elkötelezett amellett, hogy olyan jogszabályokat alkosson, amelyek egyszerre támogatják a vállalkozásokat, ösztönzik a foglalkoztatást, és megvédik a munkavállalókat a visszaélésektől.

Összességében ez a módosítás egyensúlyt teremt, segíti a mezőgazdasági termelőket, biztosítja a munkaerőpiaci rugalmasságot, és garantálja, hogy az egyszerűsített foglalkoztatás továbbra is tisztességes keretek között működjön. Kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt az előremutató és felelőségteljes törvényjavaslatot. Köszönöm a figyelmet. *(Kovács Sándor tapsol.)*

ELNÖK: Megadom a szót Apáti István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! Menjünk bele egy kicsit mélyebben ennek a javaslatnak a boncolgatásába, mert éppen a lényeg, az egyik lényeges információ nem hangzott el, hogy vajon mi lehet az oka annak, hogy főleg a mezőgazdasági ideiglenes munkával, de részben talán az alkalmi munkával és a turisztikai ideiglenes munkával érintett munkavállalói réteg döntő többsége nem kíván, nem óhajt munkaszerződést kötni, munkaviszonyt létesíteni. Ugyanis ennek az az oka, tisztelt képviselőtársaim, hogy ez a réteg, amely egy korábbi azonnali kérdésre adott válasz szerint akár a 300 ezer főt is elérheti évente, tehát ez egy tekintélyes, figyelemre méltó réteg, olyan adósságszpirálba került, annyi tartozással küzd - és nemcsak devizaalapú hitelekéről van szó, államtitkár úr, hanem a legkülönfélébb tartozásokról, közüzemi számlákra kell gondolni, áruhitel, mindenféle szabad felhasználású kölcsön -, hogy a munkabérré vezetett végrehajtás vagy letiltás esetén akár 50 százalékot is elvinnének a fizetésükből, míg az ideiglenes munka vagy az egyszerűsített foglalkoztatás keretében részükre kifizetett javadalmazás vagy munkabér, hála istennek, nem vonható végrehajtás alá.

Nagy kockázatot vállalok azzal, hogy ezt elmondom, mert nem akarok önöknek tippeket adni

(Dr. Fónagy János: Tudjuk!), tehát nem azért mondtam, de örülök annak, hogy ezek az infók nagyjából megvoltak. Én nagyon remélem, hogy az ön realitásérzéke fog győzedelmeskedni a minisztériumban, és nem feltétlenül a Nagy Márton-i elmélkedés vagy elméleti közgazdaságtan fog tort ülni ismételt, ugyanis ha az a szemlélet, hogy minél több legyen az állami bevétel, vagy az állami bevétel maximalizálása a cél, akkor nagy baj lesz. Nekem mezőgazdasági idénymunkáról vannak közelebbi fogalmaim, de feltételezem, hogy a turisztikai idénymunka vagy az alkalmi munka sem lehet sokkal eltérőbb, főleg az alkalmi, az építőipari alkalmi munka nem nagyon térhet el ettől. Ugyanis az a helyzet, hogy ebben az esetben annyi pluszbért kellene fizetni a munkáltatónak, mezőgazdasági idénymunka esetén a gazdáknak, hogy az extrém mértékben fölhajtáná ismét az inflációt, hiszen nem tudják már a gazdák a sokadik tételt is benyelni. Majd mindjárt erre is visszatérek.

Ha pedig a jelenlegi munkabéren foglalkoztatják a mezőgazdasági munkavállalókat, és elvinnék a munkabérük felét végrehajtás kapcsán, 33 vagy inkább 50 százalékát, akkor meg nem jönnek el dolgozni, akkor vagy nincs, aki elvégezze a munkát, és bezárhat a bazár, és gazdák tömege fogja abbahagyni a termelést, vagy, ami szintén nemkívánatos, óriási kockázatot vállalva és 2 millió forint fejenkénti bírságot vállalva elindulnak a feketefoglalkoztatás felé. Egyik rosszabb, mint a másik, ezt mindannyian tudjuk.

Ugyanakkor, ha elfogadjuk azt, hogy az ezen munkavállalói rétegben rejlő speciális jellemzők igenis indokoltá teszik az egyszerűsített foglalkoztatás fenn tartását, sőt kibővítését, akkor már léptünk ebbe az irányba. Úgy látom, hogy van önökben elhatározás, és a 120 plusz 90 nap intézményének a bevezetése alapvetően egy jó lépés. Személy szerint egyébként én el tudnék képzelni ettől kicsit bővebb időkeretet, hiszen korábban azért volt arra lehetőség, hogy a több munkáltatónál végzett munkanapokat nem vagy nem feltétlenül számították egybe. Ha most jól értjük a javaslatot, akkor a 120 vagy - ha kimaxolják a lehetőséget - a 210 nap/év időkeret esetében egybeszámítandó a több munkáltatónál eltöltött idő.

(12.50)

Tehát értelemszerűen ennyi az összes lehetősége. Ha több munkáltatónál végez az adott munkavállaló különféle mezőgazdasági munkát vagy alkalmi munkát, vagy turisztikai idénymunkát, akkor is összeszámítva csak 210 napja van. Most az a helyzet, hogy a plusz extra 90 napra 3300 forint/fő/nap extra közterhet kívánnak kivetni, ha jól emlékszem. A 2200-hoz képest ez megint egy jó 50 százalékos emelkedés. Ezt eltűzöttnek véljük, eltűzöttnek tartjuk, ugyanis a gazdáknak és a turisztikai vagy éppen építőipari foglalkoztatóknak számos egyéb adóterhet és közterhet is meg kell fizetniük.

Tehát nehogy az a téves elképzelés vagy tévhit alakuljon ki azokban, akik esetleg ezt a vitát követik vagy a sajtóban utána néznek, hogy ezzel gyakorlatilag a munkáltatók mintegy mentesítve vannak a közteherfizetések

alól, vagy privilegizált helyzetbe kerülnek. Lehet, hogy van egy kedvezményezett helyzet, a munkaviszonyhoz kapcsolódó munkabérhez kötődő terhekhez képest valóban olcsóbb, valóban olcsóbb, és megvan az a rugalmasság, hogy ha időjárás vagy egyéb körülmények miatt adott hónapon belül nem kell minden munkanap behívni a munkavállalót, nem tudnak neki mindennap munkát adni, akkor nem kell feleslegesen kifizetni ezeket a közterheket. Be kell látni azonban, hogy a korábbi kedvezményes szintről a 2200 forintra történő emelés idén február 1-jétől, ez az egyszeri drasztikus emelés elég nagy megrázkódtatás volt ennek a szektornak, főleg a gazdáknak, erre a 90 napra pedig, amelyre szükség lesz, jelzem, szüksége lesz a munkavállalóknak is, hogy meg tudjanak élni, és a munkáltatóknak is, hogy legyen, aki a munkát elvégezze, eltűzött mértékű ez a 3300 forint. Lehet, hogy majd 2027-ben lehet erről is beszélni, de 2026-ra ez mindenképp erős.

Kérdeznék is, államtitkár úr, mert van egy kis zavar az erőben. Bontsuk három részre ezt a témakört! Ez, amiről most vitatkozunk, 2026. január 1-jétől lép hatályba. Tehát ez a 120 plusz 90 nap az ön expozéja szerint is 2026. január 1-jétől lép hatályba, magyarul, a 2026-os évre vonatkozik. De most akkor a 2025. évre kanyarodjunk vissza, mert a gazdákat - és most szűkítjük le a mezőgazdaságra - elsősorban ez érdekli. Erre az évre mennyi időkerettel tervezhetnek munkavállalónként? (Dr. Fónagy János: 120!) És az a 120 nap január 1-jétől december 31-éig terjed, egész évre értendő, vagy július 1-jétől december 31-éig? (Dr. Fónagy János: Második félévre.) Akkor mi a helyzet január 1-je és június 30-a között, vagyis az év első felében? Tehát ha július 1-jétől december 31-ig van 120 nap, akkor az úgy világos erre az évre. De mi a helyzet a jelen idővel, tehát a 2025. január 1-je és június 30-a közötti idővel? Mert itt azért van komoly kavargás.

Hozzám érkeznek ezek a kérdések. Számos gazda a lelkemre kötötte, hogy ezeket tegyük tisztába, és próbáljak ennek a végére járni, és ettől jobb fórumot vagy lehetőséget nem tudok, mint hogy itt tisztázzuk élő egyenes adásban, majd aztán ezeket a kérdéseket, válaszokat közzé lehet tenni. Higgyék el nekem, a munkáltatók, főleg a gazdák döntő többsége nem adrenalinfüggő! Nem szeret azon idegeskedni, nem szeret gyomoridegben élni amiatt, hogy mikor jön ki a munkaügyi hatóság és fogja meg őket esetleg feketefoglalkoztatáson, mert 2 millió forint/fő/alkalom bírsággal gyakorlatilag teljes mértékben tönkretesznek egy kisebb vagy közepes családi gazdaságot. Vagy abban az évben az egész családi gazdaság csak azért gályázik, hogy ezt a bírságot ki tudja fizetni, és véletlenül se szeretnének időkeret túllépése, adminisztratív problémák vagy félreértések miatt ilyen helyzetbe kerülni.

Én próbálnám önöket meggyőzni arról, hogy most január 1-jétől léptessék hatályba, vagy ha most hajthatatlannak bizonyulnak, amire elég nagy esélyt adok, esetleg menet közben tartsuk fenn az átértékelés, a felülvizsgálat lehetőségét, mert higgyék el nekem, hogy úgy az idei évre, mint a következő évre a 2200 forint/munkavállaló/nap közteher bőségesen

elég. Gondoljanak bele! Ha a gazdaembernek, aki ezt kifizeti, 10 főt kell foglalkoztatni - nem esek túlzásba, mondjuk, játsszunk kerek számokkal, de ezeket eléggé alulszámolom -, az 10 ezer forint/fő/napszám, 100 ezer forint munkabéreköltség egy napra és 22 200 forint még ennek az állami közterhe. Ha megmaradt volna az eredeti ezeralahányszáz forint, és nem akarnák ilyen módon kizsigerelni, akkor egy emberrel többet tudna foglalkoztatni ez a gazda.

De jelzem önöknek, hogy mi a fő probléma, ne hogy azt gondolják, hogy a gazdatársadalom megint csak sír-rí és panaszkodik. Nem erről van szó. Arról van szó, hogy részben a Covid nevű világprojekt, részben a háború, de nagyjából az elhibázott gazdaságpolitika hatására az elmúlt öt évben kétszeresére vagy háromszorosára nőttek a vegyszer- és permet-szerköltségek, legalább ilyen mértékben emelkedtek a műtrágyaköltségek, 1,5 euróba kerül egy liter gázolaj, amelynek több mint fele jövedéki adó és áfa, amelyet szintén megfizetnek a gazdák, és minden egyéb anyagköltség, a gépek fenntartásával járó költség drasztikusan megemelkedett, a termékeink és terményeink felvásárlási ára pedig az 5-10 évvel ezelőtti szinten van. Semmi gond nem lenne, ha inflációkövető lett volna ezeknek a felvásárlási ára.

Legközelebbi rálátásom, kérem tisztelettel, az almára van. Az almákat, vagy a sokszor általam negatív értelemben megcsodált almának nevezett gyümölcsöket kilogrammonként 500 és 2000 forint közötti áron árulják a multik. Olyat, hogy a léalmába szégyelljük beletenni, sokszor olyan van kint a nagy multiáruházláncok polcain. Tőlünk, gazdatársainktól 100-150 forint - és a 150-nel már túloztam - közötti felvásárlási áron viszik el. A parasztember verejtékes munkájának gyümölcsét szokás szerint külföldi multik zsebelik be, a mi zsírunkon gazdagodnak. Éppen annyi vért nem csapolnak le rólunk az állammal karöltve, hogy még, még, még tudjunk termelni, hogy ne adjuk fel, ne dobjuk be a törölközőt, de egész őszintén annak a javát, amit 100-150 forintért megvesznek a magyar parasztemberektől, elveszítjük. De szerintem minden gyümölcsfélére, minden zöldségre ugyanezt el tudják mondani azok, akik az adott zöldséget vagy gyümölcsöt megtermelik. Ha 5-10 évvel ezelőtti felvásárlási árat fizetnek ki, akkor meddig lehet ezt folytatni?

Ilyen körülmények között, gyakorlatilag változatlan felvásárlási árak mellett, kétszeresére-háromszorosára növekedett kiadási tételek mellett emelik meg 2200, majd a plusz 90 napra 3300 forint/fő/munkavállaló összegre a közterhet. Teljes összességében kell tehát ezt vizsgálni. Érdemes lenne, tisztelt államtitkár úr és tisztelt kormánypárti képviselők, egy ilyen jellegű állami beavatkozáson is elgondolkodni, egy ilyen jellegű árszabályozáson, mert ha a felvásárlási árak is megfelelő szinten lennének, higgyék el, semmi kifogása nem lenne a magyar parasztembereknek akár a 3300 forintos munkavállalónkénti napi költség megfizetésével, gond nélkül ki tudnák gazdálkodni. De most, amikor „nesze, sánta, itt egy púp” alapon újabb

és újabb sarcok érkeznek, akkor érthető ez az ellenállás.

Próbálok, ha mást nem, a politikai túlélési ösztöneikre hatni, mert ez az a társadalmi réteg, ahonnan még jelentős számú, szabad szemmel is jól látható mennyiségű szavazatra számíthatnak. Ha a gazdatársadalmat teljes mértékben maguk ellen hangolják, rövid távú, a költségvetés bevételi oldalát szem előtt tartó téveszmétől vagy túlzásoktól vezérelve, annak önök fogják látni a kárát. Persze, ez engem hidegen hagy, megmondom őszintén, de az már nem hagy hidegen, hogy rengeteg ember úgy érzi, higgyék el, hogy gyakorlatilag azért dolgozik, hogy fenntartsa a munkahelyeket, amelyek egyre többre kerülnek, főleg most már, meg dolgozzon az államnak, megtermelje a multiknak a polcokra valót. Ennek a gyümölcsét igazából az állam látja, meg a multi.

Az már más dolog, bár részben idekapcsolódik, hogy milyen mértékben tartja fenn a magyar mezőgazdaság EU-s támogatásoktól, normatív és pályázaton elérhető támogatásoktól való rendkívül erős függőségét. Ez a függőség nagyon jelentős mértékben csökkenthető lenne normális, tisztességes felvásárlási árak garantálásával. Most elkezdtek a másik oldalról a hatóságjár-szabályozásokat. Érdemes lenne ezt csomagban, egy egységes szemlélettel kezelni, mert a multinak például az egyik módszere lesz, hogy még nyomottabb árakon akarja majd a magyar parasztemberektől megvásárolni akár a zöldséget, akár a gyümölcsöt, vagy bármilyen más terméket, terményt, feldolgozott terméket, teljesen mindegy, mit mondunk. Még inkább le akarja nyomni az árat, mert majd akkor ott akarja meghúzni, és a gyenge érdekképviselettel rendelkező gazdatársadalom egyre nehezebb helyzetbe fog kerülni. Ha legalább van egy olyan tényező, ami csak az államtól függ, amibe nem szólnak bele a multik semmilyen ármánykodással, akkor nehogy már azon dőljön be a költségvetés, hogy az a plusz 90 nap is megmarad 2200 forinton!

(13.00)

Vagy segítsenek olyan felvásárlási árak megteremtésében, amelyek mellett nem gond a 3300 forint kigazdálkodása.

Ráadásul arra a bizonyos szüreti időszakra az a plusz 90 nap nem biztos, hogy elég lesz. Tehát nagyon kientizik ezzel a 120 plusz 90-nel. Ebben is tartásuk fenn a rugalmas gondolkodás lehetőségét, hiszen lehet, hogy elegánsabb lett volna egy 120 plusz 120 nap, és akkor mindenki gyomoridegtől és ideggyörcstől mentesen tudná tervezni, nem lenne időkeret-túllépés, nem kellene tartani semmi egyéb problémától.

(Az elnöki széklet dr. Oláh Lajos, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azt a lehetőséget meg végképp ne vegyék el a munkavállalóktól, hogy amit ott keresnek a gazdánál, azzal gazdálkodhassanak. Nyilván fontos a tb-ellátás, én ezt nem vitatom, de sokkal fontosabb, hogy a munkaerő megmaradjon, legalább a maradék magyar munkaerő

megmaradjon, legalább ezek az emberek ne menjenek el, ne vándoroljanak el máshová, mert személy szerint azt gondolom én, és azt gondolja a legtöbb gazda, hogy nem szeretne bangladesiekkel meg a Jóisten tudja, hogy az Úristen milyen teremtményeivel a világ másik feléből termelni, szüretelni és egyéb munkákat elvégezni, és nemcsak a nyelvi nehézségek okán, hanem egyébként is. Köszönöm. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszöntök mindenkit. Kérdezem, hogy kíván-e még bárki a felszólalás lehetőségével élni. *(Nem érkezik jelzés.)* Tisztelt Országgyűlés! További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az általános vitát lezárom.

Kérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Csak emlékeztetőül mondom, hogy a legutolsó napirend, amit tárgyalunk, az az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény módosítása, úgyhogy minden más kérdés valóban fontos, valóban érdekes, de messze meghaladja ennek a törvényjavaslatnak a kereteit.

Ami pedig ennek a kereteit illeti: ez viszont bizonyos mértékben lényegesen több, mint amiről itt az elmúlt percek szóltak, hiszen itt a Házban arról a 40-45 ezer főnyi mezőgazdasági idénymunkásról beszélünk túlnyomórészt, akkor, amikor talán éppen Apáti képviselőtársam hozzászólásában előfordult az a valós szám, hogy 300 ezer alkalmi és idénymunkás foglalkoztatott van. Tehát nem volt szó az építőiparról, nem volt szó a vendéglátóiparról, nem volt szó egy sor más olyan dologról, ahol idénymunkásokat a munka jellegénél fogva foglalkoztatnak.

Arról is szó volt a bevezető részben, talán Hollik képviselőtársam, nem, Gelencsér képviselőtársam említette, hogy alapvetően azért változtak a foglalkoztatás szabályai, részben jelentősen javultak, hiszen 4,7 millió ember dolgozik ma Magyarországon. Nagyon jó, hogy túl vagyunk azokon a nehéz évtizedeken, amikor a társadalomnak minden felmérés szerint a fenyegetettség réme elsőként a munkanélküliség volt. Ma már nem, ma már munkaerőhiánnyal találkozunk Magyarországon. Éppen ezért nagyon fontos, hogy ennek a mintegy 300 ezer embernek a foglalkoztatási viszonyát úgy rendezzük, hogy az idénymunka minden praktikuma mellett azért a társadalombiztosítási jogosultságukat ne veszítsék el, hiszen ahol a munkavállaló visszaélésszerűen alkalmazza ezeket a szabályokat, ott ezek az emberek kiesnek a teljes körű társadalombiztosításból és nem utolsósorban a későbbi nyugdíj lehetőségéből.

Apáti képviselőtársam, engedje meg, mert ez egy konkrét kérdés volt, és valóban nagyon fontos annak a több tízezer embernek az egyértelmű tájékoztatása, hogy 2025-re, az első félévre, tehát január 1-től június 30-ig a korábbi szabályok vonatkoznak, magyarán 90 nap *(Sic!)*, viszont 2025-re annyi a pluszlehetőség, hogy a második félévre viszont a teljes 120 nap. Tehát

függetlenül attól, hogy az első félévben a 90 nappól *(Sic!)* mennyit használt föl, július 1-től december 31-ig 120 nap áll rendelkezésre. Ez csak 2025-re vonatkozik, 2026-ban pedig az új szabályok elfogadása esetén az új szabályok lesznek az irányadók.

Ami pedig az állami szándékot illeti: Földi Judit képviselő asszony talán azzal kezdte a felszólalását, hogy nekünk egyetlenegy célunk van, a minél nagyobb költségvetési bevétel elérése ezen javaslat révén, hiszen emeljük a többlet alkalmi munka járulékát. Nem, az elsődleges célunk az, hogy lehetőleg minél több munkavállalót irányítsunk a rendes munkaviszony keretei közé. Erre egyébként a megváltozott foglalkoztatási körülmények is reményt és okot adnak. Kérem, gondoljanak arra, hogy korábban az egyértelműen idényjellegű vendéglátóipar egyre inkább igyekszik megőrizni a munkavállalóit, és igyekszik ma már részben a szezon, tehát a kvázi idegenforgalmi szezon széthúzásával - igazodva az állam és a kormány erre irányuló törekvéseihez - széthúzni a szezont, és nem utolsósorban számos olyan vendéglátóipari egység van, amelyik ilyen-olyan üzleti lehetőségeket kihasználva 12 hónapos, tehát folyamatos foglalkoztatást és ezáltal a rendes munkaviszony létesítését és alkalmazását teszi lehetővé. Csak példaképpen mondom, hogy részben például ma már azért a Balaton körül vannak egész évben működő vendéglátóipari egységek, a szállodák jelentős részben ma már 12 hónapon keresztül működnek, ahol pedig nem, tudok olyan példáról, ahol az üzemi konyhát átállították - egyébként korábbi, sok évtizeddel ezelőtti gyakorlatot követve - gombóc és fagyasztott termékek gyártására, aminek én személy szerint nagyon örülök. Úgyhogy van egy ilyen általános törekvés, és ennek igyekszünk eleget tenni.

Apáti képviselőtársam hangsúlyozta, hogy az idénymunkákra - és talán ezzel kezdte a hozzászólását - alapvetően a gazdasági nehézségek adnak okot. Tisztelettel, én ezzel vitatkozom. *(Dr. Apáti István: Nem! Félreértett!)* Az idénymunkákra, és itt már én is a mezőgazdasági idénymunkákról beszélek elsősorban, alapvetően ezeknek a munkáknak az idényjellege adja az okot. *(Dr. Apáti István: Félreértett!)* Dinnyét akkor kell szedni, amikor megérik. Úgyhogy nem vitatva a mezőgazdasági kistermelők gazdálkodási nehézségeit, bár rendkívül jelentős forrásokat biztosít az állam a családi gazdaságok és egyáltalán a mezőgazdasági kistermelők működési feltételeinek a javítására, itt azért alapvetően az idénymunkáról beszélünk.

Úgyhogy megköszönve a Fidesz és a KDNP támogatását - ha jól értettem, Földi Judit képviselő asszony nem támogatta a javaslatot, Apáti képviselő úr meg még bizonytalan *(Dr. Apáti István: Várakozó állásponton helyezkedem.)*, arra szeretném biztatni, hogy még egyszer tanulmányozza át a törvény tervezetét, és az ezt követő bizottsági munka során, ha még van további kétsége vagy esetleg módosító javaslata, azt tegye meg, és támogassák a javaslatunkat.

Köszönöm a megmaradt képviselőtársaim figyelmét, elnök úrnak a lehetőséget. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

(13.10)

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/11146. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót Gondola Csaba úrnak, az Energiaügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, öné a szó.

DR. GONDOLA CSABA energiaügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt években alaposan megváltozott a bennünket körülvevő világ. Európában a legfontosabb hívószavak a Covid, a konfliktus és a klíma lettek. Mindegyik eseménynek, illetve jelenségnek alapvető hatása van mind hazánkra, mind pedig a közvetlen környezetünkre. Ezek hatására ugyanis felborultak az eddigi, évtizedes ellátási és kereskedelmi láncok, kilóttak az energiaárak, illetve új technológiák kerültek előtérbe. Így vagy úgy, de ezek hozzájárulnak az ipar és a gazdaság szerkezeti átalakulásához, amelyet a versenyképesség biztosítása érdekében minden nemzetállamnak le kell követnie.

A globális trendeket tehát lokális, gyakorlatias irányba kell terelni, és ésszerű, helyben megvalósítható intézkedések mentén előmozdítani a fenntartható növekedést. Magyarország Kormánya számára alapvető törekvés az energiaellátás biztosítása, a megújuló energiaforrások hasznosításának növelése, valamint a nemzeti energia-infrastruktúra fejlesztése, vagyis összességében az energiaszuverenitásunk erősítése, mindezt ésszerű és gazdaságilag fenntartható módon.

Határozott álláspontunk, hogy az energiahatékonyság nem ideológiai kérdés, hanem gazdasági szükség-szerűség. A világban zajló folyamatok egyértelművé tették, hogy azok az országok, amelyek időben alkalmazkodnak az új kihívásokhoz, versenyképesebbek és hosszú távon is jobban erősödik gazdasági függetlenségük.

Az Energiaügyi Minisztérium strukturális átalakításának köszönhetően a korábban is a tárcához tartozó szakterületekre most még nagyobb figyelem összpontosul, és célzottabb szakpolitikai eszközökkel segítjük a fenntartható energiagazdálkodás megvalósulását. Célunk, hogy az emberek számára továbbra is az Európában legalacsonyabb áram- és gázárak tudjuk biztosítani. Az energiahatékonyság növelése érdekében pedig a legmodernebb technológiák alkalmazását és az ipari energiafelhasználás racionalizálását sürgetjük.

Tisztelt Ház! A fentiek szellemében az energiahatékonyságról szóló törvény módosítása az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer koncepcionális átalakítását tartalmazza. Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer javasolt átalakításával hatékonyabban segítjük a tartós energiamegtakarítást eredményező beruházásokat, célzottan támogatjuk a magyar

családokat otthonaik felújításában, és amellelt, hogy az energia ára nálunk a legalacsonyabb, további intézkedésekkel mozdítjuk elő, hogy a háztartások energiaszámlája még tovább csökkenjen, hiszen az energetika-
ilág korszerűbb lakóingatlanok kevesebb energiát fogyasztanak.

A módosítások ösztönzik az épületfelújításokat, csökkentik a lakosság rezsiköltségeit, valamint beruházásokat teremtenek, ezáltal fellendítve a hazai építőipart. A módosítások a kötelező lakóépület-felújítási arány meghatározásán keresztül a lakóingatlanok energetikai korszerűsítéséhez is hozzájárulnak, még több állampolgárt segítve ahhoz, hogy önerő nélkül is rezsicsökkentést eredményező beruházásokat valósítsanak meg.

Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer állampolgárok általi igénybevételét a kötelező tájékoztatási felület fenntartásával biztosítjuk, ezáltal széles körben ismertté tesszük, ahol a lakosság tájékozódni tud majd az igénybevétel feltételeiről és lehetőségeiről. Emellett az energiahatékonyságról szóló törvény módosításával, a hosszabb élettartamú lakó- és középület-felújítások ösztönzésén és a rövid élettartamú energiamegtakarítások visszaszorításán keresztül hozzájárulunk Magyarország energiamegtakarítási céljaihoz. A módosítás az energiamegtakarítások hitelezését és ellenőrzését is megerősíti, ami az energiamegtakarítási intézkedések sikeres végrehajtásának feltétele.

Tisztelt Ház! A megvitatásra benyújtott törvényjavaslat jelentősen hozzájárul Magyarország energiafüggetlenségének erősítéséhez, valamint az energiahatékonyság növeléséhez. Ezért kérem a tisztelt képviselőket, hogy hozzászólásaikkal, szakmai javaslataikkal, szavazataikkal támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót F. Kovács Sándornak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Képviselő úr, parancsoljon, öné a szó.

F. KOVÁCS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Államtitkár úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvény az egyik legfontosabb törvény, amit a mai napon tárgyalunk, hiszen a többi törvény is fontos, de egy államnak biztosítani kell az állam működéséhez az olcsó, könnyen elérhető energiát. És nemcsak ez a cél, hogy olcsó és könnyen elérhető energia legyen, hanem lehetőleg hatékonyan használjuk fel, és mindenképpen figyelni kell, hogy környezetvédelmi megfontolások alapján is. Tehát egy összetett, nagyon sok szempontot figyelembe vevő törvényjavaslatról van szó.

Az előttünk fekvő, energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításáról szóló T/11146. számú törvényjavaslat célja a felülvizsgált nemzeti energia- és klímaterv energiahatékonysági területén, hogy az ország végsőenergia-felhasználása 2030-ban

ne haladja meg a 740 Petajoule szintet, és 2030-ig 330 Petajoule halmozott végsőenergia-megtakarítás jöjjön létre. Az energiahatékonyság területén vállalt célokat a kormány 74 százalékban alternatív szakpolitikai intézkedésekkel, 26 százalékban az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerrel tervezi elérni.

A módosítások az energia- és klímatervben 2030-ra vállalt halmozott végsőenergia-megtakarítási cél elérését segítik elő az EKR-kötelezettség mértékének emelése, a hosszabb élettartamú intézkedésekből származó megtakarítások ösztönzése, valamint a rövid élettartamú intézkedésekből származó energiamegtakarítások visszaszorítása révén.

A javaslat fontos eleme az EKR-kötelezetten energiamegtakarítási kötelezettségének emelése, valamint a kötelezettségi időszak meghosszabbítása 2035-ig. A rövid élettartamú intézkedésekből származó hitelesített energiamegtakarítások elszámolásának tiltása minimum hatéves élettartamú intézkedésekből származó hitelesített energiamegtakarítással történő teljesítés előírása kötelező lakóépület-felújítási aránnyal.

Tisztelt Ház! A javaslat kapcsán fontos megemlíteni, hogy Magyarország jó úton halad az energiahatékonyság, az energiatakarékosság és az energiafelhasználás terén. Látható, hogy 2023 után tavaly is mintegy negyedével kevesebb földgázt használtunk fel Magyarországon a nemzetközi energiaválság előtti szintnél. A megspórolt mennyiségekkel erősítjük az energiafüggetlenségünket és a hazai fogyasztók ellátásának biztonságát.

A jelentős megtakarítás az importkitettséget csökkentésén túl hozzájárul a környezet megóvásához is. A lendületes napelemes felfutást az energiatárolói kapacitások gyors bővítésével tehetjük még hatékonyabbá.

Az energiabiztonság nem csupán gazdasági kérdés, hanem egyben stratégiai és nemzetbiztonsági ügy is. Ennek kulcselemei az atomenergia, a megújuló energiaforrások és a földgázellátás stabilitása. A pontos számokat tekintve a nemzetközi energiaválság előtti utolsó évben, 2021-ben 11,2 milliárd köbméter földgáz fogyott Magyarországon. A felhasználást azóta mintegy negyedével sikerült visszaszorítani. A jelentős megtakarítás 2024 adataiból is kimutatható: az összesen mintegy 8,5 milliárd köbméteres éves igényből 3 milliárd köbméter volt betudható a háztartásoknak tavaly.

Az elmúlt esztendőben 1,9 milliárd köbméter közelébe nőtt a magyarországi földgáztermelés, mely a teljes hazai szükséglet több mint ötödét fedezi, a háztartásoknak mintegy kétharmadát fedezhetné. Elnézést, az iparénak az ötödét, a háztartásokénak kétharmadát fedezhetné.

(13.20)

A földhő hasznosításának felfutása 2035-ig 1-1,2 milliárd köbméter földgáz kiváltását eredményezheti környezetkímélő alternatívaként. Magyarország földgázfogyasztása az utóbbi években jelentős

átalakuláson ment keresztül. Az ipar, a háztartások, az energiaellátás számára továbbra is kulcsfontosságú a földgáz, de energiahatékonysági intézkedések és az alternatív források térnyerése miatt a fogyasztás csökkenő tendenciát mutat.

A hosszú távú szerződések és az új beszerzési útvonalak, például az LNG-terminálok és a közép-ázsiai források hozzájárulnak Magyarország energiafüggetlenségének növeléséhez. A cél az, hogy a földgáz szerepe fokozatosan csökkenjen, és a helyét minél inkább a nukleáris energia, valamint a megújuló források vegyék át. Ehhez szükség van az energiahatékonyság javítására, az épületek korszerűsítésére, valamint a hazai biogáz- és hidrogénprojekt fejlesztésére is.

A gázfogyasztás visszaesése sokat használ a klímavédelmi törekvések sikerének. A fosszilis alapú energiatermelés már 2023-ban 18 százalékkal csökkent hazánkban, miközben a naperóművek 2022-höz képest másfélszer több áramot állítottak elő tavaly. Az energiaszektor zöldítése nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásában 2030-ra kitűzött 40 százalékos csökkentést Magyarország már hét évvel korábban teljesítette, és 43 százalékos teljesítménnyel már meg is haladta.

Fontos megemlíteni, hogy a naperóművek tavaly már az áramtermelés negyedét biztosították Magyarországon - ez a legmagasabb arány Európában -, és óriási kapacitású tárolók bővítésével megtámogatva tölthetik be maradéktalanul a küldetésüket. A zöldenergia tervezhetőbb felhasználása a környezetkímélő és takarékos fogyasztás mellett előmozdítja a piaci áramárak leszorítását, jelentősen enyhítve a napközbeni kilengéseket.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Elmondható tehát, hogy Magyarország nem zöldálmot kerget, hanem fenntartható és megfizethető jövőt képzel el. Alapvető cél, hogy csökkentsük hazánk külföldi energiafüggőségét más országoktól, erősítsük szuverenitásunkat az energetika területén, de észszerű és gazdaságilag fenntartható mértékben.

A magyar energiaszuverenitás két pillére a nukleáris energia és a megújuló energia. Magyarország villamosenergia-termelésének gerincét a Paksi Atomerőmű adja, amely jelenlegi kapacitásával az ország áramellátásának több mint felét biztosítja. A Paksi Atomerőmű bővítése, azaz a Paks II. projekt kulcsfontosságú annak érdekében, hogy hosszú távon is fenntartható, stabil, megfizethető energiát biztosítsunk. A két új blokk együttes teljesítménye 2400 megawatt lesz, amely jelentősen növeli hazánk önálló energiatermelési képességét. Az új blokkok működése garantálja, hogy Magyarország továbbra is alacsony karbonkibocsátású és versenyképes energiához jusson, miközben csökkenti az importfüggőséget. Az időjárásfüggő energiaforrások, elsősorban a napelemek felhasználásának területén jelentős fejlődés történt az elmúlt években, de Magyarországnak más adottságai is vannak, amit ki szeretnénk használni. Ilyen például a geotermikus energia, amelynek fejlesztésére már nagyon jó elképzelések és nagyon jó tervek készültek.

Én azt gondolom, hogy Magyarország egy geotermiai nagyhatalom. Izland után talán mi vagyunk a második legerősebbek geotermiában, és még mindig nem használjuk ki ezt eléggé.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezek ismeretében úgy vélem, hogy a törvényjavaslat támogatandó rendelkezéseket tartalmaz, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Szabadi Istvánnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának, aki a pulpituson kívánja elmondani hozzászólását. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Az Európai Unió energiahatékonysági irányelve előírja a tagállamok számára, hogy 2030-ra az együttes energiafogyasztásukat a 2020-as adatokhoz képest további 11,7 százalékkal csökkentsék, ami álláspontunk szerint alapvetően elhibázott elvárás, és túl nagy terhet ró a tagállamokra.

A törvényjavaslat indoklása szerint Magyarország a nemzeti energia- és klímatervben 2030-ra vállalt halmozott végső energiamegtakarítást 74 százalékban alternatív szakpolitikai intézkedésekkel, 26 százalékban pedig energiahatékonysági kötelezettségrendszerrel tervezi elérni. Mivel a jelenlegi kötelezettség mértéke nem elegendő a cél eléréséhez, a törvényjavaslat megemeli az EKR-ről elvárt vagy az EKR-től elvárt megtakarítási kötelezettséget; 2035-ig meghosszabbítja a kötelezettségi időszakot; megszünteti a rövid élettartamú intézkedésekből származó energiamegtakarítások elszámolhatóságát, helyette a hosszabb élettartamú intézkedésekből származó megtakarításokat ösztönzi.

Ennek érdekében ez év második félévében, valamint a 2026-os és 2027-es években az éves EKR-megtakarítási kötelezettség 0,5 százalékról 1,4 százalékra, vagyis közel a háromszorosára nő. Álláspontunk szerint az ugrásszerű megtakarítás növelési kényszere drasztikus áremelkedést fog okozni a hosszú távú épületfelújítási stratégiánál. Ez a 2021-2027 közötti kohéziós célú támogatások kifizetéséhez készült, melynek végrehajtásából már csak két év van hátra, ezért az idő rövidsége megemelheti az árakat. Megjegyezni kívánjuk azt is, hogy az EU éghajlatvédelmi, illetve energetikai célokra hivatkozva teljesíthetetlen épületszigetelési előírásokat szorgalmaz.

Kedves Képviselőtársaim! Egyetértünk azzal, hogy az üzemanyagár-emelkedés megelőzése érdekében a benzinkutak mentesítésre kerülnek a kötelezettség emelése alól, mivel a jelenlegi EKR-kötelezettség már így is 11 forint adóterhet jelent az üzemanyagokon. Azért szeretném mindenki szíves figyelmét felhívni arra, hogy 2019-ben még 1 forint volt.

A Mi Hazánk Mozgalom nem tartja helyénvalónak, hogy az Európai Unióban az energiapolitikát kritikátlanul a klímapolitikának rendelik alá, ez helytelen! A fosszilis energiahordozók kiszorítása érdekében például Németországban az atomerőműveket már mind lekapcsolták. A feketeszén- és a barnaszén-tüzelésű erőművek leállítása is folyamatosan történik. Közben példátlan mértékben épülnek szél- és naperőmű-kapacitások, amelyekkel nem oldható meg az energiaellátás, mert a teljesítményük időjárástól függően változik, tehát szükség van kiegészítő erőművekre.

Ezzel szemben a Mi Hazánk Mozgalom a hibrid energiapolitikát támogatja, amelyben ugyanúgy helye van az atomenergiának, mint a megújuló energiaforrásoknak. Az energiafüggetlenség elérése a cél, és a hibrid energiapolitika támogatása mindenképpen ezt a célt szolgálja.

Magyarországon csak fosszilis energiaforrásokból rendelkezünk elegendő tartalékkal, ami akkor is igaz, ha a megújuló energiaforrásaink jelenlegi 13 százalékos részesedését öt-tíz éven belül megkétszerezjük. Álláspontunk szerint a túlzottan nagy mértékű importunk jelentős kockázatokkal jár.

(A jegyzői székben Földi Lászlót Mihálffy Béla váltja fel.)

Tisztelt Országgyűlés! Az energiaellátásban a prioritást az atomenergiának, a geotermiának, a vízenergiának és a hulladékhasznosításnak kell adni. Problémát látunk abban, hogy egyre gyakrabban kell csökkenteni a Paksi Atomerőmű termelését a villamosenergia-rendszer egyensúlyának fenntartása érdekében. Az intézkedés műszakilag indokolt, de gazdasági szempontból hiba. Az ország legolcsóbb áramát adó létesítményét fogják vissza azért, hogy ez idő alatt a gyakran jó minőségű termőföldekre épült ipari napelemparkok onthassák az áramot. Szakértői számítások szerint annyi szántóföldet vettek el az országtól, amelyen Miskolc város kenyérszükségletét meg lehetne termelni.

Tisztelt Ház! Javasoljuk, hogy a gárdonyi olajszennyezés miatt elértéktelenedett termőföldet vásárolja fel a MOL, olyan áron, hogy ebből a tulajdonosok tudjanak máshol földet venni, és a meddővé vált területen csináljanak napelemparkot, ne a több aranykoronás szántóföldeken. Ez csak egy példa volt.

A MAVIR Zrt. adatai szerint 2024 novemberében 4 gigawatt fölé nőtt az ipari naperőművek teljesítménye Magyarországon, ami a Paksi Atomerőmű összteljesítményének a kétszerese. Amikor nagyon süt a nap, és a Paksi Atomerőmű leállítása sem segít, a kormány a felesleges áramot szlovák és osztrák cégeknek adja tovább, amivel nem értünk egyet.

(13.30)

Magyarország az ipari energiahatékonyságban az uniós lista végén kullog, ennek ellenére a miniszterelnök úr szerint iparra épülő gazdaságra és ipari

beruházásokra van szükség. Gázerőműveket építünk, hogy kiszolgáljuk a nagyipari központokat. Ha Magyarország akkumulátorgyártó nagyhatalom lesz, Lantos Csaba miniszter úr nyilatkozata szerint a hazai áramfogyasztás 2030-ra évi 44 terawattóráról 68 terawattórára nő, vagyis annival, mint a működő Paksi Atomerőmű éves termelése. Az irány lehet, hogy nem a legmegfelelőbb.

A kormány energiaigényes és anyagigényes gazdaságot alakított ki, miközben az országnak egyik sincs. Ezzel növeljük függőségünket. A magyar gazdaság nagyon függ az autópártól és a kapcsolódó tevékenységektől, mint az akkumulátorgyártás. Ezek a leginkább válságnak kitett ágazatok. A kormány óriási gazdasági és politikai kockázatot vállalt azzal, hogy Magyarországot akkumulátorgyár-nagyhatalommá akarja tenni. 2017 óta nagyságrendileg 8000 milliárd forint akkumulátorgyár- és 3000 milliárd forint elektromosautógyár-beruházást jelentett be, ami összesen 11 000 milliárd forint beruházást jelent. Ha ezt a pénzt az önellátás fejlesztésére költené a kormány, akkor a Kárpát-medence éléskamrája lehetnének, és az önellátás új történelmi korszaka köszönhetne rá Magyarországra.

Egyébként szemmel láthatóan a kormány kockázatvállalása nem is jött be. Tavaly a GDP mindössze 0,6 százalékkal nőtt, ezen belül a járműgyártás volumene 9 százalékkal, az akkugyártás 51 százalékkal esett vissza, amit a német autópárnak való jelentős kitértségünk okoz. Németország gyenge konjunktúrális helyzete az erőteljes gazdasági függés miatt baljós előjel Magyarország számára, különös tekintettel arra, hogy Donald Trump védővámokkal akarja lenyomni a német autópárt az Egyesült Államokban.

Tisztelt Országgyűlés! Az energiátárolással kapcsolatban kifogásoljuk, hogy az akkumulátoros áramtermelés többszörösére, akár tízszeresére növeli meg az energia árát. Magyarország legnagyobb energiátárolója épül 8,5 milliárd forintból Szolnokon, amely még jobban megdrágítja az eddig is nagyon drága energiát. Mindezért egy olyan akkumulátortelepelt kapunk, amely az ország energiaszükségletét legfeljebb 90 másodpercig tudná tárolni. A legfinomabb szó erre talán az, hogy nem kifizetődő.

Összességében a törvényjavaslat indokolatlan terhet ró az energiaszolgáltatókra. Biztonságunk és szuverenitásunk érdekében fel kell készülnünk a fosszilis energiaforrásokból több száz évre elegendő tartalék környezetbarát hasznosítására, mert más forrás elegendő mennyiségben nem áll a rendelkezésünkre. Fontosnak tartjuk azt is, hogy a lignitkészlet nagyobb hangsúlyt kapjon, mert a bányákban száz évre elegendő szénvagyont találhatók. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Hollik Istvánnak, a KDNP képviselőcsoportja vezér-szónokának. Képviselő úr, parancsoljon, ön é a szó.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr!

Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Ha megengedik, egy picit távolabbról kezdem, mint ahogy államtitkár úr, illetve képviselőtársam is ismertette a javaslat lényegét. Szerintem arról érdemes beszélni itt az Országgyűlésben, hogy elkerülhető-e Európában és a világban a zöldátállás, és ha ez nem kerülhető el, akkor ezt hogyan érdemes megcsinálni. Erre volt Nyugat-Európának - meg Brüsszelnek is - egy elég világos receptje. Ezt hívjuk mi ilyen „görögdinnye zöldmegoldásnak”, ami kívülről zöld, de belülről valójában vörös, mert hogy pontosan úgy működik, mint régen, a kommunista rendszerben, tervutasításos rendszerrel, ideológiai alapon megmondják, hogy mit kell csinálni, ha tetszik az a vállalkozói szektornak, ha nem. Na, most ez a zöldátmenet teljes mértékben megbukott.

Azt senki nem vitatja, hogy a gazdaság profitelvése miatt a gazdaság működésébe lehet kívülről - és kell is kívülről - más szempontokat bevinni. Például egyébként a teremtett világ védelmét a gazdaság működésének a profitalapú logikája mellé bele kell szuszakolni. Ez egyébként a törvényhozók, a mindenkori állam feladata.

A kérdés csak az, hogy ezt hogyan kell megcsinálni. Van erre egy válasz - ez a „méregzöld válasz” -, hogy úgy kell megcsinálni, hogy fölülről le kell vezetni, és le kell mindenkinek nyomni a torkán. Viszont láthatjuk, ez az elmúlt két-három évben oda vezetett, hogy a német energiaátállás, az Energiewende totálisan megbukott, az árak az egekbe emelkedtek, és az egyébként évtizedekig kiválóan muzsikáló német ipar pedig, német autópár is többek között haldoklik azért, mert ezt az átállást nem a gazdaság szereplőivel együtt képzelték el, hanem felülről irányítva. Ez nem működőképes.

Ugyanakkor nem vitatható el az a szempont, hogy az energiahatékonyságra, az energiafüggetlenségre és a zöldátállásra, magyarán, a fenntartható fejlődésre való átállásra nagy hangsúlyt kell fektetni. De a mi álláspontunk az - és valójában ez a szemlélet tükröződik ebben a törvényjavaslatban is -, hogy mindezt csak a gazdaság szereplőivel együtt lehet megcsinálni, mert lehet, hogy áttoljuk a zöldátállást Európát, csak éppen nem marad senki velünk, mert mindenki belebeled. Ez semmiféleképpen nem jó megoldás, nem javasolom magunknak.

Éppen ezért a magyar kormány hozzáállása az, hogy fontosnak tartjuk ezeket a célokat, de csak a gazdaság szereplőivel együtt, és az ő túróképességük figyelembevételével lehet a célokat meghatározni. Amikor energiahatékonyságról beszélünk, akkor is egyébként oda kell tenni mellé az energiafüggetlenséget is, merthogy sajnos az elmúlt évek bebizonyították a háború, a szörnyű háború árnyékában, az elhibázott szankciók árnyékában, hogy az energiafüggetlenség ezekben a vészterhes időkben aranyat ér. Ha nem vagyunk kitéve a nemzetközi piac energiaár-változásának, akkor sokkal stabilabb gazdasági alapokon tudunk nyugodni, a magyar gazdaság is sokkal stabilabb tud lenni. Tehát energiahatékonyság energiafüggetlenség nélkül nem képzelhető el.

A helyzet az, hogy azt gondolom, a magyar kormányban ebben a célkitűzésben van már hitele, ugyanis ezt hajtottuk végre, ezen típusú zöldátállás mellett vagyunk elkötelezve, amit a gazdaság szereplőivel együtt hajtottunk végre, és benne vagyunk abban az európai elitklubban, amely képes volt úgy gazdasági növekedést elérni, hogy közben energiahatékonyságot is fel tudott mondani, és összességében egyébként kevesebb károsanyag-kibocsátással rendelkezett. Tehát csökkent a károsanyag-kibocsátásunk úgy, hogy közben a gazdasági teljesítmény meg növekedett. Ez általában nem így szokott lenni, hanem ez a kettő kéz a kézben jár, mármint olyan értelemben, hogy nő a károsanyag-kibocsátás, ha gazdasági növekedés van.

Magyarországon ennek az ellenkezője történt, és azt gondolom, hogy erre büszkének kell lennünk, és ezen az úton kell továbbhaladni. Azt gondolom, hogy ebben ez az előttünk fekvő törvényjavaslat segít, hogy el tudjuk érni a céljainkat, meg tudjuk védeni a környezetünket, meg tudjuk védeni Magyarországot, a hosszú távú fenntarthatósági fejlődést is meg tudjuk védeni, és mindezt úgy, hogy a magyar gazdaság nem rokkann bele, a magyar emberek nem rokkannak bele, és nem veszítik el a munkájukat, éppen ezért a Kereszténydemokrata Néppárt ezt a javaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Tisztelt Országgyűlés! Most kérdezem, hogy van-e további felszólalásra jelentkező. *(Jelzésre:)* Apáti István kért kétperceset. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. APÁTI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Nagyon röviden szeretnék hozzászólni, és bevallom férfiasan, kicsit távolabbi összefüggés van, nagyjából annyi köze van a javaslathoz, hogy energetikával függ össze, de nem hagytak számomra más lehetőséget és kiutat, mint hogy a parlament nyilvánosságát hívjam segítségül, illetve ezen keresztül közvetlenül önt.

A lakossági otthonfelújítási programmal kapcsolatban szeretnék egy tiszteletteljes javaslatot megfogalmazni.

(13.40)

Arról a változatról beszélek, amikor legalább 30 százalékos energiamegtakarítást kell elérni. Ez nem függ a település lakosságszámától, és nem függ attól, hogy gyermeket nevel-e a pályázó, vagy sem. Valamilyen rejtélyes okból kifolyólag azt tették bele a pályázat szövegébe, hogy a megújuló energiaforrások közül - ha már itt zöldátállásról beszélünk, azért ez mégiscsak összefügg ezzel - csak a levegő-víz hőszivattyú telepítését támogatják. Több helyre, több illetékeshez eljuttattam ezt az észrevételemet. Ez csak a pályázati felhívás aprólékos elemzése után derül ki, kifejezetten

tilalmazták, ezt leírták, hogy a levegő-levegő hőszivattyúkat, magyarul, a többek között fűtésre optimalizált inverteres, rendkívül energiatakarékos klímákat, amely a pályázók 90 százaléka számára érdekes lehet, nem támogatják, a nem elszámolható költségek között szerepel.

Mindjárt szeretném tisztázni, mielőtt bárkiben megfogalmazódna, én nem fogok pályázni, tehát nem a saját érdekemet képviselem, de elég sokan megkerestek ezzel. Utánajártam, valóban igaz, nekem is leírta válaszban a minisztérium egyik illetékese, hogy a hagyományos inverteres klímák telepítését nem támogatják. Nem feltételezem, hogy ebben valami brüsszeli ármánykodás lenne, tehát ezt tényleg nem feltételezem.

Kérem, nézzen utána, államtitkár úr, és vesse latba a befolyását annak érdekében, hogy nagyon sok ezer magyar honfitársunk számára elérhető legyen a pályázat, mert amennyiben ez így marad, nagyon sokan emiatt nem fogják majd benyújtani, hiszen ez lenne a legköltséghatékonyabb, legészszerűbb korszerűsítési módok egyike, amely viszonylag kevés pluszköltséggel jár, kedvező az állam számára, kedvező a pályázó számára. Mi oka van ennek? Amennyiben most nem tud válaszolni, azt én megértem, akkor 15 napon belül kérem, írásban tájékoztasson. Köszönöm szépen. *(Szabadi István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az általános vitát lezárom. Megkérdezem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. GONDOLA CSABA energiaügyi miniszteri-umi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Csak néhány reflexió az itt elhangzottakra. Ahogy Hollik és F. Kovács képviselő urak is nagyon helyesen jelezték, Magyarország jelentős előrehaladást ért el az elmúlt években mind a megújuló energia terén, mind pedig az energiabiztonság és energiafüggetlenség terén. Köszönöm azt a szemléletes bemutatást, amivel egyrészt az eredményeinket sorolták fel, másrészt pedig az energetikai, környezetvédelmi és klímagazdasági összefüggésekre rámutattak. Ezzel összefüggésben Szabadi képviselő úr felvetésére is szeretnék reflektálni. Igen, valóban, az Európai Unió drasztikus elvárásokat fogalmaz meg az egyes tagállamok számára, ami akár a gazdasági nemcsak versenyképességüket, de túlélésüket is veszélyeztetheti. Ezzel összefüggésben elég konzervens álláspontot képviselünk. Mi a racionális átmenetnek vagyunk a híve, célunk nemcsak a fenntartható versenyképesség, hanem a versenyképes fenntarthatóság előmozdítása is.

A teljesség igénye nélkül: világszinten dobogósak vagyunk a PV, tehát a napenergia hasznosítása terén. Az üvegházhatású gázok kibocsátása az 1990-es indulási dátumhoz képest az egyik legalacsonyabb Magyarországon, ezt a célértéket ezért tovább is tudtuk

emelni. Emellett az, hogy egyébként a termelőkapacitásaink lehetővé teszik, hogy áramot még exportáljunk is a környező országokba, önnel ellentétben szerintem az egy kifejezetten előnyös dolog és nagy érdem; ha már rendelkezésünkre áll, akkor miért ne adnánk el másoknak.

Ami az otthonfelújítási programmal kapcsolatos, Apáti képviselő úrtól érkező kérdés, ezt meg fogjuk időben, határidőn belül válaszolni önnek. Igen, sikeres a program, ezért biztatunk mindenkit, hogy a továbbiakban is pályázzanak erre.

Ami a törvényjavaslat módosítását illeti, köszönöm ezúton is az ehhez kapcsolódó észrevételeket, és kérem, hogy szavazatukkal támogassák az előterjesztést. Köszönöm szépen, elnök úr. (Taps a kormánypartok soraiból.)

ELNÖK: Köszönöm szépen! Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk, most a **napirend utáni felszólalások** következnek. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Z. Kárpát Dániel a Jobbik képviselőcsoportjából: „Meddig még?” címmel. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Banki és fogyasztóvédelmi kérdésekben ez a kormány azért adós a magyar embereknek nagyon sok mindennel. Nagyon sokszor hangzatos nemzeti retorikával igyekszik úgy beállítani magát, mint aki a nemzeti érdeket feltétel nélkül védi, de a devizahitelezés során ez enyhén szólva nem sikerült. Sajnálatos módon több tízezer kilakoltatás kísérte ezt a folyamatot, a bankrendszerrel való lepaktálás, az EBRD paktum megkötése, és összességében az, hogy még a próbálkozások, az amúgy pozitív előjelű próbálkozások sem sikerültek, gondoljunk csak a családi csődvédelem intézményére, ahol az volt az ígélet, hogy több tízezer magyar honfitársunkat segítik meg, ebből végül néhány száz lett, értékeljük ezt is, de azért mégsem ugyanaz a nagyságrend a kettő.

Ugyanakkor a parlament fogyasztóvédelmi főbizottságát megszüntette ez a kormány, szerencsére van egy Fogyasztóvédelmi Albizottság a Gazdasági Bizottság alatt, itt pedig döntést hoztunk arról, hogy a legdurvább banki lehúzások tekintetében végre lépünk egy kicsit előre. Mi számít a legdurvábbnak? Az, ha valaki a már leadózott pénzéhez hozzá akar jutni, mondjuk, készpénz formájában, akkor jön a bank és még egy extra sarcot rátesz, és egyébként az év elején volt olyan bank, amely másfélszeresére növelte a készpénzfelvételre kiszabott költséget. Ez egy állítólagos költség, mert a valóságban nem létezik ilyen, normálisabb országokban az ember a saját, már leadózott pénzéhez akkor és olyan formában jut hozzá, ahogy csak akar.

Éppen ezért én azt javasoltam a Fogyasztóvédelmi Albizottságnak, döntsünk arról, hogy az ingyenes készpénzfelvétel 150 ezres határát, amit vagy tíz

éve hoztak, és azóta elinflálódott, emeljük fel 250 ezer forintra, és egy értelmes vitafolyamatot követően ennek az albizottságának az ellenzéki és kormánypartai tagjai is úgy döntöttek, hogy ez egy értelmes javaslat, logikus, így tehát megszavaztuk egyhangúlag. Tehát van a parlamentnek egy döntése arról, hogy az intézményesített banki lehúzás érjen véget ebben a formában, vagy legalábbis ez az összeghatár emelkedjen.

Ez egy nagyon korrekt és nagyon visszafogott javaslat, hiszen az a helyzet, hogy a bevezetéskor a nettó átlagkereset értékét lótták be, tehát ez a 150 ezer forint körüli az akkori KSH szerinti - de jó, fogadjuk el - nettó átlagkeresetnek felel meg. A helyzet az, ha ezt inflációval súlyozzuk, most jóval 400 ezer forint fölött kellene legyen az a havi összeg, amit felvehetünk díjmentesen, ehhez képest a 250 még mindig nem egy olyan hú, de nagy és nem egy olyan hú, de bátor vállalás. De a lényeg az, hogy erről van a parlamentnek tavaly november óta egy megszavazott döntése. A fő kérdés az, hogy hová tűnt a kormány, hiszen teljesen egyértelmű, hogy a kormány lenne képes a parlament rendszerén úgy keresztülvinni ezt a már megszületett albizottsági döntést, hogy abból a valóság mezején is legyen valami érzékelhető dolog. Én bíztam abban, hogy január 1-jétől már emelkedik az ingyenes készpénzfelvétel határa, de márciust írjuk.

Kérdezem tehát a kormányt: hajlandó-e végre a saját, már meghozott döntésünknek érvényt szerezni, mert minden egyes eltelt hét vagy hónap a bankok számára nagyon jó, milliárdok maradnak a zsebében az emberek pénzéből, további milliárdok, az embereknek pedig nagyon rossz, mert továbbra is a már leadózott pénzünket adóztatják újra és illetékezik újra.

A helyzet az, hogy amíg ebben dönt a kormány, addig van egy másik javaslatunk, ami szintén a szintén a Fogyasztóvédelmi Albizottság elé fog kerülni a napokban. Ez pedig arról szól, hogy ha január 31-ig ügyis kötelező minden banknak kiküldeni, hogy az előző évben mennyivel húzta le az ügyfeleit - ez ügyfelenként átlagosan 40-41 ezer forint szokott lenni -, akkor az a javaslatom, hogy csapjanak mellé még egy oldalt, és ezen a még egy oldalon legyen rajta, hogy az ügyfél számára az adott banknál, az adott pénzügyintézetnél van-e kedvezőbb bankszámla-konstrukció, ami, láss csodát, még olcsóbb is. Ugyanis az a helyzet, hogy nagyon sokszor főleg idősebb honfitársainkat és a nem annyira internetező honfitársainkat benne hagyják a régi, drága számlacsomagokban, és nem szólnak nekik arról, hogy most már vannak kedvezőbb lehetőségek, vannak egyébként kényelmesebb lehetőségek is, ezek a honfitársaink pedig ezrével, tízezérről, százezérről olyan irreális költségeket fizetnek ki, amiket nem szabadna levonni tőlük egy normális esetben.

Ennek a fogyasztóvédelmi javaslatnak tehát az a lényege, hogy a bank a kötelező díjkimutatáson túl arról is köteles legyen valamifajta információt adni, hogy van-e az ügyfele számára kedvezőbb lehetőség. Az nem járja, hogy a bank akkor szól, amikor fizetési

elmaradás van, és akkor erőszakosan követelődik, viszont amikor az ügyfelét, a sajátját kedvezőbb helyzetbe hozhatná, akkor csendben marad. Ezt a csendet szeretné tehát a Jobbik felszámolni ezzel a fogyasztóvédelmi javaslattal, és fogyasztóvédelmi razzitát kérünk az összes érintett bank nyakába, azért, mert folytatólagosan élnek vissza az ügyfelek bizalmával. Köszönöm a figyelmet.

(13.50)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr A következő napirendi utáni felszólalónk Balassa Péter független képviselő: „Aktuális ügyek” címmel. Képviselő úr, parancsoljon, öné a szó.

BALASSA PÉTER (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Meghívottak! Képviselőtársak! Február 10-én határozati javaslatot nyújtottam be az Országgyűlés számára az óraátállítás megszüntetésének szükségességéről, amelyet a Gazdasági Bizottság múlt hét hétfőn tárgyalt. Én azt gondolom, hogy ez egy eléggé előremutató vita volt, de jelen pillanatban még nem tudjuk a kormánypártok véleményét, mert tartózkodtak a javaslatnál.

Nem új keletű a történet, 2018-ban az Európai Bizottság és az Európai Parlament már konzultált ebben az ügyben, és határozatot is hozott a kétszeri óraállítás megszüntetéséről, de a Covidnak és a háborúnak köszönhetően ez a döntés el lett halasztva. Ha megnézzük a felméréseket - és itt tessenek figyelni egy pillanatra -, az Európai Unió eddigi legnagyobb online konzultációs felmérése ebben az ügyben történt, és közel 5 millió ember mondta el a véleményét erről. Az 5 millió embernek a véleménye nagyjából az volt, hogy elegendő van a kétszeri óraállításból; itt a téli és a nyári óraállítással kapcsolatban beszélünk a felmérésnek a dolgáról.

Ha ezen belül megnézzük a magyar lakosságnak a véleményét, akkor az még ennél is magasabb volt. Az európai uniós átlag 80-86 százalékos volt, a magyar emberek 90 százaléka gondolja úgy és érzi azt, hogy elegendő van a kétszeri óraállításból, és dönteni kellene ebben az ügyben. Én a határozati javaslatot már korábban is benyújtottam, akkor is a nyári időszámítás mellett tettük le és tettem le a voksomat.

Ahogy említettem, a bizottságon belül egész előremutató vita volt, de ahogy február 27-én Gulyás Gergelytől hallottuk, még ott sincs egyértelmű döntés a kormány részéről, és nem tudjuk, hogy ők ebben az ügyben hogyan kívánnak dönteni. Előbb-utóbb valamit dönteni kell. Más ország már meglépte ezt, van, aki a téli, van, aki a nyári időszámítás mellett döntött, de eltörölték a kétszeri óraállítást.

Ha megnézzük, hogy ennek milyen egészségügyi kockázatainak vannak, akkor az alvásügyi szakértők is azt mondják, hogy a kétszeri óraállítás egészségügyi szempontból eléggé kockázatos. Az más kérdés, hogy mi lesz a döntés, akár a téli, akár a nyári időszámítás mellett, mert a lakosságnak a 46 százaléka a nyári

időszámítást szeretné, kevesebb szeretné a téli. De a történelmi és az emberi időszámítás szerint a téli az, ami az eredeti óraállításnak megfelel.

De még egyszer mondom, ebben a kormányban és a magyar döntéshozóknak valamilyen szinten már dönteni kellene. Még egyszer mondom, 2025-ben ezt a döntést előbb-utóbb lehet, hogy meg kell hozni. Ahogy Gulyás Gergelytől hallhattuk, ők kívárik az egységes európai döntéshozatalt.

Véleményem szerint a magyar társadalomnak az akarata is az, hogy az emberek nagy része a nyári időszámítást támogatja. Én kérem, hogy a kormány foglalkozzon ezzel a témával is, és szeretnénk, ha a nyári időszámítást támogatná. Köszönöm a meghallgatást.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Kanász-Nagy Máté független képviselő: „Aktuális ügyeinkről” címmel. Képviselő úr, parancsoljon!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Egy olyan témáról szeretnék beszélni, ami az elmúlt napok, elmúlt hetek politikai hullámverése miatt talán egy picit háttérbe szorult, de azt gondolom, hogy egy nagyon fontos témáról van szó. Ez ügyben bő másfél héttel ezelőtt, március 8-án volt is egy demonstráció, egy tüntetés. Az egészségügyi szakdolgozók tüntetéséről beszélek, amit március 8-án tartottak meg a Kossuth téren.

Egy olyan eseményről volt szó, amit abszolút szakmai keretek között tartottak, abszolút szakmai kérdések merültek fel ezen a tüntetésen, demonstráción, és az egészségügyi szakdolgozók, orvosok nagyon-nagyon aktuális kérdéseket fogalmaztak meg, problémákat vetettek fel, hogy mi a helyzet a magyar kórházakban, rendelőintézetekben, mi a helyzet az alapellátásban. Fölmerült az egészségügyi ellátás színvonala, hogy a páciensek, betegek hogyan tudnak hozzáférni a különböző szolgáltatásokhoz. Ami nagyon-nagyon fontos téma volt, az pedig az egészségügyi szakdolgozók bérhelyzete, és ezt a bérhelyzetet szeretném én is kinagyítani.

Ez ügyben többször kértem már számon a kormányt, hogy mi a helyzet az egészségügyi szakdolgozók béremelésével, akár írásban, akár szóban megtettem ezeket a számonkéréseket. Ugyanis az a helyzet, hogy ha megnézzük a különböző humán ágazatokat, a kulturális ágazatot, a szociális, oktatási, egészségügyi ágazatot vagy más ágazatokat, akkor azt látjuk, hogy egyébként, ahol érdemi béremelés történt, az valóban az egészségügy. Igen ám, csak hogy vannak csoportok, amelyeket kihagytak ebből a valódi és érdemi béremelésből. Ez megtörtént az orvosok esetében - nagyon helyesen történt meg -, és hosszú évtizedek mulasztását sikerült többnyire vagy valamennyire valóban kompenzálni. De az egészségügyi szakdolgozók nem kapták meg ezt a mértékű, ezt az arányú béremelést, amit egyébként az orvos kollégák nagyon helyesen megkaptak.

Én szeretnék értük szót emelni, és szeretném arra kérni a kormányt, hogy pótolja ezt a hiányosságot, és az egészségügyi szakdolgozóknak, ápolóknak, nővéreknek, laborokban dolgozóknak, gyógyszerészeknek, asszisztenseknek - nagyon-nagyon sok munkakört fel lehetne sorolni -, gyógytornászoknak, terapeutáknak adják meg azt a béremelést, azt az arányú béremelést, amit az orvosok megkaptak.

A tüntetés után egyébként olvashattuk - és már előzetesen is - a kormányzati hozzászólásokat. Takács Péter egészségügyi államtitkár volt az, aki egy videó-üzenetben megfogalmazta azokat a politikai állításait, amivel valóban, hogy mondjam, pártpolitikai köntösbe akarta bújtatni ezt a demonstrációt, és próbálta védeni a kormány intézkedéseit.

Na most, a szakdolgozók terén Takács Péter államtitkár egyetlenegy példát tudott csak hozni, és folyamatosan csupán ezt a példát hozzák a kormány más képviselői is. A béremeléssel kapcsolatban egyetlenegy munkakört emelt ki, és ott valóban egy olyan béradatot ismertetett, ami talán első látásra impozánsnak tűnhet. Igen ám, de ez egyetlenegy munkakör, egyetlenegy kiragadott példa volt, és nemhiába nem hozta fel Takács Péter államtitkár a többi munkakör bérezését, mert más esetekben, és így az esetek 95 százalékában nem tudta volna hozni ezeket a számokat és ezeket az előrelépéseket.

Azt láthatjuk, hogy az egészségügyben szembesülünk várólistákkal, előjegyzési listákkal, de mintha a kormány is egyfajta várólistára rakta volna az egészségügyi dolgozók béremelését. Erre a béremelésre várnak az egészségügyi szakdolgozók, ezt a béremelést tehát oda kellene adni számukra. Nem tudjuk, hogy

meddig kell várni erre a béremelésre, mikor kapnak időpontot az egészségügyi szakdolgozók, mikor történik meg ez a bérfeljesztés. A következő fél évben, a következő egy évben, még idén megkaphatják-e ezt? Vagy lehet, hogy egészen a jövő évig várniuk kell rá? Vagy még nincsenek is meg a pontos kormányzati tervek?

Egyébként más szférák esetében is láthatjuk ezt, akár az oktatásban, ha a nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkatársakról beszélünk, ha a szociális dolgozókról, kollégákról, szakemberekről beszélünk a szociális ágazatban. Ha ezekben az ágazatokban dolgozó kollégáknak, szakembereknek a létszámát összeadjuk, akkor itt egyébként egy több százézes csoportról van szó, csak százezer szociális dolgozóról beszélünk - idézőjelben mondom, hogy csak -, vagy 40 ezer nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkatársról és szintén sok tízezer, sok százezer kollégáról az egészségügyben.

Én azt gondolom, hogy mindenki számára meg kellene adni a méltányos béremelést, az egészségügyben dolgozó kollégák számára is, és itt a szakdolgozókra gondolok. Ez kormányzati mulasztás, amit pótolni kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A végén kicsit megfogyatkozva, ámde a napirend utáni felszólalások végére értünk. Köszönöm a munkájukat. Köszönöm a kollégák munkáját, akik segítettek az ülés menedzselésében.

Az Országgyűlés jövő héten hétfőn, 11 órakor folytatja ülését. Az **ülénapot bezárom**.

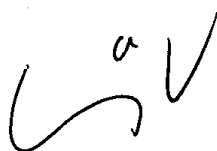
(Az ülésnap 13 óra 58 perckor ért véget.)

Dócs Dávid s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

Mihálffy Béla s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)